

FINTA KATA

DERŰS PERCEK

**Aranymondások, páratlan anyanyelvünk,
tréfák, hihetetlen történetek**

*A borítólapon:
Északi fény – Internetről, ismeretlen szerzőtől*

FINTA KATA: DERŰS PERCEK

**Aranymondások, páratlan anyanyelvünk,
tréfák, hihetetlen történetek**

Útmutató a kötethez
Csak főcímek – Fejezetek

*

Ajánló
(5. oldalon)

*

I.
„Aranymondások” – bölcs gondolatok
(7. oldaltól)

*

II.
Páratlan anyanyelvünk
(99. oldaltól)

*

III.
Tréfák, humoros történetek
(143. oldaltól)

*

IV.
**Hihetetlen esetek,
őrangyal vigyázza utunkat**
(201. oldaltól)

*

Záró szavak
(217. oldalon)

*

Ajánló

Még az elemi iskola padjait koptattam, amikor érdekelni kezdtek az olvasmányaimban talált mondatok, amelyekben valamilyen okos vagy érdekes gondolatokra leltem.

Felsőbb osztályokban – amikor már kötelező olvasmányok, novellák, regények olvasását írták elő az iskolában, gyakran megakadt a szemem olyan gondolatokon, amelyek nagyon megtetszettek nekem, ezért összegyűjtöttem magamnak, és „aranymondásokként” máig megőriztem. Ez a szokásom szinte egész életemen át megmaradt, s kiterjedt különféle érdekes és tréfás- vagy különleges írások megőrzésére is.

Később magam is – novelláim, verseim és regények írása közben – alkottam olyan mondatokat, amelyeket érdemesnek tartottam arra, hogy megörökítsem.

Az élet engem igazán nem hordott, nem is hordhatott tenyerén, hiszen a világháborús front közeledése miatt, legszembetűnőbb koromban szakadtam el attól a helytől, ahol a középiskolás éveimet, a nyiladozó szerelmet megéltem, élvezhettem a boldog családi-rokoni kapcsolatokat. Közvetlenül utána, front elől menekülve kellett elhagyni a gyönyörű Erdélyt, majd a front alatt s félelmeket, rémségeket kellett átélnem.

Amikor a boldogságra vártam, s megtaláltam (én balga, azt hittem, hogy) életem párját, a várt, kiegyensúlyozott páros élet helyett egy elromlott házasság jutott osztályrészemül; egyedül maradtam három gyermekemmel, majd kijutott nekem sok-sok küzdelem a létért, csonka-családom fenntartásáért.

Tulajdonképpen az alatt a bizonyos 40 esztendő alatt teltek (vesztek) el legszebb éveim...

Azonban fiatal koromtól egész életemben gyűjtő maradtam. Mivel szerettem olvasni, s e téren mindenevő voltam, Édesapám értékes könyvtára elvesztésének pótlására, a nehéz időkben kezdtem el a saját könyvtáramba gyűjtögetni az akkor igen egyszerű kiadásban megjelent köteteket. Elsősorban a cseperedő gyermekeim iskolai kötelező olvasmányait vásárol-

tam meg, majd ahogyan javult a gazdasági helyzet, a megjelent egyéb kötetekkel sűrűsödött a könyvtáram. Így nyílt lehetőségem arra, hogy a történelmi-, gazdasági-, szépirodalmi- és egyéb kötetekből érdekes-értékes gondolatokat fecni-papírokon, jegyzet-füzetben, majd a számítógépben összegyűjtöttem, később csoportosítottam az írásos anyagot.

Be kell vallanom, ami alaptermészetem, s talán hibám, hogy nem tudom tömöríteni a gondolataimat és részletesen, hosszan fejtem ki a mondandómat. Ennek ellenére igaz, hogy akik a köteteimmel találkozhatnak, úgy értékelik, hogy az általam leírt valódi történetekkel szívesen töltik idejüket. Számomra öröm, ha másoknak kellemes perceket szerzek írásaimmal.

A most összegyűjtött aranymondások, gondolatok, tréfák, vicces- és egyéb történetek mellett életem folyamán volt részem megélni hihetetlen eseményeket is, sőt, olyat, amire a már csak a csoda szó illik, mivel nincs rá magyarázat, amikor arra gondolhattam, hogy életünket valaki Odafentről vigyázza, életutunkat Őrangyalunk kíséri, s megoldhatatlan események idején segít bennünket.

Gyűjteményem közreadásával célom, hogy olvasóim számára kellemes időtöltést, derűs perceket szerezsek.

Balassagyarmat, 2013. május 10-től június 10-ig.

A szerző

I.

ARANYMONDÁSOK – BÖLCS GONDOLATOK

Családi körben történt és saját gondolatok

„**Adakozással** megmentheted nélkülöző embertársaidat. Apró figyelemességgel örömet szerzel, ami benned jó érzést kelt.”

Adakozni: „Akinek vagyona és pénze bőven van, juttasson belőle a rászoruló embertársainak. Adakozó ember mindig boldog, mert adni jobb, mint mástól várni!”

„**Aki boldog** akar lenni, azt mások nem tehetik boldogtalanná, mert a boldogság bennünk lakozik.”

„**Az élet** nem hordott, nem is hordhatott igazán tenyerén, hiszen ifjú éveimben szakadtam el attól a helytől, ahol leg-szebb (középiskolás) éveimet éltem, benne első szerelmeimet, boldog családi-rokoni kapcsolatokat, aztán a menekülést (Erdélyből), a front elől, a félelmeket, rémségeket. Majd amikor a boldogságot vártam, megtaláltam (én balga, azt hittem, hogy) életem párját. Helyette mit kellett megélnem? Nehéz, küzdelmes élet várt rám még sokáig. Egy elromlott házasság, aztán egyedül három gyermekemmel: küzdelem a létért, a fennmaradásért. Tulajdonképpen az alatt a bizonyos 40 esztendő alatt teltek (vesztek) el legszebb éveim...”

„**Az élet nagy őrlőmalmában** mindig kevés idő jut a legfontosabb dolgokra, amelyeket nem szabad feledésre ítélni.”

„**Árnyékom** csak én látom. Egyedül sétálok, csak árnyékom kísér változatlanul – hűségesen.”

„**Baráti kapcsolataidat** ápd és becsüld meg. Ne feledd, hogy egy jó barát gyakran többet jelent számodra némely rokonodnál.”

„**Barátkozzál** meg a csenddel, elgondolkodhatsz arról, amire jó gondolni, ami kedvedre való. Keressél egy jó könyvet és olvassál, vagy hallgass meg egy zenés műsort. Hidd el, hogy kellemes elfoglaltság mellett nem érezed magad magányosnak.”

„**Beteg embert sose** fosszák meg a reménytől még akkor sem, ha állapotát kilátástalannak vélik. Remény nélkül meghalni is szörnyű érzés lehet!”

„**Döntéseidet** nagyon meg kell fontolni, mert az elhamarkodott intézkedés tévútra vezet, magunknak és másoknak kellemetlenséget okozhat.”

„**Embertársaid** reményét ne vedd el, soha sem tudhatod, hogy őket már csak az élteti.”

„**Elképzeléseinket** igyekezzünk megvalósítani. Ne feledjük: a világon sem valósult volna meg annyi minden, ha a jó gondolatok és találmányok csupán elképzelések maradtak volna.”

„**Elkövetett hibákból** okulni kell. Nincs értelme, hogy el-tussolni igyekezzél.”

„**Érzéseink** nem szoktak megcsalni. Ha szívünk szerint élünk, jobban megbízhatunk benne, mint ha csakis az eszünkre hallgatnánk.”

„**Gondolataink** szavakká válhatnak, a szavak tettekké, a tettek megszokássá, azok pedig jellemünkké lesznek, ami a sorsunkat alakítja.”

„**Gondolatainkat** fontoljuk meg, mivel azok valósággá válnak, s a meggondolatlanul kimondott szavakat sorsunk magunk ellen fordítja.”

„**Gyűlölet** benned is rossz érzést kelt. Békülj meg, ha valakire haragszol, lelked megkönnyebbül.”

„**Ha valaki kérésére** nemet kell mondanod, figyelmességgel és jól meggondolva tedd, hogy ne bánts meg vele az illetőt.”

„**Ifjú koromtól** egész életemben gyűjtő voltam. Szerettem minden érdekes látott-tapasztalt ténytet megőrizni, amelyekből sikerült sok mindent megmenteni az utókornak.”

„**Igyekezz** bátran valóra váltani álmaidat. Ha kitartással munkálkods a célodért, álmaid megvalósulnak!”

Képkiallítás. „Az ember kicsi, de akinek megadatott, hogy nagyga legyen, másokat tesz boldoggá azáltal, hogy leborulhatnak alkotásai előtt.” (Idézet Buday Katitól – lányomtól, itáliai utunkról.)

Késő bánat. „Akkor jut eszünkbe, mit kellett volna még tenni, amikor a bánat már késő: ha szeretteink lelke oda száll, ahonnan soha vissza nem jó már.”

„**Könnyebb** elviselni az élet bonyodalmaait, ha humort keresel benne; rossz kedved is elmúlik, ha harag helyett nevetni tudsz. Jobban kedvelnek, ha a gúnyt humorosan fogadod.”

„**Lehet-e** az embereknek állandóan megalázva, szegényen élni? Nem lehet, mert az már nyomor, s minden jót nélkülözve nem érdemes élni!”

„**Lehetőséget** sose halogassad, mert ami most előtted van, lehet, hogy azt később elszalasztod! Azonnal döntsél, és kezdj hozzá a megvalósításhoz! Inkább használd ki az adott alkalmat, lehetőségeid megsokszorozódnak!”

„**Megcsalni** lehet feleséget, akinek talán föl se tűnik már a kihúlt kapcsolat, de akit szeretünk, aki viszontszeret bennünket, nem lehet félrevezetni, mert biztosan megérzi!”

„**Miért ügyesebb** a jobb kezünk a balnál? Talán csak azért, mivel pici korunk óta arra szoktattak, hogy azt kell használnunk.” (Ezért a balkezesek sokszor ügyesebbek, nem sutábbak a jobbkezeseknél!)

Milyen az élet? – „Csodálatosan-fájón szép kaland az élet!” (Első novellapályázatomba beküldött írásomból.)

„**Mosolyoddal** boldogság és szeretet vesz körül, mert mások arcán is mosolyt fakasztasz. Fizetni nem kell érte, mégis jó érzést kelt benned.”

Munka. „Kétféle munkát ismerek:

1. A nemszeretem munka = büntetésnek érezni a ránk erőszakolt tevékenységet!

2. Szívesen, örömmel elvégezni, ami már inkább szórakozás és élvezet, szinte kegyelet.” (A gondolat tőlem, lásd levelek Varga Lajos íróhoz.)

„**Ne feledd:** egynek minden nehéz, másoknak semmi sem lehetetlen! Ápolni kell a kapcsolatokat, sosem lehet tudni, mikor lesz rá szükséged.”

„**Ne feledd:** nincs véletlen, a baleset se az. Figyelj jól, mert minden történésnek oka van.”

„**Ne halaszd** a nehéz feladataidat másnapra, Oszd be a napod, tervszerűen végezd a munkád, könnyebb lesz a holnapod, ha már ma elvégzed, ami rád vár.”

„**Ne lásd** sötét színben a világot, mert nem olyan! Az agyadba ne plántálj pesszimista gondolatokat, mert ott megragadnak!”

„Ne siettesd az időt, úgyis gyorsan múlik. Ne rohanj előre, életedben még nagyon sok mindent kell megtenned.”

„Népek-országok vezetői legyenek jóézésű, rátermett emberek, akik felelősek országuk és a Föld sorsáért, és ott élő emberek zavartalan jólétéért.” (Ha nem így uralkodnak, pokol-lá teszik népük életét!)

„Otthon melege nélkül az ember idegennek érzi magát a világban. Olyan, mintha ruhátlan lenne, és nem védené őt senki a veszélyek ellen.”

„Óvakodni kell azoktól, akiknek nincs mit veszíteniük, mert ők azok, akik sokszor semmitől se riadnak vissza.”

„Őrizd a család melegét, mert a szülők gondoskodó szeretettel nevelt gyermekei előnnyel indulnak a nagybetűs ÉLETBE!”

„Örülj a szépségnek és élvezd a kiváltságod, mert Isten ajándéka, s ezért adj hálát neki. Fogadd tőle alázattal, mert mulandó!”

„Örülj az életnek! Ne mélyedj el a szomorúságban. Nézz körül, szép az élet, láthatod: minden tavasszal kiszökdül a rét, virágok nyílnak a mezőn, a fákon madarak csivitelnek. Ne szomorkodj! Emberek vesznek körül, akik szeretnek, ha Te is szereted őket!”

„Mozaikból is születnek nagy alkotások! Ne feledd: pici magból nő ki a nagy fa, a templomtorony építése kis földkupacból, egy téglából indul, és a leghosszabb utazás is egyetlen lépéssel kezdődik!”

„**Moziban** egy könnyű, vidám darabot láttunk, ami felvidített. Hazafelé sokat nevettünk az ott hallottakról, boldognak éreztem magam. Hogy milyen lesz majd, ha eljön az „igazi”, nem tudhatom. Vagy talán: *„Csak addig boldog az ember, amíg reméli, hogy az lesz?”* (Aranymondás: tőlem!)

„**Puha takarók** közt nevelkedve nehéz tapasztalatot szerezni, csak úgy, ha kipróbálja magát az élet minden napjában. Addig senki sem érti meg az életet, amíg meg nem küzd a rá mért megpróbáltatásokkal.”

Rájöttem: „Az élet nagy őrlőmalmában mindig kevés idő jut a legfontosabb dolgokra, amelyeket nem szabad feledésre ítélni” (Életem regénye 2. kötetéből).

Sose haragudj magadra, mert a sors nem mindig igazságos hozzád. Az életben sok minden múlik saját döntéseden, ezért bölcsen cselekedj, amikor választút elé érkezel.”

„**Sosem leszel kész** azzal a feladattal, amit nem kezdesz el. De nem elég elkezdeni a munkát, azt időben be is kell fejezni!”

„**Szemünk** mindent elárul, olvasni lehet belőle. Keresd mások tekintetét, s ne higgy annak, aki előtted lesüti a szemét, mert biztosan oka van rá!”

„**Szereteted** mindent felülmúl, félelmeid összekuszálják az életed, elszippantják az erődöt, ezért nagyon vigyázz a kettő összhangjára.”

„**Korabeli tanácselnökünk,** Lombos Márton (XXI. század 60-70-es éveiben) ő is, mint akkoriban a vezető emberek, a kommunista párt tagja volt, de nem elvont és szélsőséges nézetekkel, hanem normálisan gondolkodó, olyan ember, akit én úgy értékeltem kollégáim előtt, hogy zsidó létére a legjobb keresztény ismeretségi körömben, mivel családszerető, meg-

értő, segítőkész volt. Ő volt, aki megtörte a korábbi alvóvárosunk csendjét, amiért igen sokat tett, és kivívta az emberek elismerését, megbecsülését.” (Idézet Kisvárosunk c. interneten megjelent kötetemből.)

„Tanulni kell, értened kell ahhoz, amivel foglalkozol. Szeresd azt a munkát, amit elvállaltál, amit tenned kell! Ha nem így teszed, a munkád unalmas lesz, s nem telik benne örömed.”

„Tapasztalatot gondolkodással, olvasással-tanulással, mások utánzásával szerezhethetünk. Utóbbit alaposan le kell ellenőrizni, mivel sokba kerülhet, ezért hallgassunk saját eszünkre, és a már megszerzett tapasztalatainkra. Figyeljünk: jobb, mások kárán tapasztalatot szerezni, mint saját kárunkon okulni.”

„Titkok tanulással, kísérletekkel, sok-sok tapasztalással nyílnak meg, s így születnek nagy fölfedezések!”

Unalom. „Szerintem csak ostoba ember unatkozik, hiszen annyi mindent találhatunk magunk körül, amivel időnket tölthetjük: szabad időnkben lehet olvasni, kellemes időben sétálni, ha van rá pénzünk, utazni. Ingyen gyönyörködhetünk a természetben, a csodás tájakban, virágok pompájában, a naplementében vagy csillagok ragyogásában...”

„Vezetők figyelmébe: Előbb gyakorolja önmagát megfékezni ahelyett, hogy embertársain akarjon uralkodni. Aki vezetésre vágyik, figyelje beosztottai érzelmeit, és ne parancsszóval, hanem saját példával járjon előttük.” Így lesz gyümölcsöző az együttműködés.

Vigyázz: **„Az átok** visszafelé süllhet el. Ha valakire nagyon haragszol, próbálj megnyugodni, számolj százig. A rossz érzésed elszáll.”

„**Világundorom van.** Amikor az embernek semmi sem sikerül jól, nem tetszik, mi történik körülötte. De miért is tetszene az, ami tulajdonképpen nem jó és nem helyes, ami annyira távol áll tőle, az ízlésétől, világfelfogásától...” (Saját gondolatom Varga Lajosnak írt levélből.)

Gondolatok külföldi hírességektől

Edson **ATHAYDE**: Egyesek kétszer követik el ugyanazt a hibát. Mások okosabbak: új hibákat találnak, amiket elkövethetnek.

BEETHOVEN: „A szellemnek, a munkálkodó szellemnek nem volna szabad nyomorúságos szükséghez kötve lenni.”

Tom **BROKAW**: Hősök azok, akik a helyzet magaslatára emelkednek, aztán csendben eltűnnek.

Pablo **CASALS**: „Minden életkornak megvannak a maga örömei, de ezeket sajnos mindig késve ismerjük fel.”

Larry **COLLINS**: „Be kell vallanom, úgy érzem magam, mint az a pasas, aki azt mondta volt: akkor sem hiszem el, ha igaz.” (Labirintus c. kötetből.)

Nancy **COLLINS** (színész): „Fájdalmas dolog, ha végetvetünk egy kapcsolatnak. Mégis örülök az egésznek. Csak utólag értjük meg igazán a dolgokat. Ha a boldogságon kívül egyszer sem érzünk fájdalmat, soha nem értjük meg igazán, mit is jelent boldognak lenni.”

DALAI Láma: „Ha az ember boldogságot ad, ha megnyugtat másokat, akkor élete értelmet nyer. De ha az életünk gondot vagy szenvedést okoz másoknak, akkor létezésünknek nincs értelme.”

Hans **FALLADA**: (Farkas a farkasok között c. regényéből): „...azt minden ember könnyen kiszámíthatja, hogy a nyugdíjból milyen pompásan éhen lehet halni manapság...”

„A szerelemtől még a seprűnyél is kivirágzik.”

„... pedig valóban tanult valamit: azt, hogy az ember ne éreztesse olyanokkal a haragját, akiknek örömet okoz vele.”

FERDINAND FOCH: „A győzelem akarat kérdése!”

FREDERICK FORSYTH amerikai író Ikon c. regényéből: Babij Jar egy szakadék Kijev mellett, ahol 1941 szeptemberében **harmincötezer zsidót** legéppuskáztak. (365. oldal)

LYSIANE GAGNON: „Csak a tartós boldogság igazán értékes és felemelő, mert az idő a szeretetnek ugyanúgy javára válik, mint a nemes boroknak.”

Kahlil **GIBRAN**: A próféta című művében írja a munkáról:

„A munka a láthatóvá tett szeretet, és ha nem tudsz szeretettel munkálkodni, csak utálattal, akkor jobb, ha otthagyd munkád, leülsz a templom kapuja elé, és alamizsnát kérsz azoktól, akik örömmel munkálkodnak.

Mert ha könnyel sütöd a kenyeret, keserű kenyeret sütsz, amely az ember éhének csak felét mulasztja el, és ha utálattal sajtolsz a szőlőt, utálatod mérget párol a borba.”

Kahlil **GIBRAN**: „A szeretet csupán önmagát adja, és nem vesz el semmit, csupán önmagából. A szeretet nem birtokol és nem birtokolható, mert a szeretetnek elegendő a szeretet.”

GALILEI: „És mégis mozog a föld!”

GOETHE: „Ha az embert olyannak vesszük, amilyen, tulajdonképpen rosszabbá tesszük, de ha olyannak vesszük, amilyennek lennie kell, akkor azzá tesszük, amivé lehetne.” (Elhangzott: **Buday Attila filctoll-rajz kiállításán**, Balassagyarmaton, a Madách Imre Városi Könyvtárban, 2003. szeptember 9-én, dr. Dévényi Edit főorvos nyitóbeszédében.)

G. J. GOTH író nő honlapján olvastam: Tehetségek, múzsák, szárnyak.

„Egyéniségek, akik meg nem értett zseniként téblábolnak az eminens közepszerűség páholyaiban.”

„A szavak művészete, minden ellenkező híresztelés ellenére nem sorvadó műfaj. Már születik, növekszik, öntudatára ébred, és szárnyat bont az utánpótlás!”

HEKATÓN: „Elárulom neked, mi csíhol szerelmet orvosszerek nélkül, füvek nélkül, mindenféle varázsnak nélkül: ha azt akarod, hogy szeressenek: szeress.”

Victor **HUGO:** „A szerelem olyan, mint a fa: magától növekszik, mély gyökeret ereszt egész valónkba és gyakran tovább zöldül a szív romjain.”

ISAC sajátos szavatossági szabálya. „Frissen szilárd étel megromolva puha lesz. A frissen puha étel ezzel szemben romlottan megszilárdul.”

JORGE: „A tudatlan munka révén az ember leigázta a természet; a munka miértjének tudatosításával ura lesz önmagának.” (Az idézetben az író Livragától a baj gyökerét ragadja meg.)

Dr. Fritz **KALM**: „**Végzetes harmadiknak** lenni, nincs semmi köze erkölcshez, vétkességhez, ez sors, naponta sokszázszor megismétlődő sors. Nem mindig az első a legjobb, talán ma még az, de tíz év múlva talán már nem. A végzetes harmadik a fiatal korban elkövetett hiba sorsszerű korrekciója.” (Felhasználtam: a Maroknyi boldogság c. regényemben.)

KOMENSKY cseh író: „A pénz jön és megy, a különbség csak annyi, hogy könnyebben megy, mint ahogyan jön!”

LAO-CE, kínai filozófus (keleti bölcsesség): Az ezer mérföldes út is egyetlen lépéssel kezdődik! Másképpen (kínai mondás): „A leghosszabb utazás is az első lépéssel kezdődik!”

Tommy **LASORDA**: „A vezér mindig emberei előtt halad, de annyira sose megy előre, hogy ne hallja a lépéseket maga mögött.”

LAO-CE, kínai filozófus (keleti bölcsesség): Az ezer mérföldes út is egyetlen lépéssel kezdődik! Másképpen (kínai mondás): „A leghosszabb utazás is az első lépéssel kezdődik!”

Mary **MARINEAU**: „A Huron tavon horgászott egy ismerősöm, hazafelé vontatta a csónakját, de elromlott a kocsija. Nem volt nála mobiltelefon, ezért arra gondolt, hogy a hajórádióon kér segítséget. Felmászott a csónakba, bekapcsolta a rádiót, és a segélyhívásra a parti őrség egy embere jelentkezett. – Adja meg a tartózkodási helyét. – I-75-ös autópálya, Standish-től három kilométerre délre. A parti őrség embere hosszas töprengés után azt kérdezte: – Milyen sebességgel haladt, amikor partot ért?”

PETER **MAYLE** angol születésű, francia író Mindent vállalok c. regényéből: „Már rég elfelejtette, milyen vonzóvá tehet egy férfit a humorérzék, és mennyire megkönnyíti az együttlétet.”

(471. o.): „Általában azt a szemléletet vallotta, hogy a bosszú olyan étel, amelyet legjobb hidegen fogyasztani.” (498. o.)

Brian **McGRORY** (A köztisztviselő c. regényéből): ... „mit gondolsz az FBI munkájáról? – Ebben a kérdésben nem segíthetek Önnek – mondta immár hivatalos hangszíjjal. – Nézzé, az FBI-ról van szó. Elég csak a hírnevükre gondolni... Abban kell hinnünk, hogy ha tévedtek, majd helyrehozzák a hibát.”

MORBERG norvég közgazdász: „akinek van kenyere, annak sok a gondja, akinek nincs, annak csak egy, az, hogy legyen.”

MÜLLER biztosítási törvénye: „A biztosítási kötvényben foglaltak mindenre kiterjednek, kivéve azt, ami bekövetkezik.”

PESSOA: „...s bár soha nem léteztem, tűnékenyen és formátlanul bolyongok egy olyan valakinek az álmaiban, aki soha nem volt képes megformálni.”

PLATON: „Ha az ember tévedéseinek, hibáinak, legtöbb és legnagyobb bajainak okát nem önmagában, hanem másokban keresi, s önmagával, mint aki ártatlan, kivételt tesz, csak látszólag tartja nagy becsben lelkét, valójában azonban messze van ettől, mert éppen ártalmára van.”

PLATON: „Hitvány ember a közönséges szerető, aki inkább a testet, mint a lelket szereti. Az ilyen szerető nem is állhatatos, mivel nem állandó az sem, amit szeret. Mihelyt ugyanis a test virágzása megszűnik – márpedig ő ezt szerette –, könnyen odébbáll, szégyent hozva sok beszédére és ígéretésére.”

PROUST: „Az igazi felfedezőúthoz nem más tájakra van szükség, hanem új szemre.”

Richard **REEVES** John F. Kennedy életéről: „Az élet igazságtalan” – ez volt egyik híres mondása. „Egyesek mindenféle nyavalyával jönnek a világra, másoknak kutya bajuk. Van, aki gazdagnak születik, és van, aki szegénynek. Ő betegnek született, ennek tulajdonítható fatalizmusa és ironikus életfelfogása, amely vezéreszméjévé vált. Rendkívüli életére az idő előtti halál árnyéka borult. »Épp csak méretet nem vettek rólam a koporsóhoz« – írta valamelyik kamaszpajtásának egyik huzamos kórházi tartózkodása alatt.”

Ugyancsak ebben az írásban olvastam: „Kedvelt egy mondat, amelyről azt hitte, hogy ír, de valójában a Rámájanából, az indiai eposzból származott: »Három dolog létezik: Isten, az emberi butaság és a nevetés. Az első kettő meghaladja az értelmünket, hát lássuk, mire megyünk a harmadikkal!«”

RIMBAUD: „Én, ez valaki más.”

Shaun **RUSSELL:** „Gyermekekoromban hozzáédzettem az agyamat, hogy kitérjek a kellemetlen gondolatok elől, így óvtam meg magamat a kétségbeeséstől.” (Életem mottójául használtam.)

Antoine de **SAINT-EXUPÉRY:** „A szerelem nemcsak abból áll, hogy egymás szemébe nézünk, hanem abból is, hogy együtt nézünk egyazon irányba.”

Charles R. **SCHWAB:** „A befektetést nem szabad a pénzügyekre korlátozni. Aki önmagából is befektet valamit, biztosan elnyeri jutalmát.”

SENECA: „Egyél, hogy hanyhass, hányj, hogy ehess.”

SZÉLVIHAR amerikai könyvből: „Nem kevesebbet kívánok, mint az egész világot, s mindent, ami benne van!”

BARBARA **TAYLOR** Három hét Párizsban c. regényéből: „Olyan szerencsés vagyok, gondolta Anja ... Micsoda életem volt! Nyolcvanöt csodálatos év. Szerelem és boldogság. Fájdalom és szenvedés. És meglehetősen sok bánat. De mindig, minden körülmények között felülemelkedtem a nehézségeken. Kitartottam. Talán erről szól az élet. A kitartásról. Hogy túléljük.”

Lev **TOLSZTOJ**: „Ha emberi szeretettel szeretünk, a szeretetből könnyen átcsapunk a gyűlöletbe; de az isteni szeretet nem változhat meg. Semmi sem olthatja ki, még a halál sem. Ez a lélek lényege.”

Lev **TOLSZTOJ**: „Mindenki annyit él, amennyit szeretett. Aki szeretetet nem adott, semmit nem adott. Aki szeretetet nem teremtett, semmit nem teremtett.”

JOHN **UPDIKE**: „Az álmok valóra is válhatnak, különben a természet nem ösztönözne bennünket arra, hogy álmodjunk.”

Lope de **VEGA**: „A pénzt keresd, barátom, mert a becsület, az már rég' a pénz!”

Leonardo da **VINCI**: „Aki az életet nem szereti, az nem is érdemli meg.”

Oscar **WILDE**: „Akkor a legérdekesebb az élet, amikor olyan, mint egy rossz regény. Áhítattal bámultalak, és a lelkem mélyén is éreztem, örökre egymás mellé rendelt bennünket a sors.”

Walter **Wriston**: „A hiba csak akkor bűn, ha nem okulunk belőle.”

Jézus Krisztus

Szép Ernő verse – mélységes mély gondolatai,
melyeket a költő kiadott 1917-ben, pontosan harminchárom
éves korában:

„Emberek istene,
Istennek embere,
Te lehajtott fejű,
Megszegezett kezű,
Leszegezett lábú,
Lecsukódott szemű,
Te megfagyott ajkú,
Te kihaladt szívű,
Te örökre vérző,
Útszél elhagyottja,
Meztelen testű,
Hófehér szemérmes.
Tavasszal lombtalan,
Nyáron napon égő,
Te ősszel megrázó,
Te télen megfázó,
Szélben takaratlan,
Viharban búvatlan.
Te nappal életlen,
Éjszaka fekvetlen.
Özvegyek karója,
Leülő koldusnak
Támasztó párnája,
Minden úttalannak
Útmutató fája.
Gyermekek rokona
Véneknek pajtása,
Vándoroknak botja,
Bohóknak tudora,
Pásztorok vezére,

Juhok gyapjújából
Tövist válogató,
Szamár hosszú hátát
Végig simogató.
Jajnak trombitája,
Sóhajnak vonója,
Némának ekhója,
Könnyeknek kendője,
Éhes vendéglője,
Te kenyér bor és hal.
Némának fürdője,
Esettnak mentője,
Vakoknak gyertyája,
Poklosok barátja,
Halálnak doktora,
Mindenki testvére,
Egyetlen magános.
Te másról beszélő,
Te tengerre lépő,
Te egekre néző.
A kínoknak grófja,
Hercegek hercege,
Királyok királya,
Szegények szegénye,
Harminc ezüst érő,
Harminchárom éves.
Te felhőbe szálló,
Te mennyekben járó,
Tejúton sétáló,
Fényességben álló,
Szivárványra dűlő,
Te angyalt tanító,
Te bárányt vezető,
Galambnak gazdája,

Kelet majorosa,
Nyugat bíborosa,
Csillagok csillaga,
Örök trónörökös,
Örökös boldogság.”

Idézet: Szabó Magdától, a Csekei monológ c. (Európa Könyvkiadó által 1999-ben megjelentetett könyvének 112-118. oldaláról).

„Hol szerezhette az élményt – tűnődik a vers elemzője, míg hozzáfog a színeképelemzéshez. Először talán a helyszínt kellene tisztáznia, ahol a költőt az impulzus érte, ahol egyszer csak váratlanul szembekerül Isten fia képével. A választ a mű tizenharmadik sora adja meg: Ha tavasszal lombtalan, nyáron napverte, ősszel esőben ázik, télen zúzmarás, jég és hóborította, szél zsákmánya, viharban védő barlangot, házfedél biztonságát nem találó keresztfát ábrázol a vers; ha Krisztus lehajtott fejét, szögverte végtagjait, utolsó pillantását, félig leszorító szemhéját, görcsbe merevedett ajkát, megontott mellkasát, könnyeit és vércseppjeit immár befelé, spirituálisan szívárogtató, útszéli elhagyott megváltót vetít elénk a kép, aki csaknem színmeztlenségében is örök testi-lelki tisztaságot sugároz egy miniatúra pontosságával, ezt a látványt a költő nem élhette át a templomban. Épületben mást jelezne a világítás, de más volna az ábrázolás is, egy templomban elhelyezett fő- vagy mellékoltár feletti feszületen nem ennyire védtelen és kiszolgáltatott a szent test, mint itt, s nem volna feszületéről sem ekkora hangsúllyal mondható, hogy tavasszal lombtalan, nyáron napon égő.

Nem, a látvány alighanem egy falusi országúton érte el a költő tudatát, a vers kezdetén a corpusos feszület dupla tragédiát érzékeltet, költőink közül, ha nem tudnók a nevét, éppen a dupla tragédia jelzéséből ismernők meg Szép Ernő lírai optikáját. Nemcsak a megváltó áldozat itt, aki az embereknek isten, istennek ember fia, húsba kivetített része a szenthárom-

ságnak, aki húsvéti báránnyá válik az üdvtörténetben megváltásunk érdekében, van mellette – mögötte egy másik áldozat is, maga az eleven, aki-amely betölthette volna a fák szép hivatását, fészek őrzését, madár-ringatást, hozhatott volna lombot, termést, enyhíthette volna gyümölcsével az alatta pihenő szomját-éhségét. A tizenharmadik sortól kezdve a költő megrendülése párhuzamosan szól a kivégzetről és kivégzése helyéről, a nála olykor külön hangsúlyt kapó váratlan, önálló szóalakítás rá is mutat erre a kettősségre: *nappal életlen*, tehát élet nélküli, éjszaka pihenéshez nem jutó. A kereszt a nappal-éjszaka ellentétpárjával a szituációt a statikából a dinamika felé emeli, Krisztus és kivégzési helye a Szent Ágoston-i osztatlan hármasság, azaz egyetlen időben éli örökkévalóságát. A megváltó, ha akarná, a csillagképek közé vethetné az ágyát, de nem akarja, különben csorbulna isteni funkciója, s nem érez maga miatt részvétet vagy fájdalmat a feszület sem, annak elmaradt könnyeit a költő sírja el: a keresztfa tárgyilagos, jobban tisztában van jelentőségével. Igaz, hogy hitvány szégyenfű lett, nyomorult karó, de így is hasznára van koldusnak, irányt szab vándornak, így sem haszontalan a halála.

A párhuzamos ábrázolás a vers második részében megszűnik. A helyzet világossá vált, az elemző felismerte, hogy a költő valami országúton haladtában szembe találta magát egy naiv ábrázolású falusi, naiv mester kezét dicsérő corpussal, s egyszerre döböntette meg az istenember és a kivégzési eszköz közös halála. A második részben figyelme csak az áldozatra összpontosul, a költő alighanem leül szemben a feszülettel, s elkezdi összegezni benyomásait. Felületes pillantásának eddig csak egy elnagyolt, mégis drámai hatású feszület volt látószögében, szemlélte, most megpróbálja elrendezni magában a látvány okozta érzéseket, a méltatlan halál miatt érzett haragos riadalmát. Hirtelen olyanná változik a vers, mintha Szép Ernő átvenné a védő szerepét Pilátus előtt, Kajafás előtt, nem mondja ki, de érzékelteti, mit gondol: nézzétek, ecce homo, ezt akarjátok ti halálnak adni, miért, ártatlan, mint a vele rokon ártatlanságú gyermekek, szereti,

szánja a véneket, nincs, akin ne segítene, testvérek érzi a fél-eszűt is, nem árt senkinek, szelíden barangol a júdeai réteken, kocog a pásztorok után, az állati szenvedést is észreveszi, szedegeti a juhok gyapjából a tövist, nem átallja becézni a szegény agyonterhelt szamarat. Ezt akarjátok megölni, római hivatalnokok, papi fejedelmek, ál-ájtatos farizeusok, ez haljon meg, aki megfogalmazza a sírók panaszát, elsóhajtja a világ sóhaját, aki fülének beszél a néma, aki minden könnyezőhöz lehajol, minden éhest megvendéget, először a csodák irizáló fényében, borrá változtatott vízzel, megsokasodó kenyérrel, hallal, s aztán maga változik isteni eledellé, saját testét töri, töreti, vérét ontja, ontatja s kínálja kehelyben?

Ezt akarjátok megrontani, egyházi és világi hatalmak, akitől megéled a béna, feláll a nyomorék, lehull a vak szeméről a hályog, akit semmi szenny nem iszonyít, aki lábához kushad a halál és újra nyílnak a rózsák Jairus lányának orcáin? De hát miért, mindenkinek testvére volt, csak önmagának nem, mindenkin segített, csak önmagán nem akart, ha a saját sorsát bogozták, másról beszélt, pedig a hullám megszilárdult szent talpa alatt, s lábával a földön, homlokával az ég felhői között tartotta felettünk a mindenséget.

A második rész kódája megdöbbenő lírai szépséggel vonja meg a paramétereket Krisztus megfogalmazható üdvtörténeti nagyságáról, a neki juttatott földi rangok egyre emelkednek, ahogy az emberré parancsolt test szenvedései is nőnek: lesz Jézus a szenvedés grófja, később hercege, s egyre többet vállalva a földi megpróbáltatásokból, lesz a királyok királya is. A sorok mögül szinte sikolt a költő szeretetében: mit csináltak, emberek, koldusabb volt a koldusnál, egyetlen földi birtoka az a köntös, amit elkockáznak halála napján, miye volt, semmije, eladták, mint egy állatot, harminc ezüstért, s volt mindehhez harminchárom éves. Annyi, mint én, gondolja Szép Ernő 1917-ben, amikor a vers íródik, a világháború folyik, a világ mérhetetlen szenvedést él át, s ő, a költő principessáról ír verset, fekete hattyúról, panaszodik, hogy nem játszott

eleget és sose volt Hippodromban, kis biciklije sem volt, majd tessenek pótolni az égben, és mérhetetlenül elszégyelli magát.

A harmadik szakaszban a verselemző azt érzi, a költő feláll. A vers kezdetén az alkotó úton közelített, figyelte a feszületre, megsajnálta Istent és fát, a költemény folytatásakor ült, összegyűjtötte asszociációit, a záró részben újra feláll, s folytatja az útját, sodorják a gondolatok. Amit átélt, tizenhárom bravúros sorral lezárja, végre látja már a Szentháromság krisztusát, felfogja, mit tett, mikor cselekedett, miért és kiért, s már ott a látomás előtte, Krisztusa, felhők között tejúton lépve, szivárványon könyöklő angyalok társaságában, mellette a bárány és a galamb, az anyaszentegyház és a Szentlélek, Isten fia ő, örök trónörökös, örök üdvösségünk és még valami, amiben Szép Ernő magyarsága hirtelen úgy előtör a sorok mögül, mint a forrás.

Édes hazám, Magyarország, ki tudja, mire végződik ez a háború, csak te segíthetsz, Jézusunk. Őrizd bennünket, Nyugat bíborosa, Kelet majorosa. Nézd ezt a csepp, de nekünk minden majságot, Uram. Úgy hívják, Magyarország. Őrizd meg a majort.

A versforma tekintetben leginkább a litánia imaszövegére emlékeztet, amikor a gyülekezet sorra mormolja a szentek és mártírok nevét. Itt a hitvallók megnevezését Krisztus tulajdonságai és jellemző jegyei helyettesítik, ritmizálni a sorokat nemigen lehet, a magyaros lejtés csak a liturgiaszöveg parlandóját tűri meg, a sor egyetlen nagy hangsúllyal kezdődik s nem törhető meg. Pár tiszta rímen kívül rímtelen is, mintha e furcsa litánia szertartáscsengője pótolná az elmaradt összecsengő sorvégeket. Ha volt valaha antológia-versnek született költemény, Szép Ernő Krisztus-verse bizonyosan az. A kötet, melyben megjelent, a Pallas kiadásában került közönség elé és azt a címet viseli: *Emlék*. 1917-ben adta ki, pontosan harminchárom éves korában.”

Kiadott köteteim FÜL-szövegeiből

„Már éppen ideje, hogy valaki kitalálja, és a régen sokat ért Pengőt megváltoztassák, s a pénz értéke valóban érjen valamit. Valamikor még fillérekből is jóllakhatott valaki, most már el is felejtettük, milyen az apró fémpénz. Marosvásárhelyen, az iskolában 3 fillérért kaptunk egy finom békebeli kiflit.” (Az idézet Életem regénye: a Forint születése c. kötetből való.)

„Most utólag azonban úgy is fogalmazhatnék, hogy mikor bizonyos jeleket észleltem, nem akartam tudomást venni róluk. Pedig igazán nem akartam, és Isten ne adja, hogy másodszor is ugyanabba a hibába essek: olyan emberben higgyek és bízam, aki nem érdemli meg, aki átver és becsap, mint első házasságomban...” (Idézet Életem regénye: Még egyszer elkövettem 1. részből.)

„Az emberekben a becsületességet, az egyenességet becsülöm legjobban, – ami szeretettel párosul. Első házasságomból nem okultam. Válásom után tíz év boldog magány (úgy értem, házassági kötelék nélkül), még egyszer elkövettem azt a hibát, hogy valakivel összekötöttem az életem, olyan valakivel, aki nem érdemelte meg.” (Idézet Életem regénye Még egyszer elkövettem 2. részből.)

„Hányszor kérdezem: Miért büntet engem az Isten? Miért? Talán azt bünteti, akit szeret? Annak a vállára tesz annyi terhet, aki elbírja? De én sokszor már nem bírom! Ezek a gondok már meghaladják az erőmet! Hiába próbálok meg mindent, hiába ostromlom az Égieket... mindhiába...” (Idézet Életem regénye 12. kötetből.)

„Életünknek akkor van jelentősége és értelme, ha létünk alatt valami maradandót alkotunk, akkor is, ha nem világra szóló az, amit mi hoztunk létre, de ami emlékeztet ránk, és az bármilyen érték, s az csak ott, abban a szűkebb környezetben érvényesül, ahol élünk. Amit kellett, elvégeztem, amit rám mért az Isten, azt eltúrtem.” (Életem regénye 14., – utolsó kötetéből.)

„HIDD EL, SZÉP A VILÁG! Vedd észre, ami kellemes neked, örülj a felkelő Napnak, gyönyörködj a virágzó fákban, télen csodáld a szállingózó hópelyheket, örülj egy kismadárnak és a gyermekcacagásnak!” (A Gondolatok – érzések – bölcs tanácsok c. kötet fülszövege.)

„Lehet-e egyáltalában véletlen egy ilyen kapcsolat, hiszen ő csupán néhány napos hivatalos konferencián tartózkodott Parádon, s pont abban az időben nyaraltam ott és ültem én is abban a cukrászdában...” (Idézet az Elmúlt idők 3. Emlékek – történetek c. kötetből.)

Magyar írók gondolatai

ADY Endre:

Az Úr érkezése

Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.

Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép, tüzes nappalon,
De háborús éjjel.

És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjúságom,
De őt a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.

(Megjegyzés: Első szakaszát életem mottójául választottam és írásaiban, regényeimben többször felhasználtam.)

BABITS Mihály: „Szó sincs róla, hogy az igazi olvasó (azért, mert másnak és többnek tekinti a könyvet az „élet eszköznél”) az élettől való menekülést, elzárkózást keresne az irodalomban. Ellenkezőleg: még több életet szomjaz, nem elégedve meg a magáéval és a körülötte élő élettel és egyáltalán a saját kor életével, idegen lelkek könyvbe szűrt életét szívja föl, távoli tájak, elmúlt korok életével és lelkével akar gazdagodni.”

BENEDEK Elek: „Jótett helyében jót várj.”

BETHLEN Gábor: „Nem lehet mindent megtenni, amit kellene, de mindent meg kell tenni, amit lehet”.

EÖTVÖS József: „Két ember, bármiként szeresse egymást, nem olvadhat fel egymásban. Közel egymáshoz csak azok maradnak, kik annak, hogy egymáshoz közeledjenek, mindig szükségét érzik.”

Dr. **DÉVÉNYI** Edit pszichiáter főorvos: „Óriási dolog, ha egy szellemileg sérült fiatalember olyan önkifejezési módot talál, amivel nem csak megérteti magát a környezetével, hanem elámulást vált ki nem csak közeli szeretteiből, hanem az egész társadalomból. A Balassagyarmaton élő Down-szindrómás Buday Attila a filctollal készített rajzokban talált rá a formára.” (Lásd: Gyerme kem Attila igaz története – kisregényben.)

Dr. **DÉVÉNYI** Edit pszichiáter főorvos (Fiam, Buday Attila filctoll-rajz kiállítására emlékezve): „A teljes elfogadás annak belátását jellemzi, hogy nincs két világ, egy a sérülteknek, egy az egészségeseknek.”

FENÁKEL Judit: „Kettőnk közül ő volt az erősebb. Már-már robosztus egyéniség. Az én körvonalaím szinte elmosódnak mellette. ... Apám is emberfeletti volt, az akaratával, a szorgalmával, kifogyhatatlan energiájával. Ezért nem tudtunk soha egymás közelébe férkőzni. Szentekkel, prófétákkal, fanatikussal nem tudtam mit kezdeni.” (Egy bizonyos Remény utca regényből, 191 old.)

„... Rajtam kívül csak nagyon kevesen veszik majd észre, hogy semmi se úgy van, ahogyan megírta. Még a kötőszavai is hazudnak.” (Lásd előbb, 199 old.)

„Örültek, hogy végre apunak is lehet ajándékot venni. Hisz olyan igénytelen volt különben. Se ruhára, se dísz tárgyra, se könyvre nem vágyott soha. Megvan minden, ami kell. A gyerekek, a fia meg a menyé, csúfolták is érte. Apukát nem érdemes kérdezni, szerinte úgyis megvan minden, ami kell. Valójában tényleg megvolt. De az öngyújtóajándékokat azért szerette. (Lásd előbb, 222. oldal)

GYÖKÖSSY Endre az **Alázatról**: „A középkorban talán azért voltak alázatosabbak az emberek, mert homokórájuk volt, és szüntelen látniuk kellett a lepergő homokszemeket. A mi óránk mutatója már körbejár, és egy kicsit becsap bennünket.”

Az igazságról: „Még egy bolond szájában is igazság, ha szeretetből születik! (...) Olykor egy bolond mondja ki az igazságot, olykor a gyerek. Mindig az, aki a szeretetből vett igazsághoz közelebb áll. És ez az igazság szabadokká tesz minket.”

ILLÉS Gyula: Hogyan kell írni? – „A magyar emberek általában azt hiszik, hogy szépen, művészién írni azt jelenti, hogy egyszerű gondolatait is jól fölcifrázza, bonyolultan adja elő. Ennek éppen az ellenkezője az igaz. Szépen az ír, és beszél, akinek sikerül még a bonyolult gondolatait is egyszerűen és világosan előadni. A művészet pedig ott kezdődik, ahol az ember az ilyen előadással még élvezetet is szerez hallgatóinak.” (A Magyar Beszéd” Illés Gyula 1954. tanulmányából.)

KÁDÁR János mondásai: „Isten nem tud különb poklot kitalálni, mint amilyent a lelkiismeret-furdalás teremt magunk számára.”

„... Amíg én a helyemen állok, addig Ceausescu miatt nem fog magyar vér folyni. Kétmillió túszt tart a kezében...”

Jelmondata: „Aki nincs ellenünk, az velünk van.”

Külföldön jártában feljegyezték, hogy valaki egyszer egy Lenin idézettel próbálta fejére olvasni valamilyen tévedését.

– Mit gondol? – kérdezték: Ha élne, mit csinálna a maga helyében?

– „Nem tudom, de annyi biztos, hogy nem idézgetné a saját harminc évvel ezelőtti írt cikkeit.”

„Ott voltam, ahol lennem kellett, és azt tettem, amit tennem kellett.”

Újságírókról: „...azt hiszik, ők csinálják a változásokat, mint ahogy a kakas is azt képzei, hogy ő kelti fel a napot.”

MSZP-KB ülésén mondta: „Szűrös elvtárs súlyos tévedésben van! Az Ön feladata az, hogy a magyar érdekeket képviselje Moszkvában, és nem az, hogy a szovjet érdekeket Budapesten.”

„Nem akarok a külföldi tőkének olyan paradicsomot teremteni Magyarországon, ahol nem kell adót fizetni, és ahol tilos szakszervezeti munkát végezni! ... Nyugat-Európában is adózni kell.” (Elhangzott a Politikai Bizottság 1988.03.22. ülésén.)

„Romániában nemcsak magyar nem szeretnék lenni, de román sem.” (A mondásokat Moldova, a Kádár Jánosról szóló 1. és 2. kötetéből idéztem.)

Dr. **KONCZ** Lajos: „Szívem, lelkem küzdelme, gyötrelme, vergődése van beleírva”, akkor mondta, amikor a naplórásról volt szó köztünk. (Lásd: Életem regényének Életem új szakasza” fejezetében.)

KARINTHY Ferenc: „Kétszer elkövetni ugyanazt a hibát: gondolom, meglehetősen fafejűségre vall. Kétszer megnősülni, fedezet nélkül, hogy így fogalmazzam, s ennek következtében törvényszerűen kétszer csődbe jutni: nemcsak a másik érintett személy félreismerése, hanem az önismeret veszedelmes hiányára is mutat. Így visszapörgetve a történeteket, talán épp a két házasságom közötti időben kellett volna megpróbálkozni avval, ami esetleg, ki tudja...”

„Nem passzolunk össze. Ennyi az egész. Már majdnem két éve. Csak hát veled olyan ritkán beszélek.

– Sajnálom... Menthetetlen ügy volt?

– Főként az én hibámból.

– Ezt megértem. Ebben hasonlítok hozzád: úgy látszik, én is képtelen vagyok bárminő normális kapcsolatra.”

KARINTHY Frigyes: „Ne higgy annak, aki jósol és ‘jellemez’ – annak higgy, aki szeret és tanácsot ad.”

„**Szerelem.** Egyfűlű kosár – olyan nehéz, hogy csak ketten bírják könnyen –, de csak egy füle van; hol az egyik cipeli, hol a másik.”

KODÁLY Zoltán: „Kultúrát nem lehet örökölni. kultúra annyi, mint tanulás; megszerezni, színvonalon tartani nehéz, elveszteni könnyű.”

MADÁCH Imre: „Bűnösöknek születünk, szentekké pedig leszünk!” (Az ember tragédiája)

MÁRAI Sándor: „Az embereket nem a rang, a születés avatja előkelővé, hanem a jellem és az értelem.”

MÁRTA Ferenc kémia professzor véleménye Kádárról: „ha valaki egy adott történelmi korban adott feltételek között valamit a legjobban végzett el, azt utólag is illik bajnoknak elismerni.”

MÉCS László: „A vadonba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld.”

MOLDOVA György: „Ma kevés jót mondanak Kádárról, azt viszont elismerik, hogy Kádár idejében Magyarországon senki-nek sem kellett a szemeteskukából ebédelni, és este sem feküdt le üres gyomorral minden harmadik gyerek.”

MOLDOVA György: „Isten nem tud különb poklot kitalálni, mint amilyent a lelkiismeret-furdalás teremt magunk számára.”

MÜLLER Péter: „Jó, ha van csipetnyi humor és egymás iránti figyelem a családban.”

SCHILLING Péter: „Egyedül? Tudod soha, de soha nem vagy egyedül, akkor sem, amikor a legnagyobb nehézségek köze-pette úgy érzed, hogy minden össze fogott ellened. A születé-sedtől fogva melletted vannak a szellemi segítők, akiket ör-angyaloknak is nevezhetsz.”

„A szellemi segítők olyan fénylények, akik a „függöny” másik oldaláról vigyáznak rád az életed során, és mindent elkövetnek annak érdekében, hogy képes legyél betölteni a földi küldeté-sedet, amit erre az életedre vállaltál.”

„Szeretet nélkül ugyanis nemcsak nehéz élni – de nem is lehetséges semmiféle élet.”

SZABÓ Dezső: „üres hassal nem lehet a Himnuszt énekelni!”

SZÉCHENYI István: „Boldog, aki eldicsekedhetik, hogy önma-gához és életelveihez mindhalálig hű maradt! Aki elmondhatja, hogy egyetlen tettét sem szeretné meg nem tettnek tudni, s aki a múltra vigan és elégedetten tekinthet vissza.”

„Minden nemzetnek olyan kormányja van, minőt érdemel. Ha valami oknál fogva ostoba, vagy komisz emberek ülnek egy bölcs és becsületes nép nyakára, akkor a nép azokat a silány fickókat minél hamarabb a pokol fenekére küldi. De, **ha egy**

hitvány kormány huzamosan megmarad a helyén, akkor bizonyos, hogy **a** nemzetben van a hiba. Akkor a nemzet, aljas, vagy műveletlen.”

SZÓKE Johanna – Napvilág Íróklubnál megjelent írásából: Véletleneken alapul a világ? „Nehéz belegondolni az élet bonyolult folyásába; nem is emberi észjárás szerint forognak a világ fogaskerekei. Sose tudhatjuk, hogy egy szerencsés átkelés után rossz, rosszabb vagy esetleg egy jobb lehetőség nyílik-e számunkra. – A legjobb, amit tehetünk, hogy minden napot úgy zárunk le, hogy ne kelljen szemrehányást tennünk magunknak, hiszen ki tudhatja, hogy lesz-e még holnap számunkra?”

TELLER Ede: „A pesszimista olyan ember, akinek mindig igaza van, de soha sincs öröme benne.”

Tímár György: „A boldogság az az állapotunk, amelyről többnyire csak utólag veszünk tudomást.”

Jozsef **TOTH: Isten patikája**

Isten még mielőtt az embert megteremtette volna, mindent biztosított részére! Elválasztotta a sós vizet az édestől, alkotta a szárazföldeket, ültetett kerteket, állatokat és halakat teremtett.

Isten adott egy óriási nyomravezető segítséget, hogy az ennivalók hogyan segítenek a testrészeinken.”

(Internetről kaptam, date: 2009/5/4)

TÚRI Imre: „Csupa öröm a napfény, de sorscapás lehet a jégverés, olykor a házasság is.”

„A plátói szerelem olyan, mint kirakat üvegén keresztül tortát nézegetni.” (Napvilág Íróklub anyagában olvastam).

VÉGH Antal: „.... Háromszékből indult keleti magyarokat keresni Kőrösi Csoma Sándor, csak úgy gyalogszerben, de a leggazdagabb poggyászt vitte magával: a hitét!

Petőfi járta, Bem taposta föld ez; lófők nemzetiségeinek helye, Árkos, Gidófalva, Mikóújfalu, Nagybacon, Benedek Elek földje. A szomszédság meg Csíksomlyó vidéke, ahol I., azaz Szent István királyunk alapított-épített kápolnát.” (254-255. oldal)

„Kovászna alatt – jobbról meg szemben hatalmas hegyhát, a Háromszéki-havasok nyúlványai, egy „**Ebhát**” nevű csúcs a legmagasabb pont, ennek a hegynek a lábánál lesz Zágon, így mutatják a térképek. Szóval a bércek alján... Igen, így igaz!” (255. oldal)

„Csomakőröst ... Kőrösi Csoma Sándor szobrával, de **Ereszevény** is. (255)

Kovászna ... a falu határában folyó víznek szintén Kovászna a neve. Ez nem meglepetés, a város neve is Kovászna, a megye is... Van ettől meglepőbb folyónév is Dél-Erdélyben: Hortobágy”. (257. oldal)

„Mikes Kelemen édesapja lófő székely Mikes Pál volt. Itt élt „Háromszékben”, amely három szék az orbai, a sepsi és a kézdi székből állt egybe. Nem volt nagybirtokos, sőt kuruc kiválóság sem, de művelt, nemes ember hírében állt.”

Megjegyzés: Az idézeteket a De mi lesz a harangokkal? c. kötetből vettem (Kiadta a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja, Készült: Alföldi Nyomdában, Debrecenben, 1988.)

Negatív- és pozitív gondolkodás:

Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra.

Ellentéte: a halasztó-gép: Amit ma megtehetsz, ne siess vele, hiszen azt holnap is megteheted! Majd holnap megcsinálom! (Ők kapásból találnak kibúvókat, csak azt felejtik el, hogy ahogyan a múlt, úgy a jövő sem létezik, az egyetlen, cselekvésre is alkalmas valóság: a JELEN!)

Átlátszó pohár, félig vízzel töltve. Mit mond az, aki **negatív** gondolkodású? – Félig üres! Mit mond a pozitív gondolkodású? – Félig töltve van! Nem az a baj, ha valaki szegény, hanem az, ha az is akar maradni. (Balázs Attilától hallottam.)

Egynek minden nehéz, – soknak semmi sem lehetetlen! (Balázs Attilától hallottam.)

Nem az a dicsőség, hogy sosem bukunk el, hanem hogy mindannyiszor felkelünk!

Ön sikere a mi sikerünk! Te sikered az én sikerem! Sosem lesz pénzed olyan emberek munkájából, akik a te pénzedet akarják befektetni saját vállalkozásába.

Érts ahhoz, amit csinálsz! Szeresd, amit csinálsz! Higgy abban, amit csinálsz! – Nagyon!

Tudatosan élni: A test – lélek – szellem harmóniája. A teljesítőképesség hatványozódik, ha rászánsz: 15 percet testgyakorlatra, 5 percet légző-gyakorlatra, 15 percet relaxálásra és 15 percet meditációra.

Történet az Internetről, nem most, már régebben találtam

Amit olvashattok, nem tréfa, nem vicc, mégis közreadom, mivel igen tanulságos.

„Akik 1982 előtt születtek, azok valódi hősök, olyasféle igazi hollywoodi mindent túlélő fenegyerekek. De tényleg! Gondolj csak bele, 1982 előtt születettek, azaz MI, kész csoda, hogy életben maradtunk.

Nekünk még nem volt gyerekülésünk az autóban, sőt még biztonsági öv se nagyon, viszont bizton tudhattuk, hogy a gyerekágyak festékében akadt bőven ólom.

A gyógyszeres és vegyszeres üvegek könnyedén nyithatóak voltak, nem volt semmi furfangos védelemmel ellátva, de még a fiókok és ajtók sem voltak felszerelve biztonsági nyitóval, és amikor bicajozni mentünk, nemhogy könyökvédőnk és sisakunk nem volt, de még rendes biciklink sem. Azért az nem volt semmi.

Mi még csapból ittuk a vizet, és azt se tudtuk, mit jelent pontosan az ásványvíz. Én speciel sokáig kevertem a szódavízzel. Azt hittem az ugyanaz. Szúr-szúr. Semmi különbség a kettő között, miért pazaroljak hát rá külön szót.

Mi nem nagyon unatkoztunk, ha tehettük kimentünk játszani. Igen, ki. Egész nap kint voltunk, a szüleink, pedig csak sejtették, hogy élünk és megvagyunk, hiszen még Matáv telefon se nagyon volt, nemhogy mobil. Pláne nekünk!

Nyáron a derékig érő fűben és közeli kiserdőkből játszottunk, mégsem lettünk kiütésesek és nem tört ránk allergiás roham. Nem tudtuk mi az a pollen, és a parlagfűről azt hittük, hogy a sárkányfű egyenes ági rokona.

Ha elestünk, megsérültünk, eltört valamelyik végtagunk, vagy csak szimplán betört a fejünk, senkit nem pereltek be ezért. Egyszerűen mi voltunk a hibásak. Sőt! Ha az erősebb elgyepálta unalmában a kisebbet és gyengébbet, az is rendben volt. Ez így működött, és a szüleink nem nagyon szóltak bele ebbe sem.

– Kisfiam, bemegyek az iskolába, az nem lehet, hogy téged mindenki Rambónak csúfol.)

– Hagyd csak anya, ez az én háborúm!

Étkezési szokásaink Schobert Norbi mércéjével mérve nap, mint nap tartalmazták a halálos dózis többszörösét, de még

egy McDonald's-on edződött átlagos amerikai elhízott kisgyerek is helyből nyomna egy hátra-szaltót attól, amit mi leküldtünk kaja címszóval. Gondoljunk a zsíros kenyérre, a kolbászra, a disznósajtra (ki tudja mit tettek bele), az iskolai menzára (ki tudja mit NEM tettek bele) és mégis itt vagyunk. A kakaóban nem volt A, B, C, D és E vitamin, viszont „Bedeco”-nak hívták és már ez is elég volt a boldogságunkhoz. Szobi szörpöt ittunk, ami hírből sem ismerte az édesítőszert, viszont tömény cukorból készült.

A limonádét még magunknak kevertük és mosatlanul ettük a fáról a gyakran éretlen gyümölcsöt, a WC pereme alatt, pedig a baktériumok ezreinek a kolóniái telepedtek meg a még háborítatlan nyugalomban, a preDomestos korban.

Volt néhány barát, aki már ismert olyat, akinek videója volt, vagy esetleg spectruma (az egyfajta számítógép volt), de szó sem volt Playstationról, Nintendóról, X-Boxról, Videó játékról, 64 tévécsatornáról, műholdról és kábeltévéről, filmekről, DVD-ről, Surround Soundról, Internetről, Fitness-Club kártyáról vagy mobiltelefonról.

Viszont voltak barátaink! Olyanok, akikkel találkoztunk kint az utcán, a focipályán vagy a ping-pong asztaloknál, vagy ha mégse, akkor egyszerűen becsengettünk hozzájuk és beengedtek. Nem kellett megkérdezni a szülőket. Sem a miénket, sem az övéket!

Nem vittek és nem hoztak a szülők autóval... Mégis itt vagyunk.

Nyakunkban lógott a lakáskulcs, mikor játszani mentünk, és nem ritkán fadarabokkal, botokkal harcoltunk, labdával dobáltuk egymást, mégis itt vagyunk. Nem ütöttük ki egymás szemét, a többi seb pedig begyógyult. Focizni is csak az állhatott be, aki tudott. Akkor még volt egy íratlan szabály, amit ma nehezen értünk már meg mi is: azt csináld, amihez értesz. Aki pedig nem értett a focihoz, pláne nem tudta rendesen kirúgni az ellenfél bokáját, az csak csalódottan nézhetette a játékot a rácson túlról, vagy odébb állhatott, és más játékot, más játszótársakat kereshetett magának.

A szerelmet nem brazil sorozatokból tanultuk, csak egyszerűen megéltük. Boldogan szaladtunk végig az utcán az első csók után, úgy, mintha már sohasem akarnánk megállni.

Ha egy tanár nyakon vágott, nem szúrtuk le egy késsel és nem pereltük be, és nem sírtunk otthon a szülőknek. Sőt! Ha lehetett, el se mondtuk. Ismertük a törvényt, és ha vétkeztünk, szüleink nem álltak mellénk. Megtanítottak úgy élni, hogy tudjuk, mit jelent a kötelesség, a büntudat, a jóérzés, a felelősség. Ismertük ezeknek a szavaknak a mélységét. Ezek voltunk mi. Hősei egy letűnt kornak, amelyen a mostani fiatalok értetlenül mosolyognak.”

(Sajnos, nem találtam a szerzőjét.)

Vegyes mondások

Amíg élünk, remélünk: Igaz!

Mégis – szerintem: Addig élünk, míg remélünk!

Bűnösöknek születünk, szentekké pedig leszünk!

Dohányzás halálos. Aki meghalt, elveszíti az élete nagyon fontos részét.

Etikett: A kellemes társalgás elengedhetetlen része az étkezéseknek.

Az etikett nem csupán azt jelenti, hogy tudjuk, miként kell elfogadhatóan viselkedni, hanem azt is, hogy el tudjuk fogadni mások viselkedését.

(Saját véleményem hozzá: Ez minden házasságra, s egész életre szólóan nem lehet érvényes, hiszen olyan embert hogyan lehet a végtelenségig elviselni, aki nem ismeri a minimális etikett szabályait?!)

Határozatlan: Kétféle lehet: egyik vagy a másik irányba is mehet.

„Homo humus, fama fungus, finis cinis.”

Az ember csak föld, a hírnév csak füst, és mindennek vége a porladás!

Indián mondás: „Ha kivágtad az utolsó fát, és megmérgezted az utolsó folyót, rá fogsz jönni, hogy a pénzt nem lehet megenni!”

Isten nagyságát hirdeti az ég,
Mennybolt vallja kezei művét.
Egy nap a másnak ezt harsogja át,
Erre tanítja éj az éjszakát! (Zsolt.18,1)

Isac sajátos szavatossági szabálya. Frissen szilárd étel megromolva puha lesz. A frissen puha étel ezzel szemben romlottan megszilárdul.

Fizetés alapszánya: A fizetésemelés mértéke mindig akkora, hogy több adót kell fizetni utána, a kézhez kapott összeg ellenben nem növekszik tőle.

Kínai mondás: „Ha valaki tőled halat kér, – ne halat adj neki, hanem tanítsd meg halászni!”

Lekváros kenyér mindig a lekváros oldalára esik. A zsíros kenyérre is érvényes.

Minél kevésbé vagy fontos a cégnek, annál többször veszik észre távollétedet, vagy ha késel.

Nagyobb súlya van annak, ha valamire nemet mondunk, mintha igent.

„**Olvastam** egy bölcs ember írását, aki ezt úgy fogalmazta meg, hogy a feleséget meg lehet csalni, – de akit szeretünk, és aki viszontszeret – azt sohasem! Mert ebben az esetben, az a Másik, ezt úgyis megérzi.” (Dr. Elek Gy. leveléből.)

Spanyol mondás: „Aki nem kóborol, nem éri el a tengert”.

Szélvihar c. amerikai könyvből: „Nem kevesebbet kívánok, mint az egész világot, s mindent, ami benne van.”

Zsidó közmondás szerint:

Mi hát a jó? Ha pénz van a zsebedben, bölcs vagy, szép vagy, és még énekelni is tudsz!

Nem az a baj, ha valaki szegény, hanem az, ha az is akar maradni. Mi a dicsőség? ha sosem bukunk el, vagy az, hogy mindannyiszor felkelünk. Ha valaki tőled halat kér, ne halat adj neki, hanem tanítsd meg halászni! Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen. Sosem lesz pénzed olyan emberek munkájából, akik a te pénzedet és idődet akarják befektetni a saját vállalkozásukba.

Egy-egy szerző, több gondolat

Varga Lajos: Csendestárs c. kötetéből és leveleiből,
itt-ott saját véleményemmel kiegészítve

„Aki nem akarja, arra nem ragad, aki nem tesz érte meg mindent, azon nem fog az iskola.”

A tudomány sokaké... a tanulság keveseké. „Mert hajlama ellen nem lehet senkit sem művelni. Az ember nem olyan, mint a talaj, hogy elszenvedi (passzívan) a műveltetést. Lehet szántani, boronálni, bár ott se mindegy, hogy mikor és mit vetnek belé.”

Annak a bizonyos 40 évnek, különösen az első félidőnek legnagyobb bűne, hogy átvették (átvették? Inkább ránk, európaiakra erőszakolták!) a tőlünk távol álló ateizmust, az erköcstelenséget, a szabadosságot, ami miatt elszabadult a pokol, a gyerekek úgy nőttek fel, kiölték belőlük az istenfélelmet, a szeretet, a jóság, az emberiség eszméje kiveszett. Akiben még benne élt, magába zárta. Csak lopva, titokban lehetett becsempészni családon belül a gyerekeinkbe. De sokszor hiábavalónak bizonyult, elnyomta a mindenhol ordító hang, és a félelem. Ennek dicstelen eredményét élvezhetjük most, mikor mindenünnen visszhangzik az erőszak, a durvaság, a gyűlölet, az emberi élet semmibevétele... (nevezett író leveleiből).

„A tudás (a művelődés) maga is valami égi ajándék.”

„A véges nem értheti meg sose a végtelent.” – ezt elemzi az író. Én hasonlóan érzek: „Nem, ezt se fogjuk pontosan tudni, hogy a személyes élettel mi a célja Istennek.”

„Az ateizmus is vallás, a maffiakötelék is vallás, az önzés is vallás...” (Hozzátenném: ma már a drogok használatát is!)

„Az emberi élet kísérleti színtér. Előjáték. Egy utána következőkhöz.” (99. oldal)

Bedolgozóüzem. A huszonegyedik században hangzott el:
„Az iskola... egy nagy ömlesztett bedolgozóüzem, ahol a hazai selejtttermelésre vagyunk berendezkedve.” Így robbant le a színvonal az oktatás terén egy bizonyos időszak alatt...

Egyetemre nem járhatott, de volt börtönben. Ez is iskola. ... „*Es rendesebb emberekkel találkoztam bent,* mint sok esetben odakint. Legalább ér annyit biztosan, mint egy politikai, közgazdasági egyetem.” (Az író 3. levélből.)

Feltalálókkal foglalkozik az író, akiknek a találmányát sok esetben az emberiség kipusztítására alkalmazzák. Félelmetes jövőnek nevezi. Az említett feltalálót én magam is szörnyetegnek tartom, s azt vallom, hogy pusztításra nem volna szabad pénzt, s az értelmes emberi agyat pazarolni!

„Félelmeink és előítéleteink (én hozzáteszem: hibáink, gyarlóságaink) is példáznak, hordoznak bennünket. Vállalnunk kell őket.”

Milyen igaz! Egy embert nem helyes csupán kiemelkedő alkotásai nyomán megítélni. Legkiválóbb tudósoknak, művészeknek is voltak-lehettek kisebb-nagyobb hibái, kellemetlen szokásai. Ők azokkal együtt váltak nagygyá, kiemelkedővé.

Férfiak rigolyái: autóversenyt, sportot (focit, ökölvívást) nézni-hallgatni! Így van ez legtöbb versenysportnál!

...Amikor a képernyőn megjelennek azok a kínai húsbálák (már nem is ember-formájúak: inkább csupa izomtömegek), a birkózók a ringben, az ökölvívók, az amerikai futballpályán „játszók” (és még sorolhatnám), s elkezdik szörnyű viadalaikat. Tépik, ütik, vágják, rúgják, harapják, öklözik, gyomrozzák, hajukat tépik, egymás szemét kiütik, már folyik a vér, már alig szuszognak, de amíg van bennük egy csepp élet, nincs irgalom...

És ezt nevezik sportnak? A sport – szerintem – az egészséget, a test edzését hivatott szolgálni.

A felsoroltakat még versenynek sem nevezném. Versengés, harc, vérig menő durvaság! És miért? Legtöbbször a pénzért, valamilyen nagy pénzeszsák hasznáért! (saját gondolataimmal kiegészítve).

„A karate-gyakorlatokat tanulni-gyakorolni, annak elsajátítását el tudom képzelni abból a célból, hogy támadás esetén valaki megvédje magát, mivel a mai világban – sajnos – ennek egyre inkább ki vagyunk téve.” (Idézet tőlem.)

Hová fajult az ifjúság? Nincs már semmiféle gyeplő, amivel vissza lehetne terelni őket a normális mederbe... Hol van a természetes szégyenérzet? Mit lehet hallani, látni utcán, úton-útfélen? Rossz hallgatni, hogyan beszélnek egymással, mindenkivel... Szép magyar nyelvünket lassan elfelejtik, tele van beszédjük trágársággal, úgy ömlik a szájukból, mintha az természetes lenne (4. levélből).

Gyermekkoromban azt mondták, hogy csak a kocsisok (értsd: lovat hajtók) beszélnek csúnyán, és viselkednek illetlenül. Most? Ki nem? Lassan annak kell szégyenkeznie, sokak számára talán nevetséges is, aki szépen, választékosan beszél, aki rendes életet él, aki nem lop, nem csal, nem bánt senkit...

„Kedves férjéről” írja: „Szegény Gy., mielőtt még egy nagyot hazudhatott volna...”

Két példa jut eszembe saját tapasztalatból: Első férjem, aki gonoszul, durván tudott hazudni, a második pedig szép szóval, csupa ámítással, igyekezett – volna – engem ámítani, ráadásul mindkettőjük azt gondolta, talán nem látok át rajtuk. Mindkettő arcvonásából és szemükbe nézve megéreztem, hogy nem lesz igaz, és mesét fogok hallani...

Lekötöttség. „Egy színvonalam alatti kapcsolat érdekszövetségébe vagyok bekötve.”

Megjegyzésem: Nem egyedüli eset, sokan élnek/éltek hasonló szövetségben, s ha itt a házasságra gondolt az író – jómagam is, amiből igen nehéz kijutni. Az ilyen bilincs mindnyájunknak sok álmatlan éjszakát, gyötrődést hoz/hozott. Van, aki a bilincset nem akarja, nem tudja kinyitni, nem tud belőle szabadulni, valamilyen érthetetlen kényszer miatt tűri, sokan élete végéig... Aki pedig mégis megszabadul a bilincsetől, az is nehezen, kínok, szenvedések között éli meg... Én mégis megtettem, nem akartam, hogy a korpa között megegyenek...

Mert fiatal korban nem tudunk jól választani. Miért? Erre én sem tudok választ adni. Annyira nem, hogy értelmes, okos gyermekeim hasonlóan jártak, mint én, nem tanultak az én kudarcomból, ők is, mindketten szellemi-értelmi színvonalon alul kötöttek házasságot. (Saját kiegészítéssel.)

Magyarságunk. Jelen helyzet (a 21. sz.) Korábban büszkéek voltunk magyarságunkra. Most mi van? Az emberek – főleg fiatalok – szégyenkeznek, menekülnek az országból... (Saját gondolatom, az író véleményét olvasva.)

„**Most állami** méretekben, százezres mennyiségben állítják elő a bizonyítvánnyal ellátott, tudással fertőzött (immunizált), **álműveltséggel** rendelkező embereket.”

„**Modern felfedezés**, hogy egész életünk – így, ahogy van – töredék. Letörve az ÖRÖKKEVALÓSÁG falából...”

(Idézhetném a további két szakaszt is. De csak annyi a megjegyzésem, hogy csodálatos, elmélyült gondolat.)

„**Nem, ezt se fogjuk pontosan tudni**, hogy a személyes élettel mi a célja Istennek.”

Otthon fogalmát érdekesen világítja meg az író.

Olvastam **Hankiss Elemér** egyik kötetében, ahol az elveszett otthonról beszél. **Elveszett otthonunkat** én sem tudtam kiheverni. További életemben mindig fölrémlett az a bizonyos „**ha**”: **Ha** nincs háború, **ha** nem kell menekülnünk a front elől, **ha** maradhattunk volna Marosvásárhelyen a boldog otthonunkban, **ha-ha-ha...** minden másként történik az életben... Mennyi borzalomtól mentesültem volna... volna..., de mindennek semmi értelme! Mégis – bennem mindez olyan nyomot hagyott, ami egész életemen át kísérteni fog engem.

Örök infantilisak. Sokan „Megmaradnak örök gyereknek, örök infantilisnak, aki bánatában legfeljebb szakállt ereszt...” „Mert érzi, hogy ő a befutottak világán mindig kívül fog asszisztálni.” „Mert az érettek világát nem nekik találták fel.”

(Eszembe jutott tágabb rokonságunkban: Na, ki az? Béla..., mivel ezek a gondolatok pontosan rá illenek!)

Örök kétely – „örök hűség”. Csodálatos Isten áldása azok számára, akik megélték, megélhetik. De azt hiszem, mindez már a múlté. Ilyen talán ma már nincs is, vagy ha van, akkor is ritka, mint a fehér holló.

Ezért aztán úgy érzem, hogy nekem ezzel kapcsolatban, két elfuserált házassággal a hátam mögött, részletesebben nem is illendő kifejtetni a véleményemet...

Politika a templomban: A következő eset (a 21. század elején) történt velem, nem az ÁTKOS-ban!

Most, amikor lassan ismét Európába visszatorkálhatnánk, hiszen bennünket már Szent István királyunk vezetett oda, most, a jelen század elején olyan naivságok hangzanak el ott – ahová a fáradt lélek pihenni, felüldülni vágyva megy el, az Isten házába... Miért kell még oda is bevinni az ostoba politikát, ama szent helyet bepiszkolni vele?

Nem elég, hogy eleget halljuk rádióban, televízióban, mindenütt, még a fanatikusoktól is. Miért kell felnőtt embereket valami felé erőszakkal irányítani, akiknek tapasztalata már megvan, s tudja, mit akar, kinek hisz itt kint a világi életben...

Csak azért bocsátottam meg Isten küldöttének a kijelentéseit, amelyek igazán nem odavalók voltak, akkor és máskor sem, mert tudtam, hogy az illető súlyos beteg, hogy már az élet is hálni jár belé...

Ez jutott eszembe az író idézetét olvasva, de azóta lehetőleg elkerülöm a hasonló „szózatokat”! S nem csodálkozom azon, hogy a hívők száma fogyatkozik...

Szakérlettségi volt divatban. Ezt fejtegette az író is a kötetében. Erről jutott eszembe nekem, a következő eset. Bizonyos párthű káderek alig rendelkeztek néhányam még elemi iskolai bizonyítvánnyal is, aztán amikor pozíciójuk miatt kellett, szakérlettségít tehettek, s onnan némelyiküket (sokukat!) továbbküldtek párt-főiskolákra.

Tanúja voltam egy esetnek. Az illetőt a tanácsapparatús személyzetis főelőadójának tették át hozzánk a pártbizottságtól mivel akkor már ott sem vették hasznát. Ő mondta el, hogyan kapott érettségi bizonyítványt:

„Megjelentem a gimnáziumban a kijelölt időben. Az elvtársak már vártak rám! Köszöntem a szokásos Szabadság, elvtársak! szöveggel, s felhívtam figyelmüket arra, hogy sok elintéznivaló vár rám, legyetek (nem tévedés a tegezési mód!) szívesek, siessetek a kérdésekkel, mert nem érek rá!” (...és tanár elvtársak siettek föltenni a kérdéseket, és hamarosan megkapta az érettségi bizonyítványt. Arról nem tájékoztatott, milyen eredményt ért el!)

Egy ügyész felesége hasonlóképpen lett, szintén ügyész, aki ugyancsak szakérettségivel került a jogi egyetemre!

Arról is tudok, hogy tanító- és tanári szakképesítés nélkül neveztek ki iskolába-középiskolába oktatónak, ezért nem csoda, ha sok helyen gyorsan zuhant lefelé a tanítás színvonala!” (Ez a rész tőlem származik.)

Tanács egy versírással kísérletezőnek – az író azt fejtegeti, hogy s mint kellene próbálkozni a mai kötőknek, mivel hiba, hogy „túl tiszták” a leírt gondolataik, s ezért valószínű, hogy „közérthetőek,” ráadásul még „szép versformában íródtak!”

„Eszembe jutott, hogy bizony, ez milyen **nagy bűn!** Hogy lehet, hogy valaki olyan „régimódi,” megszokott és unalmas formákba gyömöszölje gondolatait, mint a korabeli híres költők???

Elavult szokásnak tartják, mivel sokkal egyszerűbb a divatba jött »zavaros, hánya-veti, útszéli és gátlástalan« stílus. Csak azt nem tudom, hogy valaki olvassa-e, s ha netán’ erre fanyalodik, talál-e bennük valamilyen élvezetet?

„Tapasztalom, mivel több íróklub tagja vagyok, hogy főleg sok újdonsült kötőnek készül, aki nehezen, vagy nem is akarja megérteni, hogy bizonyos feltételeket be kell tartani annak, aki írónak-költőnek készül, és versírásba fog. Nem

csupán a forma, de igen fontos a magyar helyesírás előírásának betartása, a gondolatoknak érthető mondatokba foglalása.

Olyan érzés fog el egy-egy septiben leírt versnek csúfolt írás olvasása közben, hogy az illetőnek fogalma sincs a versírás alapkövetelményeiről, s csak azért „alkot” ún. modern formában verset, ahol se nagybetű, se írásjel nincs, sokszor érthetetlen. Ugyanis még azzal sincs tisztában az illető, hogyan kell egy mondatot elfogadható helyesírással leírni, s azért tartja alkotását modern versnek, mert nem nézett utána, hogyan kell verset alkotni. S ha nem lehet megérteni, amit az olvasókkal szeretne közölni, nekik üzeni, arra is talál magyarázatot. Azért, hogy az olvasó elgondolkozzon rajta, és találja ki. Már pedig én, mint olvasó, egy jól sikerült versben gyönyörködni szeretnék, a rejtvényfejtésre máshol van lehetőségem.” (Utóbbi rész tőlem.)

Tengő-lengő emberekről mond véleményt az író, melynek olvasása közben jutott eszembe a következő eset, ami megtörtént: Kisfőnökömmel összeütközésbe kerültem azért, mivel barátjának a fiát hozzám, a titkárságra akarták beosztani. Az illető papája ugyan rendes, tisztviselő ember volt, de fia csak a futballhoz értett, s erről nem csak én tudtam. Behozták az apparátusba, s akkor meggyőződhetett róla mindenki, hogy semmihez nem ért, ami beosztásához kellene, de még azt is lusta volt elvégezni.

Igaz, akkor sok tengő-lengő embert fizettek hivatalokban, s más munkahelyeken. Nagyüzemekben, gyárakban még inkább elfértek a munkahelyükön lebzselő focisták, hogy fizetést is kapjanak a semmittevésért, de az nálunk nem vált be, mivel valaki másnak el kellett végeznie az ő munkáját is!

Mindezek után fölteszem a kérdést: Most mi van?

A pályakezdők, a kisgyermekes anyák, s azok, akik elmúltak 40-50 évesek, már „öregek” s könnyen kiebrudalják őket, akár diplomások, akár képzetlenek. Lassan megszűntek a gyárak, üzemek, sehol sem kellenek. Értékes, életerős emberek hatalmas táborra tölti idejét semmittevéssel... Kilátás sincs rá, hogy munkájuk után ellássák magukat, családjukat. Napjaik remény-

telenséggel telnek, hiába kopognak, zörgetnek, sehol sem kellenek, mert egyre-másra zárnak be üzemek, sok a munkakerő, s nincs munkahely... Nagyon sok családban a sokak által lenézett nyugdíjasok tartják el életerős, munkanélküli gyermekeiket. Azonban a foci-terén most is kivételeznek és milliárdokat költenek olyan – elhalasztható – létesítményekre, amelyek értékét az éhezők ellátására, s munkahelyek teremtésére kellene fordítani, megvárni vele az elhalaszthatót, a jelenlegi válság végéig. Milyen élet ez?

Átéltém és tudom, meg kellett gondolni nagyon, hogy az ember hol, mikor, kinek mit mondhat, ha nem akart bajt magának. Akkor sem tetszettek bizonyos körökben az olyan gondolatok, amelyek nem **A PÁRT** (néhány ÜRESFEJ) agyából pattantak ki.

Azonban baráti társaságban – legalább is az én munkahelyemen – szinte mindent meg lehetett már tárgyalni (1968. júliusában), de talán most, a 21. század második évtizedében, sokkal jobban kell félni, ha valaki bátran ki meri mondani a véleményét anélkül, hogy kára származna belőle...

Tulajdonosuktól 1945-ben 47-ben elvett földekről említi az író: „...visszaadják ...a volt tulajdonosok unokáinak, akik már sem gépekkel, sem tudással nem rendelkeznek a pusztán maradt földek megműveléséhez” (s mi volt ennek az értelme?)

S az élet igazolta, mi lett a korábban gondosan megmunkált magyar földekkel!

Korábban az ország élelmiszer-szükségletét itthon megtermelték, de megszüntették a gyárak-üzemekkel egy időben a sikeresen működő mezőgazdasági nagygazdaságokat, termelőszövetkezeteket (felelőtlenül, fillérékért kiárusították). Most külföldről kapjuk – sokkal drágábban – a cukrot, a cseresznyét, paprikát és az itthon korábban megtermelt és híres termékeinket, s nem sorolom...

Magyarország korábban gondosan megmunkált földjein lassan már csak parlagfű terem... s még annak az előnyeit sem használják ki, mivel az a fű, tulajdonképpen gyógynövény: ún. **ambrózia**, amely sok betegségre-nyavalyára orvosság lehetne

a sok vegyi-anyagból készített (nem is gyógyító, csak fenn-tartó hatású) ún. gyógyszer helyett, ráadásul a növény javítja és újratermővé változtatja a föld minőségét (ill. változtatná, ha hagynák, s nem irtanák ki súlyos pénzekért)! Ami érinti az ország lakóinak egészség-ügyét, ami már más kategória, s ott is európai szinten, hátul kullogunk...

Ez is bizonyíték arra, hogy fontos helyeken nem hozzáértő emberek irányítanak többmilliós havi fizetésekért... S ezért lehet sokkal fontosabb az, hogy a gyógyszer-gyártók nagy pénzeket szedjenek be olyan szerekért, amelyek mellékhatásai több halálos áldozatot követelnek, mint ahányan országúti balesetben halnak meg!!! (Statisztikai tény, s nem én találtam ki.)

„Van az életben valami örökre kiismerhetetlen. Valami örökre szép. Van benne valami soha vissza nem térő. Valami nagy *alkalom*. Amit senki se szeretne elmulasztani. Amit nem lenne szabad elmulasztani. És mégis mindnyájan érezzük, hogy elmulasztottuk.” (Kötet 10. oldal.)

„Ugy nő fel a mai fiatalság, hogy nekik mindent szabad, és az élettől kapják a pofonokat.” – olvastam az író kötetében. Jellemző a mai fiatalságra. Nem gondolják át tetteiket, s azért ütköznek a fennálló törvényekbe.

Véletlenek? – elgondolkodhatunk rajta. Nehéz megérteni, hogy valaki elindul valahová (ha késne csak egy percet), nem érné baleset... miért, miért?

Egyáltalában vannak-e véletlenek? Szerintem mindennek van valamilyen oka, a történéseknek okozója!

Gyökössy Endre írta a szeretetről-szerелеmről

(Szép, mély és követnivaló gondolatok.)

„Hadd fejezzem be egy vallomással: hónapok óta van egy egészen rövid, reggeli imádságom: »Add, Uram, hogy **jobban szerethessek**, mint tegnap!« Ennyi az egész. Szívesen átadom, mert ebben minden benne van.”

„Szeretet:

1. Tűrjétek el egy-MÁSt. A gazdag magyar nyelv ilyen szépen fejezi ki az egyik ember más-voltát a másikhoz mérten.

2. Tartsatok ki egy-MÁS mellett.

3. Nézzétek el egy-MÁS-nak azt, amit szeretnétek megváltoztatni.

4. Hallgassatok meg egy-MÁSt.

5. Fogadjátok el egy-MÁSt. Fogadjátok el MÁS-nak, fogadjátok el MÁS-ként.

Fogadjátok el MÉGIS! Ez az indokolás nélküli, isteni, önzetlen szeretet.

Tőlem még olyan szellemes válasz sem telik, mint Newton-tól, a nagy tudóstól, aki mélyen hívő ember volt. Valaki gúnyosan kérdezte tőle:

– „Aztán hogyan szedi össze életre az Isten egyszer a halottakat?” A nagy tudós benyúlt egy fiókba, kivett egy dobozt, abból egy marék vasreszeléket és szétszórta az asztalon.

– Szedje össze – mondta az idegennek.

– Nem tudom – felelte az. Erre a tudós kivett a zsebéből egy mágnest, és a vasreszelék fölé tartotta. Mind hozzácsapódott. Egy szempillantás alatt, az utolsó szemig.

– Nos, valahogy így! – felelte szerényen a tudós.

– Engem máris magához vonzott.

Akik Istent szeretik, minden javukra van, még a tépés, még a szaggatás is. Finommá, lággyá teszik az elkérgesedett emberi lelket, a szeretetnek olyan mélységét és erejét hozzák felszínre, amelyet e nélkül el sem lehet képzelni.

Amikor gyötrődünk, álljunk egy még jobban gyötrődő mellé – mert nem csak rajta segítünk, hanem magunkon is.

A **szeretet** képzelőerő, fantázia nélkül megszavanyodik, mint a rosszul kezelt bor. Kis meglepetések adnak ízt, színt, dallamot, szárnyat a szeretetnek. (...) Nincs elszűrhetőbb, mint a megszokás, a rutin, amikor mindig minden ismétlődik a barátságban, a házasságban.

Sok valópernek ez az elindító oka: a szülőkről való le nem szakadás, anélkül, hogy szeretetünket és tiszteletünket megvonnánk tőlük.

A **pozitív érzelmek** jobban gyógyítanak, mint bármilyen csodacseppek. (...) Bebizonyosodott, hogy a betegségek mögött szellemi erő is van: gyűlölet, harag, keserűség. Betegek, mert hiányzik belőlük a derű és a szeretet gyógyító ereje.

Egyszerű és mély igazság ez: minél jobban megszenvedek valamiért vagy valakiért, annál jobban szeretem.

Isten mindentudó. Miért mindentudó? Mert az abszolút szeretet az abszolút tudás.

Senkit és semmit nem ismerhetünk meg igazán, ha nem szeretjük. (...) Aki a szíve gyökeréig nem szeret valakit, azt nem is ismerheti meg. Addig terjed az ismeretünk, ameddig a szeretetünk.

Az ellenjártat törvénye: Ha nem szeretek valakit, s mégis következetesen jól teszek vele, ehhez később érzelmek is kapcsolódnak.

Ha eddig kerested az örömet: ezen túl kérjed! Mégpedig a Szentlelket kell kérni! (...)

És esetleg várni is kell! Ettől nehéz ez. Mert nekünk minden azonnal kell. (...)

És meg is kell köszönni! Úgy nagyon alulról. Térden.”

Gondolatok Hankiss Elemér köteteiből

Az író olyan gondolatokat írt le, amelyeket abban az időben sokunknak eszébe jutott. A könyvekből kiemelt gondolatokat én is, szinte valamennyit magaménak érzem, ezért szeretném továbbadni másoknak is.

Az **én házam** az én univerzumom. Az, hogy én a házamból látom a világot, és a világ nem lát engem, már-már isteni helyzet és hatalom. (AZ **EMBERI KALAND** c. könyv 75. oldal.)

Az **otthonnak** ez az alapvető és összetett szerepe lehet az oka annak, hogy az otthon elvesztése, háborúban, földrengés-kor vagy családi válságok következtében, az emberi élet egyik legnagyobb traumája. Otthonát elvesztve az ember hirtelen újra lecsupaszodik, törékennyé s védtelenné válik egy idegen világban. (Mint előbb, a 76. oldal.)

„... az **el nem beszélt élet**, vagyis az élet, amelyet pusztán megélsz, de nem beszélsz el újra és újra magadnak és esetleg másoknak, az nem is igazán élet.” (Ricoeur után, **IDEGEN VILÁGBAN?** 9. oldal.)

„Úgy érzem, hogy tudatom, emlékezetem bármikor vissza tud suhanni – valami fényes üvegalagúton át – a gyermekkoromba vagy életem bármely más világába, korszakába.” (12. o.)

„... könyvemben elemzem majd azt a szó szoros értelmében vett drámai küzdelmet, amelyet az ember folytat, életének minden napján, minden órájában, minden percében azért, hogy önmagát, személyiségét építse, védje, folyton-folyvást konstruálja és rekonstruálja.” (Mint előbb.)

„...akkor van (az ember) életének jelentősége, értelme, ha léte bármiféle változást idézett elő, ha nem is az univerzumban, legalább egy kisebb világban, a Földön, vagy akár csak abban a környezetben, amelyben élt és él.” (13. o.)

„...vége a gyermekkoroknak, az, hogy nemcsak erőszak, pusztulás, rettenet, az 1944 márciusában, egy hűvös márciusi reggelen, március 19. reggelén kólintott minket fejbe.” (41. o.)

„Lehet, hogy az otthon szóval van baj. Az ország, ahol az ember lakik, nem otthon, a szó eredeti és szoros értelmében, hanem egy olyan földrajzi, gazdasági, politikai, társadalmi, kulturális tér és képződmény, amely biztosítja az ember életfeltételeit, mégpedig lehetőleg legjobban, mintha máshol élne, és amellyel szemben, épp ezért, nagyobb az ember felelőssége.” (54-55. o.)

„Életem lehetőségeinek leggazdagabb évtizedeit nyomorították meg, szegényítették el, szűkítették be otrombán, kíméletlenül, vigyorogva. Ennek ellenére negyven éven át figyeltem az ország minden moccanását, dobbanását, s drukoltam azért, hogy előbbre jusson.” (55. o.)

„Az én országom épült vagy sérült akkor is, ha idegenek uralkodtak fölötte. S ha lehetetlenné tették, hogy igazán otthon érezzem magam itt.” (Mint előbb.)

„...a hatvanas évek közepén változni kezdett a politikai gyakorlat. 1963-ban általános amnesztiát hirdetett Kádár – és néhány megbocsáthatatlan kivételtől eltekintve –, megszűntek a politikai gyilkosságok. A kemény diktatúrát fokozatosan a puhuló diktatúra, majd valamiféle torz, felvilágosult, szocialista abszolutizmus váltotta fel.” (71. o.)

„... majd jöttek a cseh és a lengyel események, jött 1968; vagyis a tetszhalálból mintha kezdett volna feltápáskodni Közép-Európa.” (Mint előbb!)

„Mert a Kádár rendszer, sőt bizonyos fokig még az egész államszocialista-rendszer sem pusztított kizárólag. Épített is.”

„...tagadhatatlan, hogy épültek az óvodák, iskolák, kórházak, gyárak. És zajlott a magyar polgárosodás egy újabb nagyszerű hulláma. Az úgynevezett kádári kis- és proletárcsaládok száz-ezrei emelkedtek föl szegényparaszt- és proletársorból a kispolgári-polgári létbe, építették föl, küldték iskolába és stafírozták ki gyerekeiket, vásároltak könyvet, mentek üdülni a Balaton-partra vagy a bulgár tengerpartra. Ez a nagy társadalmi földindulás a Kádár-rendszer legnagyobb teljesítménye, és – egyetlen mentsége. És sokszorosan ellensúlyozza azt, amit én és a hozzám hasonlóak vesztek ugyanazekben az

években. Informálisan megtörtént valamiféle történeti igazságszolgáltatás, mindannak az igazságtalanságnak, hatalmaskodásnak, rablásnak, embertelenségnek, törtetésnek ellenére, amivel egy ilyen nagy átrendeződés jár.” (79. o.)

„Hálás vagyok azért, hogy fejbe kólintott. Jó erősen fejbe kólintott. És kiakolbólíntott abból a privilegiált és kényelmes helyzetből, amelyben gyermekkoromban éltem. Ha nem jön a nagy törés, akkor tisztességes versenyre való minden hajlandóságom ellenére óriási előnnyel indultam volna egy polgári világban, nyitva álltak volna előttem a legjobb külföldi egyetemek, ösztöndíjak, kiváló kapcsolatok, s nagyon hülyének kellett volna lennem, ha e lehetőségeknek akár csak a töredékét kihasználva nem futottam volna be fényes karriert. S most ülhetnék egy rózsadombi villában...” (82. o.)

„Életérzésemet az határozza meg, hogy induláskor, gyermekkoromban kivételesen jó helyzetben voltam, s amikor ennél jóval kedvezőtlenebb helyzetbe csöppentem bele, ... – érthető módon – nyűszítettem, nem éreztem jól magam, nem éreztem otthon magam ebben a világban és ebben az országban.” (83. o.)

„Mi itt, Magyarországon e fejlődésláncolatnak valahol a közepe felé járunk. Vannak, akik szerint még egy meglehetősen üres, bár a liberális demokrácia bizonyos elemeivel kombinált parlamenti demokrácia működik nálunk. Vannak, akik többségi demokráciaként írják le politikai rendszerünket, ahol is a mindenkori győztes politikai párt vagy pártkoalíció négy éven át erősen beszűkíti a nem kormánypárti erők játékterét.” (85. o.)

„Nem otthon, idegen világ! ... Nem mindenkinek esik egybe a kamaszkori váltás egy világ összeomlásával. ... talán ezért érzem ma is erősebben, mint sokan mások, hogy idegen világban élek” (ittthon, ez utóbbi tőlem). (123. o.)

„Az idegenségnek ez az érzése végigkísért az egész életemen, és azt hiszem, nagymértékben meghatározta gondolkodásomat és azt, amivel foglalkoztam, amiről írtam.” (Mint előbb.)

„... voltak ebben az idegen világban nagyszerű otthonok, szigetek, műhelyek, ahol öröm volt létezni s dolgozni.” (Mint előbb.)

„Debrecenben azért a távolból is rajtam tartotta a szemét. Édesapámtól például gyakran, de mindig váratlanul jött egy postai levelezőlap, rajta a következő hét szóval: „Fésülködj. Ne hadarj. Húzd ki magad. Apád.” (127. o.)

(Kollégistaként): „Valamiféle elkötelezettség tudata hajtott, s talán még inkább az, hogy... a semmiből kellett mindennap megteremtenem magamat egy ellenséges, rideg, idegen világban.” (128. o.)

Már akkor megtanulhattuk tehát, hogy a béke mindannyiunk közös érdeke. A svábbbogaraké is, a miénk is. Érdekes módon az a néhány millió honfitársunk, aki nem járt az Eötvös-kollégiumba, mintha a mai napig nem tanulta volna meg ezt a fontos, de egyszerű igazságot. Mindent összevetve, ez igazi otthon volt az akkori nagy otthontalanságban.” (130. o.)

„... a Nyugati pályaudvar mellett ..., ahol a világ legjobb rakott krumpliját és óriási adag máglyarakását lehetett kapni igen kedves kiszolgáló asszonyságoktól és leányságoktól. Azóta se ettem ilyen finom dolgokat – ámbár kicsit éhesebb voltam, mint mostanság –, s ezzel azt akarom mondani, hogy a szocializmusnak is voltak, ha nem is jó oldalai, de legalább jó bablevelei és rakott krumplijai.” (133. o.)

„... amelyben éltünk, arról az emberi drámáról, amely a huszadik század második felében zajlott le Közép-Európában. Egy fájdalmasan nehéz, tragikus, de lenyűgözően izgalmas korban. Ebben a korban éltem én is, s bár lényem s pályám másképp alakult, mint e portré alanyaé, valamiképpen engem is ez a kor formált.” (142. o.)

„Csak jóval később voltam képes és hajlandó észrevenni, hogy vannak köztük esetleg, talán, jó szándékú s akár még jóra való emberek is. Aztán a hatvanas évek második felében, kicsit fellélegezve, egyre több két lábon járó „oximoronnal” (? Hasonlóval) találkoztam.” (Mint előbb.)

„... csendben, óvatosan, rejtőzködve, mintha mi se történne, napról napra ... építették az európai gondolkodás rejtett struktúráit, csempészték be az európai kultúra értékeit. Ezek nem a

rossz kommunisták, ne adj' Isten, többet tettek az országért, mint közülünk, jó nem kommunisták közül sokan." (143. o.)

„Kelet-Európában ennek a szerepnek nincs olyan morális csillogása, mint a kemény ellenállásnak, de ha nem lettek volna ilyen „híd-emberek”, reformerek, akkor még több lett volna a baj, még mélyebbre süllyedt volna az ország, még rosszabb pozícióból indultunk volna 1989-ben.” (144. o.)

„Párhuzamosan ezzel egy évtizeden át dolgoztunk... az akkoriban világszerte terjedő életminőség-kutatások területén. Azt próbáltuk bizonyítani, hogy az élet minősége... sokkal több és összetettebb fogalom, mint a pusztán életszínvonal, amelyet akkoriban az egy főre eső nemzeti össztermék értékével mértek.” (150. o.)

„... női szemmel és ésszel pillanatok alatt meg lehetne oldani azokat a problémákat, amelyekkel mi, férfiak, már évezredek óta teljesen fölöslegesen és reménytelenül vesződünk.” (154.) (Én megtoldom: nyilvánvaló, hogy kevés nőt választanak a parlamentbe, és alig vannak a kormányban nők.)

„... csak az ember képes mindent huszonötfréleképpen megmagyarázni és félremagyarázni... a varangyok (erre) ma még nem képesek.” (155.)

„Tudom, hogy ez a kiváltságosok mesterségesen elővarázsolt világa. Ahol az ember néhány hónapra, évre megszabadulhat a gondok, bajok butító súlyától. Ahol úgy érezheti az ember: szabad és szellemi lény. Igen, tudom, valószerűtlen, irreális világ ez. De szükségünk van ilyen valószerűtlen, hihetetlen édenkertekre ebben a többé-kevésbé idegen világban.” (157. o.)

„Van szabadság. Tudom, a marxizmus, sőt még a marxizmus-leninizmus is sokak számára a szabadság üzenetét hozta el annak idején. ... megismervén a világ és a történelem alaptörvényeit, képes lesz az ember egy igazságos és jólétben élő világ megteremtésére. Semmi kétség, ezek az eszmék óriási szerepet játszottak a tizenkilencedik s részben még a huszadik században is.” (167. o.)

„Fiatalemberként elviselhetetlen volt számomra ez a (ötvenes évek elején) nyomás, a szabadságnak ez a hiánya, az

emberi személyiségnek ez a megsemmisítése ...az otromba anyagi-gazdasági erők teljhatalma, a bamba történeti folyamatok rémuralma.” (168. o.)

„... emlékszem „megszabadulásom” pillanatára. Valamikor az ötvenes években egy derűs, napos, szép, könnyű szellős nyári délutánon – mert az idegen világban sem esik folyton folyvást az eső, és bármennyire hihetetlen is ez ma számomra, az államszocializmus legsötétebb éveiben is gyönyörű volt a tavasz, a nyár, az ősz –, egyszóval azon a bizonyos nyári délutánon a Margit hídon bandukoltam át Pestre...

És hirtelen fájdalmas és gyönyörűséges villámcsapásként ért a felfedezés: szabad vagyok.” (169. o.)

„... magam irányítom a sorsom. Én teremtem meg önmagamat, mint szabad lényt. Nem egyszerűen csak sodródok: végzetem, sorsom van.” (Mint előbb!)

„...bolyongtam Józsefváros vagy Újpest szakadt utcáin... azzal a különbséggel, hogy az akkori Budapest minden volt, csak nem romantikus. Fájdalmasan, durván, reménytelenül valóságos volt, de az akkori magam szemében ezt a nyomorúságot az időtlenségnek vagy akár az örökkévalóságnak valamiféle szelíd fénye sugározta be. Ezek voltak igazi tanulóéveim.” (179. o.)

„A világ és az emberi lét tele van igazi, nagy rejtélyekkel, nehezen megfejtendő vagy megfejtethetetlen titkokkal. Nem tudjuk, honnan jövünk s hova megyünk, nem tudjuk, mi a jó és mi a rossz, nem tudjuk, hogy van-e, s ha van, mi a célja az emberi életnek. Nem tudjuk, hogy mit kezdünk önmagunkkal, az idővel, mulandóságunkkal, a hallállal.” (183. o.)

„... az ember ősi és alapvető vágya, hogy elszakadjon a földtől, hogy megszabaduljon az anyagnak, a testnek, a gondoknak, mulandóságnak a rabságából. Hogy elszakadjon attól a földtől, amelybe halandóként végül is bele kell majd süllyednie.” (185. o.)

„... csak addig érdemes gondolkodni (és élni?), amíg vannak titkok a világban. Amíg minden – vagy legalábbis sok minden – lehetséges. Amíg hihetünk abban, hogy a világ sokkal gazda-

gabb, nagyszerűbb, szabadabb, értelemmel s méltósággal teljesebb, mint az a kis sarka, amelyet mi ismerünk belőle.” (187. o.)

„Jó lenne, ha a világ, a lét kiapadhatatlan volna titkokban. És értelemben. És méltóságban. És szabadságban.” (Mint előbb.)

„Több életed is van? – Nincs, de lehetett volna. Az első pillanattól fogva minden másképp is történhetett volna. Az az élet, amit végül is leéltem, egy lehetséges változata mindannak, amit leélhettem volna.” (189. o.)

„Egy lehetséges változat. – ... mert a kölcsönhatások végtelen bozótjában, az élet minden pillanatban ezernyi csapáson, ezerfelé futhat tovább. ...az életünk szinte minden pillanatában sok és sokféle lehetőség közül választhatunk, szabadon. De a választás pillanatában a sok lehetséges világ közül egyetlenegyét választunk, az összes többiről lemondunk. Az összes többi lehetőséget megsemmisítjük. ... hányszor álltam választáson, hányszor mehettem volna az egyik, a másik vagy a harmadik irányba, s e választástól függően életem teljesen másképp alakulhatott volna. Ha most találkoznék vele, meg sem ismerném azt a valakit, akivé egy másfelé ágazó életpályán váltam volna.” (190. o.)

Lehet, hogy fontos pillanatokban rosszul döntünk (ez a mondat tőlem származik).

„Lehet, hogy elkeveredtem, eltévedtem egy labirintusban. Véglegesen.” (Mint előbb!)

„(Minden ember más, egyedi.) – Azt, amit (egy ember) láthat meg a világból, úgy, ahogy ő, nem láthatja meg soha senki más.” (Mint előbb.)

„Jó volna félelem nélkül és méltósággal szembenézni a mulandósággal. Jó volna nem megszegyenülni majd az utolsó hetekben, napokban, percekben. Jó volna, ha jó volna. Jó volna, ha.” (191.)

Kossárik Nándor:
Játék nélkül – Versek, gondolatok

c. Kötetéből, mely megjelent:
2005. Hegyaljai Alkotók Társulata és a miskolci
JEL-KÉP kiadásában.

Utólagos hősöknek c. versből:

Csak ne szaporodnának, mint a dudva,
kik mindig utólag lelnek magukra!
És úgy lesznek mártírok, vagy hősök,
hogy a vártán sosem voltak ismerősök!

Üldözöttekként is mindig akként válnak,
hogy árnyát sem látták kinnak, vagy halálnak.
Utólag mégis mártírokként nyögnek,
hogy áldozatai ők a bús magyar rögnek.
Közben jogot, hitet tipornak a sárba,
félisten vezérek parancsára várva.
Bűnös utasítást túlteljesíteni,
mert a sátáni szó ő nekik isteni!

Ekkor már üvöltik: vesszen hát a rabság,
Bár nem általuk lett miénk a szabadság!
Kilencventől lettek ők ötvenhatosok,
a mindenkor „bölcsek”, álszent nagyokosok!

Önvallomás c. versből:

Az álnokok átka ezerszer vert porba,
mert soha nem álltam velük csatasorba.
Eszméimet mindig igaz hittel hittem,
ez is egyik oka, hogy nem sokra vittem...

X-ből:

Ne higgyük, hogy múltunk megöli a jelent,
hogy értelmes jövőt csak pénz, s vagyon teremti!
Mert élünk akkor lesz jószág, gyönyörűség,
ha mindig megtölti szeretet és hűség!

Az élet c. versből:

Nagy színpad az élet,
melyen játszik milliónyi báb.
Kacagó szépet, sirató búsat,
s aztán letűnnek odább, odább.

Kacag a bolond c. versből:

S ki vért izzadva szépnek látja a világot,
ily bolond bolondot miköztünk ki látott?!

A sátán c. versből:

Sátáni szóra hallgatni nem szabad,
ezért ne érezd hívójének magad!
Mert a sátán mindig rossz útra vezet,
megzavar elmét, kifacsar hú kezét!

Sátán vagy Mefisztó, netán Lucifer,
egyre megy a nevük, mind hazudni mer.
Ha élő hatalom, vagy bukott vezér,
mindegyikük mindig csaló és ledér!
Mégváltót játszva csak azért prédikál
kapjon hódolatot, mert neki az jár!
Bűvös Édent ígér, gazdag Kánaánt,
s balgákat galádul a pokolba ránt!

Megoldás c. versből:

Gondjainkra a megoldás:
a bátor küzdés, bizalom!
Ha életünket ez példázza,
nem győz le pénz, fondorlat, hatalom!!!

Hívők himnusza c. vers utolsó szakasza:

Dicsőség a Szépnek, Igaznak, Jónak
a mindenütt ható Mindenhatónak!
Aki urunk, társunk, bíránk, mindenünk,
és mindenben mindig egy velem, s velünk!

Új termésért c. versből:

Amikor trónra lépni a nyomorúság készül,
Az emberre, mocskos természetre pusztító vész ül,
ne úzzetek a Földről el a messzibe tova,
adjatok erőt, s ne kelljen futnunk soha sehova!
Teremtsetek egy Új Világot Allah! Isten! Jehova!

Ajánlás c. vers utolsó szakasza:

Legyél hű mindig önmagadhoz,
ne ígérj, és ne fogadkozz!
Helyetted ezer jó tett beszéljen,
a munkád gyümölcsözzön, s beérjen!

A diófám tövében... c. versből:

A diófám ágain csend van, nyugalom.
A szívem kétszeres erővel dobban.
Az ágon rózsaszín pásztormadár ül,
az égen pásztortűz szikrázik, lobban!

Valahonnan egy **nagy kacaj cseng felém.**

Lelkemben landol, agyamban megpihen.

A mozdulatlan, lebéult időben

fölébredek, s érzem, hogy dobog a szívem.

Megjegyzés: Azért idéztem a verseiből, mivel azok is mind értékes igaz gondolatokat tartalmaznak!

Kossárik fenti kötetének Gondolatok részéből:

„A FIDESZ olyan, mint a házigalambnak álcázott keselyű...”
az író stílusában fogalmazva.

Aki gyógyítani akar, annak még kilátástalan helyzetben is ügyni kell a remény ébrentartására.

A **demokrácia alapfeltétele**, hogy az emberek elsősorban önmagukon uralkodjanak és ne embertársaikon.

Hatványozottan érvényesülni kellene ennek a politikusoknál!
Azokat a politikusokat, akik a legjobb dolgok iránt is maximálisan igyekeznek kételyeket ébreszteni, nyugodtan tekinthetjük a politika Luciferjének!

Az **igazi demokrácia** ikertestvére a szabadságnak, a törvényességet biztosító jognak, az államnak és az állampolgárok egyenlőségének. Ahol nincs meg ez a harmónia, ott nem él a demokrácia.

A **gyerek büntetése**, vagy jutalmazása nem lehet a felnőttek hangulatának függvénye!

Egyre több társadalmi szervezet alakul a cigányok jogainak érvényesítéséért. Ami aggasztó, hogy a romák kötelességeiről ritkán esik szó, akkor is csak alig hallhatóan.

Félmondatokban csak féligazságok lehetnek! A politikusok azért beszélnek sejtelmes félmondatokban, mert a ki nem mondott részben van az igazság!

Amelyik ember kerüli az ésszerűtlen ütközéseket, az nem feltétlenül gyáva, valószínűleg józan gondolkodású!

Amikor a buták gondolkoznak, s ráadásul még döntenek is, abból általában hülyeség születik!

Fantasztikusak azok az emberek, akik úgy tudják csinálni a semmittevést, hogy az munkának látszódjon. S akik még elfáradni is képesek ebben, azok irigyelni valók.

Az emberiség szerencséje, hogy a diktátoroknak nem volt idejük dinasztiát kialakítani.

Akik mindig, mindenütt **a** mindenkori hatalom fenntartás nélküli kiszolgálói tudnak lenni, azok gerinctelenebbek, mint a giliszták...

Aki fejfel megy a falnak, nem bátor, hanem ostoba!

A rossz dolgok melletti kitartás nem következetesség, hanem együgyűség!

Sajnos az érzelgős frázisok sokkal jobban hatnak a tájékozatlan emberekre, mint a tények. Különösen akkor, ha az üres közhelyeket tetszetős, ízes népi bölcsességekkel fűszerezik.

A gazt irtani kell, és nem fűnyírózni!

Sajnos a trágárságot, vagy hülyeséget egyre gyakrabban és többen tekintik humornak!

Régen az igazság valóban önmagáért beszélt. Sajnos napjainkban azt kell a legtöbbet bizonyítani.

Valójában a szavazás a nép számára nem jelent többet annak eldöntésénél, hogy melyik érdekcsoport uralkodjon rajta.

A rendszerváltással ijesztően megnőtt azoknak a száma, akikben oly mértékűvé fokozódott a tekintély iránti vágy, a hatalom tudatos akarása, hogy ezért esetenként, még saját magukkal szemben is tudnak erőszakosak lenni!

Nehéz volna eldönteni, hogy hazánkban a **szónoklást** a **félrevezetésre**, vagy a meggyőzésre használják-e gyakrabban és intenzívebben.

Az ember mielőtt ítéletet mond embertársa felett, mindenkor próbálja magát beleélni annak helyzetébe!

Aki **sokat beszél**, nem biztos, hogy sokat is mond!

Hajdan azt mondták, hogy a király sem tekintheti törvények felettinek magát. Sajnos, korunk kiskirályai hatálytalanították ezt a megállapítást.

Sajnos, a politikusainkból hiányzik az a bölcsesség, aminek a segítségével képesek lennének a pártérdekeket a nemzet érdekei alá rendelni!

Némely politikus a közmondásokat úgy használja, mint cáfolhatatlan politikai axiómákat!

Idézetek Moldova György köteteiből

„Isten nem tud különb poklot kitalálni, mint amilyent a lelkiismeret-furdalás teremt magunk számára.” (Moldova Kádár János 1. kötet/26. oldal.)

Berija teli szájjal ócsárolta: – „Idefigyeljen Rákosi! Mi már hallottuk azt, hogy Magyarországon volt török szultán, Habsburg-császár, erdélyi fejedelem, de azt még nem, hogy zsidó király is lett volna. Maga úgy látszik, az akart lenni. Vegye tudomásul, hogy ezt sohasem fogjuk engedni magának!” (Ezt a megjegyzést Nagy Imre terjesztette baráti körében.) (Moldova 1. kötet 95. oldal.)

„...Az írók azt hiszik, hogy a júliusi változást (Rákosi bukását) ők csinálták. Hát vegyék végre tudomásul, hogy ezt a változást a párt Központi Vezetősége hajtotta végre, az egyszerű tagok, a munkások, a parasztok. Az írók olyanok, mint az a légy, amelyik rászáll a kocsirúdra, és azt hiszi, hogy ő húzza a kocsit...” (Az idézet Kádár Jánostól, Moldova 1. kötet 113. oldal.)

„Nagy Imre alapvetően épp olyan internacionalista gondolkodású politikus volt, mint a többi Moszkvából hazatért emigráns. Őt a magyar polgári közvélemény kommunistának tekintette, csak 1956. november 4-nek reggelétől fogadta el a magáénak.” (Moldova 1. kötet 128. oldalán az idézet Nyers Rezsőtől származik.)

„Senki sem tudta, hogy mi történt Kádárral, különböző fellelések hangzottak el ... Kádár Jánosné sem értesült róla, hová lett a férje, bejött a Parlamentbe és az éjszakát is itt töltötte, esetleges híreket várva. Félig-meddig túsznak tekintették. ... Kádár közben találkozott Münnichhel, aki közölte vele: Andropov arra kéri, hogy menjenek át a szovjet nagykövetségre. Andropov később így foglalta össze a történeteket Aczél Györgynek: „...És akkor megszorongattuk a mi Jánosunkat, a maguk Kádár elvtársát. Megmondtam: neki döntenie kell, hogy ki jöjjön, ki vegye át a dolgokat...” – A beszélgetés után, máig sem tudni, önszántából-e vagy kényszerítés hatására, de beszállt egy szovjet katonai autóba. Andropov nem engedte meg, hogy értesítést küldhessen a feleségének. Kádár valósággal tombolt emiatt. – A kocsit kivitte őt Tökölre, a szovjet katonai repülőtérre, a rendkívüli körülmények következtében az akcióba kisebb-nagyobb szervezési hibák csúsztak bele. A nagykövetség nem tájékoztatta megfelelően a légi bázist, mert kint Tökölön Kádárékat alacsony beosztású tisztek fogadták, nem értették, hogy a jövevények mit akarnak, és szóba se álltak velük, időbe tellett, amíg a félreértés tisztázódott. ...kis repülőgépre rakták őket, amely még fűtőberendezéssel sem volt ellátva, majd megfagytak vékony öltözkükben. Munkácson szálltak le, onnan átvitték őket Ungvárra, a körzet

központjába, ahol az akció irányításával megbízott Brezsnyev fogadta őket (aki akkor még a legfőbb hatalom részesei közé tartozott). ... „Itt talán annyit időztünk, hogy egy zsíros kenyeret megegyünk” – mondta Kádár, aztán őt és Münnichet külön-külön gépre ültetve elindították Moszkva felé.

Huszár Tibor szerint mikor Kádár János megérkezett Moszkvába, a magyar felkelés katonai leverését célzó „Forgószél” fedőnevű hadművelet előkészítése már az utolsó szakaszába lépett. A tervről már tájékoztatták a jugoszlávokat és a Varsói Szerződés tagjait is. (Moldova 1. kötet 166-167. oldal.)

„1956. november 4-én, moszkvai idő szerint 6, magyar idő szerint 4 órakor elhangzott a jelszó: »Mennydörgés« és ezzel megkezdődött a »Forgószél« fedőnevű hadművelet végrehajtása – írja Horváth Miklós hadtörténész a magyar főváros ellen indított szovjettámadásról. ... 5 órakor különböző irányokból betörték Budapestre.” ... (Maléter Pál honvédelmi minisztert és közvetlen parancsnoki stábját már korábban törbe csalták és letartóztatták).”

„A magyar csapatokat, a légvédelmi tüzérséget, a harcokocsikat és másokat csapataink minden oldalról bekerítették, és kormány intézményekkel együtt blokádnak alá vették. ... A magyar hadsereg erős volt, állományába 120 ezer ember, kb. 700 harckocsi, 5 ezer ágyú, néhány repülő hadosztály és ezred tartozott. ... a hadsereg pontosan 5 perc alatt megszűnt létezni.” (Moldova 1. kötet 173-174. oldal.)

„November 4-én, vasárnap hajnali 5 óra 20 perckor a Szabad Kossuth rádió Nagy Imre bejelentését sugározta, a szövege ma már minden, a korszakkal foglalkozó történelemkönyvben szerepel:

„Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke. Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar kormányt. Csapataink harcban állnak. A kormány a helyén van. Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével.”

Ez a bejelentés nem tükrözte a valódi helyzetet, nem léteztek olyan csapatok, melyek harcban álltak volna, és a kormánynak is csak egy tagja: Bibó István államminiszter maradt a helyén, ő egy távlati rendezési tervet kopogtatott az írógépén, a betörő szovjet katonák a szent örülteknek szóló döbbenettel néztek rá. A többiek fél órán belül átmenekültek a menedékjogot nyújtó jugoszláv nagykövetségre. ... A felkelés több mint két és fél ezres halálos áldozatának jelentős része ebben az időben vesztette életét. ... Nagy Imrével szaporodott azoknak a nagy hősöknek a sora, akik útját a bitófáig a naivságuk követte ki...” (Moldova 1. kötet 174-175. oldal.)

... „November elején Budapestre érkezett és több mint egy hónapon keresztül itt tartózkodott néhány magas rangú szovjet funkcionárius: Malenkov, a szovjet párt központi bizottságának elnökségi tagja, továbbá a KB két titkára: Szuszlov és Ariszov is... Aligha túlzás kijelenteni, hogy történelmének e nem egyszerű időszakában Malenkov és társai kormányozták Magyarországot.” ... „alig kihúlt csatatereken még romokban álltak a házak, tartott az általános sztrájk, több mint kétszázezer ember hagyta el az országot, a közellátás is akadozott – az újjáépítés feladata Kádár Jánosra és kormányára hárult. ... a takarító személyzetten és néhány személyi biztonságon kívül alig akadt magyar ember Kádár János környezetében... Új embereket kellett keresnie maga mellé. Horváth Imre külügyminiszter vállalta el ezt a feladatot... (Moldova 1. kötet 178. oldal.)

„Kádárnak személyes történelmi szerepe, sőt, mondjuk úgy: győzelme, hogy megakadályozta Rákosi Mátyás visszatérését – írja – Aczél György. A Szovjetunió Kommunista Pártjának Elnöksége határozatot hozott, hogy Rákosi visszatérhet Magyarországra, a döntést Hruscsov 1957 márciusában a magyar pár- és kormányküldöttség tiszteletére rendezett fogadáson, a Kreml Szent György-termében ismertette. Visszaemlékezések szerint Kádár felállt az asztaltól, összetépte az előre elkészített pohárköszöntő szövegét, és bejelentette, hogy ha szovjet részről erőltetik Rákosi hazatérését, ő akkor azonnal lemond.

Van rá bizonyíték, hogy ettől kezdve szovjet részről nem vetették fel Rákosi ügyét.” (Moldova 1. kötet 185. oldal.)

... „a felkelés során lezajlott harci cselekmények nyomán mintegy húszmillió forintnyi kár keletkezett (akkori számítás szerint!). A válságot növelte a termelés nagymérvű visszaesése, a „fixfizeteses” sztrájkok... Az éhínséget csak a szocialista országokból beérkező élelmiszer szállítmányokkal lehetett elkerülni, hasonlóan az energiaellátást a tőlük kapott segélyek tartották fenn.

„Nagy Imre sorsát nem Magyarországon döntötték el!” ... **„Nagy Imre kivégzését a Kreml** valószínűleg már 1956. november 4-én reggel elhatározta, mikor szembeszállt a szovjet csapatokkal, és csak külpolitikai megfontolások miatt halasztotta el két évvel a végrehajtását. (Moldova 1. kötet 210-211-212. oldal.)”

2. kötet

Szűrös Máttyás, akkor szovjetunióbeli nagykövet, az MSZMP Központi Bizottságának megbeszélésén azzal kezdte a hozzászólását: – „Moszkvában azt mondják...”

Kádár félbeszakította: „Szűrös elvtárs súlyos tévedésben van! Az Ön feladata az, hogy a magyar érdekeket képviselje Moszkvában, és nem az, hogy a szovjet érdekeket Budapesten.”

Gorbacsovval történt találkozás alkalmával (amikor „peresztrojkáról” és „glásznosztýról” gazdasági átépítés és elvek tisztázásáról volt szó). Kádár: először jöjjön az ellátás, aztán az eszmék, majd idézet Szabó Dezsőtől: „üres hassal nem lehet a Himnuszt énekelni!” (Kádár: 2. kötet 27. oldal.)

Amikor kidolgozták részére az állami fogadások tervét, „Romániához érve, Kádár megjegyezte: – Ezt halasszuk el jövőre!” (Moldova: 2. kötet 29-30. oldal.)

„1964. Államok mondjanak le az erőszakról a vitás területi kérdések rendezésében. – ... a kérdés felvetése kellemetlenül érintette a magyar vezetést. „Szabad-e Magyarországnak kijelentenie, hogy senkivel szemben nincsenek területi követelései ... ne kerüljön-e valamilyen formában említésre a határon túli

magyarság ügye, a nemzetiségi probléma. Kádár úgy nyilatkozott a Politikai Bizottság ülésén, hogy ez a kérdés mindenkit izgat, nemcsak az értelmiséget. „...a második világháború jó eredménnyel végződött, de helyreállította a status quot: Igazságosnak kell nevezni a második világháborút lezáró szerződést, de ami helyre van állítva, az imperialista rabló szerződés... Örültség volna azt mondani, hogy nincs határprobléma, 18 éve ezzel küszködik a párt.” Ezt az álláspontját a helsinki értekezleten is kifejtette. Szűk társaságban Kádár azt fejtegette, ha van igazán kényes ügy, akkor ez a magyar-román viszony, de megoldásában nem juthat szerep az erőszaknak.”

Óva intem az optimistákat: román katonatisztek már kétszer is táncoltak a budapesti szállodák parkettjén: 1920-ban és 1944-ben, magyar tisztek viszont még sohasem keringöztek valamelyik bukaresti hotelben...”

1976. Moszkva, úrrepülési programról kérdezték Kádárt. „Nézze – válaszolta – mondja meg kint: nem attól függ a káposztatermés, hogy ki lesz az első úrhajós.”

(Moldova 2. kötet 30-31-32-33. oldal.)

Az 56-os felkelés után egy nyugati újság írja: „Kádárnak csak annyi mozgási lehetősége van, mint egy harckocsi után kötött babakocsiban ülő robotnak. Hivatalában három távbeszélő vonal van közvetlen beszélgetésre a Kremllel. Tudja, mikor mit kell válaszolnia. Meg van engedve, hogy igent mondhasson és néha saját maga állapítsa meg, hogy hány óra van...” (Moldova 2. kötet 50. oldal.)

A konszolidációt jelezte, hogy az úgynevezett „magyar kérdést” 1962-ben levették az ENSZ napirendjéről, ez a lépés hallgatólagosan a Kádár-rendszer elfogadását jelentette, fokozta az ország tekintélyét.

(Kapcsolatot épített ki a nyugati országokkal.) A {szovjetekhez} közvetítéshez Kádár János látszott a legmegfelelőbb személynek. Thatcher asszonynak azt mondta, hogy Budapest épp félúton fekszik London és Moszkva között, ha már idáig eljött, miért nem teszi meg az út másik felét is. Mikor meg-

érezte, hogy Thatcher hajlana erre a lépésre, ... felhívta Brezsnyevet, és kérte, hogy küldjön személyes meghívást a brit miniszterelnök asszonynak. (Moldova 2. kötet 52. oldal.)

... Kádár János volt az első kelet-európai kommunista vezető, aki ellátogatott a pápához – másfél évtizedes szívós előkészítő munka előzte meg ezt a találkozót. Kádár és VI. Pál pápa biztosította egymást, hogy tovább kívánják építeni ezt a kapcsolatot.

(Berecz János a kíséretéhez tartozott, megemlíti, hogy az audienciát fél órára tervezték, de több mint egy teljes óráig tartott.) Amikor kinyílt az ajtó: ...A pápa két kézzel fogta Kádár jobbját, az istennek sem akarta elengedni, erre Kádár bal kezével finoman megveregette a pápa jobb karját: – Hát Szentatyám, hallotta, hogy tengernyi gondom van, de meg kell mondanom, magát sem irigylem! – Erre a pápa égnek emelte a kezét, és ha nehezen is, de útjára engedte a vendégét.”) (Moldova 2. kötet 53. oldal.)

Márta Ferenc kémiai professzor: az az igazság, hogy Kádárnál többet senki sem tett akkoriban. (Moldova 2. kötet 75. oldal.)

„Ma kevés jót mondanak Kádárról, azt viszont elismerik, hogy Kádár idejében Magyarországon senkinek sem kellett a szemeteskukából ebédelni, és este sem feküdt le üres gyomorral minden harmadik gyerek. Kopátsy professzor elmélete: fejlettség színvonalának mutatója a testmagasság, amely függ: a táplálkozási viszonyoktól, a fiatal anyák és gyermekek nehéz fizikai munkától való kímélésétől, és a jövedelemelosztás egyenletességétől.” (Moldova 2. kötet 88. oldal.)

A termelőszövetkezetek a községek igazi gazdájává váltak. Nem csak munkát és keresetet adtak az embereknek, hanem megszervezték a kulturális és sportéletet, utakat és közintézményeket építettek, az öregek gyámolításáról gondoskodtak.

Az állam a szociálpolitikát a téeszeken keresztül oldotta meg, az emberek igényeikkel nem a tanácshoz, hanem a téeszhez mentek, mondta Szabó István, a kor egyik legismertebb agrárszakembere. (Moldova 2. kötet 91. oldal.)

„1980-1990-ig csúcson járt a magyar mezőgazdaság. ... Utána lehanyatlott. **Antall József, Csoóri úgy döntött, hogy le kell bontani a nagyüzemi mezőgazdaságot. Új földfelosztás, utána a növénytermesztés jövedelme lement a nullára.** (Moldova 2. kötet 92-93. oldal.)

Kádár különleges fontosságot tulajdonított az állami gazdaságoknak, a magyar élelmiszerellátás alapvető tartalékainak tartotta őket. ... (Moldova. 2. kötet 95. oldal.)

Sokszor elhangzott a mondás: a németeknek szerencséjük volt, hogy a háború alatt tönkrebombázták a gyáraikat, meg sem kísérelhették toldozni-foldozni, rákényszerültek, hogy a harcok után új és modern üzemeket építsenek. A magyar ipar úgy-ahogy restaurált 'fellegváraival' viszont nem volt mit kezdeni.” Idézet Kádár Jánostól (Moldova 2. kötet 101. oldal.)

... száz-százötven éves termelési viszonyok, technikák konzerválódtak, egy-egy Nyugatról behozott gépet be sem lehetett illeszteni a sorba, letakarva álltak a csarnok valamelyik sarkában. (Mint előbb!)

Grószról így vélekednek/és vélekedik Bányász Rezső: „Nekem Grósz egy ideig jó barátom volt, de amikor miniszterelnök lett – és egyszerre akart minden hatalmat megkaparintani –, akkor már keserves volt látni, hogy 150 centiméteres magassággal nem lehet kétméteresnek tűnni.”

Kádár Jánosnak a **Politikai Bizottság 1988. március 22-i ülésén** elhangzott beszédéből szemezgetés, amikor a magántőkéről és kizsákmányolásról beszélt.

Ezzel szembe kell nézni, nem lehet behunyni a szemünket. A javaslat tőkejövedelmet, profitot vezet be szélesebb körben, mint eddig volt. ...szükséges a külföldi tőke lehetőség szerinti behozása a magyar népgazdaságba. Jelentős mértékben már most is bent van bankhitel formájában. A működő tőke is jelen van, szükség is volna rá, de ez csak bizonyos feltételek mellett lehetséges. Meg kell szabni a külföldi tőkének a korlátait is... Normális, világos, garantált feltételeket kell biztosítani, **de a külföldi működő tőkét is meg kell adóztatni...**

... a részesedési arányát meg kell szabni, s miután adózott, nyereségét kiviheti. A szakszervezeteknek működniük kell ezekben a vállalatokban is. ...

Nem akarok a külföldi tőkének olyan paradicsomot teremteni Magyarországon, ahol nem kell adót fizetni, és ahol tilos szakszervezeti munkát végezni! ... Nyugat-Európában is adóznia kell. ... (Moldova 2. kötet 132. oldal.)

Kádár beszédére sehol sem hivatkoztak, meg sem említették. „A beszéd a rendszerváltás utáni tőkés térfoglalás lehetséges veszélyeiről szól, melynek aztán sorra-rendre meg is valósultak. Olyan adótörvények születtek, melyek lehetővé tették, hogy a nyugati cégek hosszú ideig tartó kedvezményeket kapjanak, majd ezek lejártával tovább vándorolhassanak keletre, újabb engedményeket kínáló „vadászmezőkre”. Megemlítette a szakszervezetek felszámolásának veszélyeit, mely a dolgozók teljes kiszolgáltatottságát eredményezte. Felvetette a bankok erkölcstelen üzletkötéseit, a többség véleményének mellőzését stb. ... annyi mindenképp tény, hogy **a rendszerváltás felszámolta a magyar nehézipart, a nagyüzemi mezőgazdaságot, alapjaiban rengette meg az oktatást és az egészségügyet.** Mindent egybevetve **nagyobb veszteséget okozott az országnak, mint a második világháború, azzal a különbséggel, hogy a „békebűnösöket” senki sem vonja felelősségre.** Ujjászületett a nemzeti nyomor, ma éppúgy hárommillió nyomorgó él az országban, mint a Horthy-rendszerben. (Moldova 2. kötet 135. oldal.)” Szerintem meghaladja hárommilliót is!

„**Kádár** János más országbeli szocialista pártvezérektől eltérően **nem szerzett vagyont, nem építtetett palotákat, luxusgarázsokat az ajándékba kapott luxusautóknak.** A házat felesége szerette volna megőrizni egy jövőbeni Kádár-múzeum számára, de később lebontották, és egy vállalkozó építteti a helyén egy csillogó-villogó palotát.” (Moldova 2. kötet 153-154-155. oldal.)

Nagy Imre újratemetése idején magasra csaptak a Kádár személyét érintő gyűlölethullámok (levelet írt, melyben) kérte „az MSZMP Központi Bizottságát, hogy Nagy Imre-ügy bírósági kivizsgálását szorgalmazza. A történelmi vizsgálatok már folynak. Az 1948. évi ítélet harminc esztendeje az akkori jogi és törvényszerűen folyt le. Kérem. vizsgálják felül az ügyben saját szerepemet. Beleszóltam-e a vizsgálatokba, beleszóltam-e az ítéletbe stb.” Amennyiben a bíróság meghallgat, a legjobb tudásom szerint minden kérdésre válaszolok. Amennyiben a bíróság bűnösnek tart, úgy azt mondják ki.” (Moldova 2. kötet 155-156-157. oldal.)

„Nem Kádár János ölte meg Nagy Imrét, hanem a szovjet párt akkori vezetősége és az ítélettel egyetértett Titó és valamennyi szocialista ország vezetője. ... **legnagyobb hibát a román párt követte el Nagy Imre ellen, mert kiadta őt, nem biztosítva neki és társainak a politikai menedékjogot.** Többen voltunk, akik elleneztük a kiadásukat, de a szovjet nyomás Romániában is győzött.” (Moldova 2. kötet 158. oldal.)

Az MSZMP KB 1989. szeptemberében foglalkozott Nagy Imre egykori szovjetunióbeli tevékenységével. Beszédét a feszült politikai helyzet miatt nem hozták nyilvánosságra. Egy év múlva a „Szabadság” című hetilap hozta le eredeti formájában, kommentárok nélkül. (A dokumentum hozzáférhetőnek számít, azért Moldova idéz belőle:)

„...Nagy Imre felszabadulás előtti tevékenységéről viszonylag kevés pontos ismerettel rendelkezünk. ... Az okmányok alapján új ismeretekhez is jutottunk, ... Nagy Imre 1919 júniusában lépett be az Oroszországi Kommunista (bolsevik) Pártba és 1621-ig tagja maradt. 193-tól ismét a szovjet párt tagja. Az SZKP KB titkársága 1945 májusában törölte az SZKP tagjai sorából, mivel 1945 óta Magyarországon élt.”

„**Nagy Imre 1936-ban lett szovjet állampolgár.** Olyan dokumentumot, ami bizonyítaná Nagy Imre elbocsátását a szovjet állampolgárságból, a szovjetkutatók nem találtak. {...szinte **felfoghatatlan, hogy Nagy Imre, az 1956-os**

„forradalom és szabadságharc” vezére, szovjet állampolgár volt. – M. Gy.}”

„Mit mutatnak a dokumentumok? ... 1. 1950-ben 5 hónapig az V. szovjet hadsereg CSK-részlegében szolgált, 1921-22-ben szovjet belügyi népbiztosság, Vörös Hadsereg hírszerző csoportfőnökségén szolgált. 2. ...1930-41 között a háború kezdetéig az OGPU SZ-122 számú ügynökeként, majd a belügyi népbiztosság titkos munkatársaként működött. Mindezt dokumentumok bizonyítják, amelyek hitelességéhez nem férhet kétség.

Az Állambiztonsági Bizottság irattárában 369903 sorszámmal nyilvántartott anyagokat egyik munkatársunk megtekintette s egy részüket a szovjet fél másolatban átadta.”

„...Nagy Imre 1929. végén érkezett a Szovjetunióba a KPM II. kongresszusára. A párt határozata alapján 1930-ban a Szovjetunióban maradt. ... 1930. szeptember 4-én írásbeli kötelezettséget vállalt, az OGPU-val való együttműködésre. Ügynöki kapcsolata 1930 végén megszakadt.”

1933. január 17-én az együttműködés megújult, Nagy Imre személyi anyaga végén – saját kezével – az alábbiakat írja:

»Kötelezem magam, hogy az OGPU-tól kapott megbízásokat teljesítem s azokat, illetve az OGPU-hoz fűződő kapcsolatomat titokban tartom. A titkok megsértése esetén az OGPU bizottsága előtt felelek tetteimért... Jelentéseimet Vologya névvel írom alá. Vlagyimír Joszifics Nagy.«

Az állambiztonsági szervek ezt követően ügynököket magyar és más országok emigránsai körében információgyűjtésre használták. Munkáját nagyra értékelték.” (Moldova 2. kötet 161-163. oldal.)

{Saját megjegyzés: Nem sorolom, de több kiváló minősítést említenek még, pl.} Saját minősítése: „Hosszú ideig tisztességesen és odaadóan együttműködök az NKVD-val a népellenesség minden fajtájának megsemmisítéséért vívott harcban.”

„3. ...Jelentései alapján több magyar, német és más nemzetiségű kommunistát ítétek el, »szovjetellenes, terrorista, ellenforradalmi, trockista« tevékenységért. ... Részt

vett az »Agrárszakemberek«, a »Javíthatatlanok«, a »Kárhozottak agóniája«, a »Restaurátorok« elnevezésű ügyek feltárásában. {Felsorolás következik, hogy jelentései alapján miket számoltak fel, és kiket tartóztattak le.}

38 olyan emberről állít össze saját kezűleg írt listát, akikkel „a forrás szükség esetén baráti viszonyt tud létesíteni”. 1938. áprilisában már 150 név szerepel (ismertebb nevek felsorolva).

„1940. március 20-án saját kezűleg írt önéletrajza szerint: 1930 óta együttműködök az OKVD-val. Megbízásuk alapján foglalkoztam sok népellenességgel. Az Agrárintézetben végzett munkám során 1936-ig az alábbi népelleneségeket ismertem meg:” 10 név felsorolva.

Utána felsorolás, hogy **„munkája” nyomán** kit ítéltek el, mire ítélték az illetőt: **száműzetésre, halálra. A magyar emigráció közül 25 főt tartóztattak le, és vontak felelősségre. Ítéletek: börtönre, halálra (pl. saját kezelőorvosát) száműzetésre.**

(Ettől függetlenül) „Egyre többen suttozták, hogy Nagy Imre **a szovjet elhárítás besúgója volt,** Hegedűs András egy írásában pletykaszinten utalt is rá. A jobban értesültek azt is hozzátették, hogy Nagy Imre csak azért, mert makacsul nemet mondani arra a felszólításra, hogy mondjon le a miniszterelnöki címről, mert abban bízott, hogy ha a helyzet végzetesre fordul, a Szovjetunió majd közbelép az érdekében. Mint tudjuk, ez nem történt meg.” (Moldova 2. kötet 164-168. oldal.)

A történelem különös fordulata, hogy a reform-kommunisták közül többen: Pozsgai, Szűrös, Csintalan, Orbán vazallusaiként jelentek meg. ...

(Alábbi megtörtént) Az ünnepségre elképzelhetőleg az **oxfordi kollégiumból jött haza, ahol Soros-ösztöndíjjal** tanulhatott és a jövő méhe fényes politikai pályafutást és sok százmilliót vagyont tartogatott számára. (Saját tapasztalat: amit megszerzett magának!)

Hogy a többi, hozzá hasonló fiatal milyen sorsra jutott? Hát, Istenem, nem lehet mindenki megyés püspök. (Moldova 2. kötet 170-173. oldal.)

Kádár „mindvégig szerény, egyszerű ember maradt. Ilyennek tisztelte, ezért is tisztelte és szerette az ország népe. 1986 nyarán a külföldi sajtó kérdésére azt válaszolta: »engem sohasem érdekelt a rang, bizonyos értelemben a népszerűség sem. Véleményem szerint, aki azt gondolja, hogy történelmet csinál, az ostoba ember. Mindenkinek el kell végeznie a saját feladatát, ha ez a történelem része lesz, hát legyen...« (Moldova 2. kötet 176-180. oldal.)

„Ő volt az, aki megszüntette, azt a gyakorlatot, hogy a vezetők mindent ingyen kapnak”. (Saját vélemény: Nem úgy, mint a 21. sz. 2. évtizedben!)

Szerény volt, mindenért fizetett (lásd: 198. oldalon). **Nem adott ki a maga nevében „négeret”, vagyis névtelen bedolgozók által megíratott könyveket,** mint például Horn Gyula, vagy Orbán Viktor, akik házat vettek önéletrajzuk honoráriumából.

„Kádár János, **ha szőlőt kívánt, akkor egy kilót vásárolt és nem tíz- vagy húszhektárnyit.**” (Moldova 2. kötet 198-199. oldal.)

„... az a bizonyos „aranytojást tojó tyúk”, melyet Orbán Viktor lépten-nyomon emleget, eredetileg Rákosi Mátyás politikai szótárába tartozott, és ha a kopasz diktátor feltámadna, Orbán fele szőlőbirtokát elperelhetné jogdíj fejében. ...”

„...lezárásul hadd idézzem Kopátsy Sándor professzor néhány gondolatát: „...A mai politikai hatalom nem merne megkockáztatni olyan szavazást, amiben a lakosság Kádár János történelmi szerepét a rendszerváltást követő miniszterelnökével állítaná szembe. Pedig a hatalom mindent megtett annak érdekében, hogy Kádárt minél jobban lejárássa... (Saját gondolat: Szégyen, amit tettek vele halála után!)

Kádár János úgy fog bevonulni a magyar történelembe, mint a huszadik század legjelentősebb magyar politikusa. Bármit is

mond róla a napi politika, a magyar nép szeretettel és nosztalgiával fog visszagondolni rá...

Kádár Jánosnak azért lesz pozitív a történelem által kiállított bizonyítványa, mert az adott kor nagyon korlátozott körülményei között senki sem lehetett nála hasznosabb.” – 2006. július 1. Moldova György”

(Moldova 2. kötet 220-221-222. oldal.)

Saját véleményem: Hiába ítélik el mostanában sokan Moldovát (bizonyos körökben divatossá vált), az eltelt évek igazolják: a köteteiben nagyon sok és nagy igazságra rámutatott, melyeknek nagyobb része máris bekövetkezett, megtörtént! Sajnos, nem a népesség nagy hányadának javára.

Különlegességek

Tetszettünk forradalmat csinálni

Megalakult a Nemzeti Ügyek Kormánya, mostantól minden jóra fordul.

A Nemzeti Ügyek Kormánya egymillió új munkahelyet hoz létre, csökkenti a kamatokat, felgyorsítja a pénzforgást, véget vet a körbetartozásoknak.

A Nemzeti Ügyek Kormánya megmenti az egészségügyet, megvédi a magyar földet és a mezőgazdaságot, fellép a monopóliumok ellen, szociális biztonságot teremt.

A Nemzeti Ügyek Kormánya beleveri a bukott kormány orrát a saját piszkába, amit maga után hagyott.

A Nemzeti Ügyek Kormánya igazat mond és igazságosan cselekszik.

A Nemzeti Ügyek Kormánya szereti és védi a természetet.

A Nemzeti Ügyek Kormánya ahol tud, segít.

Ember nincs a földön, aki a Nemzeti Ügyek Kormányának programjában akárcsak egyetlen kifogásolható pontot találhat-

na, így aztán most valamennyien büszkék vagyunk arra, hogy a szavazófülkékben forradalmat csináltunk. Húsz évvel ezelőtt nem jött össze, ugyanis – ahogy ezt a győztes párt elnöke mostanában elmagyarázta – 1989/90-ben nem volt mód rendszert váltani. Így mondta, nem volt mód. Noha tudvalévóleg ő maga bontotta le a vasfüggönyt, hajtotta el a kommunistákat, rakta le az alkotmányos demokrácia és a piacgazdaság alapjait, adta a kezünkbe a világútlevelet, legalábbis így tanultuk eddig. Persze most már nekünk is dereng, hogy annak idején berozsdásodott a rendszerváltó, nem lehetett megjavítani, ezért volt átmeneti állapot kerek húsz éven át. Vártuk a mesterembereket, hogy az új rendszerváltót beszereljék. Amikor aztán ez is megtörtént, fél kézzel lezavartuk az elmaradt forradalmat, és ráadásul a konspiráció oly hihetetlenül magas fokán, hogy a kutya se vette észre, mi magunk a legkevésbé. Másnap derült ki, hogy forradalmárok vagyunk, csak nem ötvenhatosok, hanem tízesek, és nem márciusi, hanem áprilisi ifjak. Mi döntöttünk a Nemzeti Együttműködés Rendszerének megalakításáról, és mi bízunk meg az új kormányt, hogy forradalmi változásokat vigyen véghez. Ezt először nem is értettük igazán. Mért kell a kormánynak forradalmat csinálnia, ha mi azt a forradalmat előző nap már megvívtuk? Aztán eszünkbe jutott Lenin meg a permanens forradalom, és így a mozaik lassan összeállt. Alkotmányozással is megbíztuk a rendszeralapító Országgyűlést, vagy micsodát, noha korábban erről se tudtunk. Olyan ez, mint a lassú kijózanodás, amikor az ember lépésről-lépésre döbben rá, hogy miket is művelt az éjszaka; ilyenkor tudvalévóleg az a legjobb, ha megint kortyantunk egy keveset.

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

Legyen minden jó.

Ez utóbbit egyébként maga Kövér doktor mondta 1994. június 14-én, a Horn-kormány programjának parlamenti vitájában. „Akárcsak a hajdanvolt ötéves tervek, ez a program is a »legyen« segédigére épül... e tekintetben a teljes egyetérté-

sünket bírja... úgy is összefoglalhatnánk a közös nevezőt, hogy: legyen minden jó!”

Nem kell mondanunk, hogy a Nemzeti Együttműködés Programja pedig a mi teljes egyetértésünket bírja, ahogy teljes egyetértésünket bírják a már megvalósult nagyszerű vívmányok is, mint például kettős állampolgárság, a Nemzeti Összetartozás Napja és az effélék. Mások ezeket, sajnos, ekézik, mi azonban még emlékszünk a hatvanas-hetvenes évek fordulójára, amikor a szocialista gazdaság impozáns építménye egyszerre kezdett rogyadozni a béketábor különböző országaiban, a legitimációs repedések betömésére pedig több helyen is a nacionalizmus habarcsát alkalmazták nagy sikerrel. Nálunk nem, ugyanis nálunk a pártvezetők e művelet potenciális vonzataitól visszariadtak, de tudták, és később látták a saját szemükkel, hogy ez a megoldás amúgy működik. Pénz nincs, csattogjon a zászló. Ceaușescunak is hogy bejött.

Kövér doktorhoz visszakanyarodva megállapíthatjuk, hogy a Horn-kormány programjának a gazdasági része akadémiai székfoglaló volt a Nemzeti Együttműködés Programjának idevágó fejezetéhez képest, ám Kövér doktor rokonszenvét még így sem sikerült elnyernie. „Nemcsak szakértelemre nem vall, hanem kimondottan aggasztó, hogy ez az idő kevés volt a párt gazdaságpolitikusi és szakértői számára egy részletesebb, konkrétabb, a gazdaság különböző területeit összefüggéseiben kezelő gazdaságpolitikai program kidolgozására.”

Hogy mit mondott volna abban az esetben, ha olyan fogalmazvány kerül a szeme elé, amilyen ez a mostani, abba mi belegondolni se merünk. „A szerzők csak halvány kísérletet tesznek arra, hogy megjelöljék a program forrásoldalát” – hangoztatta Kövér doktor. Ugyanezt ma senki se mondhatná el, minthogy a Nemzeti Együttműködés Programjában a halvány kísérlet nyomait se lehet fölfedezni. Ne feledjük, hogy a kormányprogram tartalmát illetően az alkotmánynak semmifajta előírása nincs, ha tehát Orbán „Az ellopott futár” nyolcadik fejezetét nyújtotta volna be program gyanánt, az a célnak éppúgy megfelelt volna, mint annak idején a Békesié, vagy

mint most ez a bizonyos valami, amit a megalkotója egyébként se programnak, hanem iránytűnek nevez.

„A szöveg készítői nem követték el azt a hibát, amelyet Antall József 1990-ben. Nem köszönik meg az MDF-nek, hogy rendben adta át az országot” – mondta Kövér doktor tizenhat esztendeje. Kétségkívül rendben adta át, más kérdés, hogy szétzilált állapotban, az államcsődtől féllépésnyire. Bajnai viszont szétzilálva vette át, és ahelyett, hogy tovább rombolta volna, ahogy ez nálunk szokás, inkább javított rajta valamit. Evvel együtt Orbánék természetesen nem követték el az antalli hibát, az ugyanis Antall József gentlemanlike habitusából fakadt, az ilyesmi pedig vagy van, vagy nincs. Adottság.

Még egy fontos észrevétel Kövér doktortól: „Figyelembe véve azt a lehangoló képet, amelyet [...] a jelenlegi helyzetről fest a szöveg [...], felvetődik bennünk a gondolat: talán elkelne egy kis kívülről vagy inkább felülről jövő segítség. S ha már a Kereszténydemokrata Néppártot nem vonták be a koalícióba, tán meg kellene fontolni, hogy a koalíció legalább az MSZP hívó tagozatának közbenjárását igénybe vehetné az égiekkel való közvetlen kapcsolat megteremtése érdekében.”

Végtelenül megnyugtató a számunkra, hogy a KNDP immár benne van a koalícióban, bár tudvalévő, hogy nem az égiekkel való közvetlen kapcsolat megteremtése érdekében van benne. Semjén Zsolttól azt várjuk, hogy képviselje a kereszténydemokrata politikai filozófiát és a keresztény szociális gondolkodásmódot a kormányzati munkában – mondta a pártelnök, teljes körű leírást adva evvel Semjén politikai képességeiről. Ha viszont így van, akkor nyilvánvaló, hogy az Örökkévalóval is maga az elnök tartja a kapcsolatot, már amikor van rá ideje.

Addig pedig várjon ő is a folyosón, ahogy a többiek.

Megjegyzésem: Szokásához híven, gunyoros formában közölte a gondolatait Váncsa István.

Mi változott 25 év alatt?

Azt mondd: Nem sok?

Olvasd el, meglátod: nagyon sok minden megváltozott!

25 éve fiatalok voltunk. – Ma öregek vagyunk.

25 éve szocializmus volt. – Ma kapitalizmus van.

25 éve a Szovjetunió volt a szövetségünk
Ma a Kínát szeretnénk szövetségesnek.

25 éve Szűrös és Pozsgai elvtársak az emelvényen Kádár
mögött ültek.

Ma Szűrös és Pozsgai urak az emelvényen Orbán
mögött ülnek.

25 éve Martonyi és Járai elvtárs jó MSZMP káder (miniszter-
helyettes, stb.) volt.

Ma Martonyi és Járai urak a Fidesznél jó káderek
(miniszter, jegybank elnök, stb.).

25 éve Kövér L. az MSZMP KB Politikai Tudományok Intézeté-
nek politikai munkatársa volt.

Ma komcsi-gyűlölő házelnök.

25 éve a politikusok kommunista naplopók voltak.

Ma a politikusok jól fizetett naplopók.
(Orbán első tétele: Csak az én komcsim a jó komcsi.)

25 éve hangulatjelentést készített az MSZMP.

Ma Kubatov listát gyárt a FIDESZ.

25 éve volt május elsejei felvonulás.

Ma van márciusi, októberi tömeggyűlés az Astoriánál, a
Kossuth téren.

25 éve Kádár a sakkot támogatta.
Ma Orbán a focit.

25 éve reform kommunisták voltak.
Ma fülkeforradalmárok vannak.

25 éve senki sem lehetett milliárdos, de mindenkinek szerény
elfogadható élete, biztos jelene és kiszámítható jövője volt.
Ma bizonytalan a jelened, kiszámíthatatlan a jövőd.

25 éve az ország pénzét úgy osztották el a parlamentben,
hogy jusson oktatásra, egészségügyre, a Te és a mi jólétünkre.
Ma a gazdagok, a milliárdosok kapják az ország kenye-
rének javát.

25 éve megbecsülték a tisztességes munkát.
Ma az ügyeskedőknek, a csalóknak áll a világ.

25 éve a gyárak, az üzemek, a bankok, minden-minden magyar
volt.

Ma az ipar, a kereskedelem, a szolgáltatások nagy
része a külföldiek kezében van. A magyar gyárakat be-
zárták, vagy privatizálták, jellemzően a külföldi tőke
számára. A legtöbb gyárat azért vették meg, hogy a
konkurenciát felszámolják, így a hazai gyárak többsé-
gét szétzúzták, bezárták, dolgozóit az utcára tették.

25 évvel ezelőtt volt nemzeti ipar. – Ma multik vannak.

Volt Ganz Hajó gyár, Láng Gépgyár, Tungsram, Rico, Pannónia
Szörme.

Ma bankok és bevásárlóközpontok vannak a Váci úton.

25 éve volt magyar műszeripar, olyan nagyüzemekkel, mint a
MOM, a Gamma.

Volt önálló hadiiparunk, olyan üzemekkel, mint a Diósgyőri Gépgyár, a Rába, a FÉG, a Danuvia.

Ma van fegyver a feketepiacon.

25 éve a magyar ruházati iparnak olyan gyárai voltak, mint a Goldberger, a Panyova, a Május 1, a Vörös Október, a Zalaegerszeg, a Keltex.

Ma ruházati ipar nincs, de van kínai termék.

25 éve volt magyar cipőipar. Martfűi termék nemzetközileg elismert volt.

Ma nem gyártunk magyar cipőt. (Csak Balassagyarmaton a börtön üzemében!) Megjegyzés: A zárójeles részt én tettem hozzá!

25 éve a magyar Ikarus évente 13 ezer autóbust gyártott, és a világ élvonalában állt a Szovjetuniótól, USA-ig.

Ma nincs, felszámolták, hogy helyébe a német, svéd és más használt buszok jöjjenek.

25 éve a Ganz-MÁVAG vonatokat gyártott a világ számos országának. – Ma kínai piac van a helyén.

25 éve Csepel Művek 60 ezer embernek adott munkát.

Ma kis kft-k vannak a helyén.

25 éve az ország vezetése a magyar gazdaságot támogatta.

Ma a multikat, a külföldi tőkét szolgálja ki.

25 éve az energiaszektor az állam kezében volt, nem kellett félni attól, hogy lekapcsolják a villanyt, vagy nem tudunk fűteni, mert nem tudjuk kifizetni.

Ma a privatizált energiaszektor egekig emelt árai miatt az emberek nem tudják kifizetni a rezsit: csak idén 700.000 embertől vonnak 30%-ot a fizetésükből köztartozás miatt.

25 éve a mezőgazdaság egymillió embernek adott munkát.

Ma alig százezren dolgoznak itt. A 25 évvel ezelőtti mezőgazdasági termelésnek most csak egyharmadát termeljük.

25 éve olyan világhírű üzemek jelentették a magyar mezőgazdaságot, mint Bábolna, Mezőhegyes, Nádudvar.

Ma ez már a múlt.

25 éve hazánkban 8,7 millió sertést tenyésztettek.

Ma ebből csak 4,1 millió maradt.

25 évvel ezelőtt nem tudtuk, hogy mi az a parlagfű.

Ma annyi a parlagon heverő, megműveletlen föld, hogy parlagfűből és allergiás betegekből nagyhatalom vagyunk.

25 évvel ezelőtt majdnem kétszer annyi húst ettünk, mint ma. Nem csak azért, mert háromszor annyi tehén és disznó volt, mint ma. Ettünk, mert volt, mert jó volt, s főleg, mert telt rá, bár ma azzal riogatnak, hogy ez egészségtelen.

Ma drága a hús, egyre kevesebb és egyre rosszabb minőségű külföldi húst eszünk és fogyókúrázunk, mert nincs pénz kajára.

25 éve napi 8 óra munkából elfogadhatóan meg lehetett élni.

Ma sokszor 13-15 óra is kevés.

25 éve miénk volt Magyarország. Ma a külföldiek szolgálai vagyunk saját hazánkban. (Vásárhelyiek figyelmébe: Hódgép, Metripond, Hódiköt, Alföldi Porcelángyár. A termékekre az volt ráírva, hogy: Made in Hungary, – pedig el voltunk nyomva...!

Ma a kevés magyar termékre, ami még van, rá van írva: Made in CE – pedig szabadok vagyunk!)

25 éve 20 milliárd dollárral tartoztunk a világnak.
Ma 130 milliárddal tartozunk.

25 éve, gazdálkodtak a hitelekben. – Ma ellopják.

25 éve a kórházban az számított, hogy mi a bajod, mid fáj?
Ma az számít, hogy mennyi pénz van.

25 éve a beteg minden körülmények között kapott ellátást.
Ma már ingatlanspekuláció miatt bezárták a „Lipót-mezőt”, azt az országos pszichiátriai intézményt, amely Mária Terézia óta jól működött, ahol olyan betegek is éltek, akik nem tudtak gondoskodni magukról, s esetleg ön- vagy közveszélyessé válhattak volna gyógyszeres kezelés nélkül.

Ma több százan bukkannak fel hajléktalan szállókon, s legalább annyian nem igénylik a gyógyszereiket – védelem és kezelés nélkül mi lesz velük?

25 éve nem voltunk gazdagok, de sok mindent megengedhettünk magunknak: üdülést, éttermet, szórakozást.

Ma sem vagyunk gazdagok, és egyre ritkábban engedhetjük meg magunknak az üdülést, az éttermet, a szórakozást, vagy az egyik, vagy a másik, de gyakrabban egyiket se.

25 éve az emberek többsége nyaralni ment. Gyári üdülőbe.
Ma a családok 59 százaléka nem megy nyaralni. A gyári üdülőket privatizálták.

25 éve háromévente nyugatra utazhattál, volt miből.
Ma állandóan utazhatnál, de nincs miből.

25 éve a nyugalomba vonulás tisztes nyugdíjat és megbecsülést jelentett.

Ma éhezést, társadalmi kitaszítottságot. Mit lehet megvenni az öregségi nyugdíj minimális összegéből, 28.500 Ft-ból? Ételt keveset, rezsit fizetni lehetetlen, gyógyszer meg szedjenek a gazdagok. Nyugdíjasokból nyuggerek lettek!

25 éve nem voltak hajléktalanok, s a biztos megélhetés miatt senkit nem fenyegetett az a veszély, hogy az utcára kerül.

Ma Magyarországon 85-90 ezer hajléktalan él, s évente több mint 2000 lakást árvereznek el. Felmérések szerint magánemberek esetében gyakorta árvereznek kifizetetlen villany-, gáz- és más rezsiszámlák következtében, de magas az illetéktartozások miatt elindított végrehajtások száma is.

25 éve a cigány is dolgozhatott, sőt dolgoznia kellett!

Ma szociális segélyért áll sorba, sokuk már dolgozni is elfelejtett.

25 éve több mint tíz millióan voltunk.

Ma 10 millió alá süllyedt Magyarország lélekszáma.

25 éve a gyerekekre biztos jövő várt. Tanulhatott, munkát kapott, családot alapíthatott.

Ma nagyon sokak számára egy lehetőség marad: külföldre menni.

25 éve volt társadalmi ösztöndíj, és a diplomásokra munkahely várt.

Ma van diákhitel, amivel a jövő eladósodik. És a diplomásokat munkanélküliség várja.

25 éve a pályakezdőket tárt karokkal várták a munkáltatók.
Ma körülbelül 80 ezer pályakezdő fiatal munkanélküliként indítja életét.

25 éve csak vízummal utazhattunk a legtöbb EU-országba.
Ma nem kell vízum, de csak az tud utazni, akinek pénze van. Neked van pénzed utazni?

25 évvel ezelőtt rend volt. Éjjel bátran sétálhattál. Tudtad, hogy mi a jó és mi a rossz.
A rendőr melletted állt, a rendőr mögött meg ott állt az állam.
Ma félsz éjjel kimenni az utcára, félted vagyonkádat. A rendőr nem áll melletted, és a rendőrt se védi meg saját állama!!!

25 éve mindenki beszart a rendőrtől.
Ma rendőr szarik be a „zemberektől”.

25 éve voltak korrupt politikusok, a hatalmukkal visszaélő állami emberek.
Ma Magyarország Európa legkorruptabb országai közé tartozik.

25 éve a munkatörvénykönyv a munkást, a dolgozót védte.
Ma a munkaadót védi.

25 éve a szakszervezeteknek csak véleményezési jogaik voltak az érdekvédelemben, szociális kérdések eldöntésében.
Ma a szakszervezeteknek nincsenek jogai.

25 éve kádári diktatúra volt és népi demokráciát ígértek mindenkinek.
Ma demokrácia van és orbáni-diktatúra.

25 éve nem tudtuk, hogy mi a háború.

Ma Jugoszlávia és Irak után Afganisztánban már a harmadik háború részesei vagyunk.

25 éve a magyar katonának nem kellett külföldre mennie, de egyszer, 1968-ban Csehszlovákiába mégis szovjet utasításra ott voltunk.

Ma önként vállalva a magyar katonák mindenütt ott vannak, ahol a NATO-nak emberanyag kell, Koszovótól Afganisztánig.

25 éve Aczél elvtárs osztotta a pénzt, a státuszt és az ést a kultúrában. – Ma Kerényi és Tarlós urak.

25 éve már lehetett politikai viccet mesélni.

Ma még lehet politikai viccet mesélni.

25 éve demokrácia várt ránk. – Ma diktatúra vár ránk.

25 éve ezt nem mertem volna elküldeni.

Ma ezt küldd tovább, ha mered!!!!

Ma én még elmerem küldeni!

És holnap?

Ki tudja?

Talán?

Nem!

Egy 56-ba Brazíliában disszidált magyar közgazdász asszony terjesztette a világhálón. Kiadás dátuma: 2012.01.28.

(Gondolkodni talán még a fülkeforradalmároknak sem tilos!)

Müller Péter gondolatai

„Drága embertársaim! Földünkön jelentős energetikai változások zajlanak, melyek minden ember életét érintik. Felgyorsult életünknek jó páran ismerik az okát, azonban sokan kétségbeesetten, értetlenül állnak a változások előtt. Átalakulásunk oka, a jelenlegi sűrű anyagból való felemelkedés egy magasabb rezgésszámú dimenzióba, ahol az alacsony rezgésű energiák már nem hatnak ránk (félelem, gyűlölet, irigység, féltékenység stb.) vagy már nincsenek is jelen. Tudom, hihetetlennek tűnik, mert a látszat gyakorta mást mutat, de ezek az energiák már nem sokáig lesznek életképesek. Sokat hallhatunk, olvashatunk a dimenzióváltásról, hogy zajlik majd, de biztosat senki nem tud, mi is fog történni valójában.

Számos könyv foglalkozik régóta a témával, több verzió is elképzelhető. Az emelkedés célja, hogy tudatunkat megtisztítsuk és egónkat kordák közé szorítva, lelkünket megnyitva kapcsolódjunk isteni énünkhöz. Ez a folyamat már régóta elkezdődött, idáig azonban nem volt ennyire szembeötlő a változás. A folyamat a maja naptár szerint 2012-ben éri el a tetőpontját.

Mit jelent ez? Azt érezzük, felgyorsul az idő. (Az időt egyébként csak mi, emberek érzékeljük, más dimenziókban nincs se tér, se idő.) A Földet érő energiák rezgése fokozatosan emelkedik, az anyag sűrűsége csökken. Mivel jár ez a jelenség? Tudatunk kitágul, egyre többször használjuk intuitív érzékelésünket. Fejlődik finom érzékelésünk, egyre többen tudnak összekapcsolódni Isteni énünkkel, másokkal is tudati szinten. Testünk is változáson megy át, ennek következtében sokszor érezhetjük magunkat fáradtnak, idegesnek, levertnek ok nélkül. Komoly hangulathullámzások törhetnek ránk a semmiből. Ez azért van, mert testünk nehezen alkalmazkodik a hozzánk érkező, új energiákhoz, amíg beépül. Nem kell tőlük megijedni, hagyjuk, hogy beépülhessenek az új energiák. „Feküdjünk rá arra a bizonyos hullámra és hagyjuk, hogy vigyen magával

előre” Sokkal gyorsabban túljutunk a nehezén! Tudati szinten gondolataink egyre többször és egyre pontosabban valósulnak meg. A pozitív, teremtő gondolataink is, de a félelmeink, nehézségeink ugyanígy.

Ezért is fontos, hogy figyeljünk gondolatainkra, és tudatosan fogalmazzuk meg őket. Egyre többen foglalkoznak ezotériával, nyitnak alternatív gyógymódok felé, aminek megvan az előnye is, és a hátránya is. Ha nem vagyunk elég körültekintőek és túl gyorsan akarjuk életünkbe a változásokat behozni, akkor bajt is okozhatunk, első sorban magunknak, de környezetünknek is.

A két legfőbb erény, amit mindenkinek meg kell tanulni, ha szeretne a változásokban részt venni: türelem és alázat. E kettő nélkül könnyen kicsúszhat lábunk alatt a talaj. De ha betartjuk a szabályokat, akkor megtapasztalhatjuk a bőséget és szeretetet életünkben. Ahogy emelkedik a rezgésszint, úgy növekszik a stressz, feszültség az emberek között. Vannak emberek, akik nem akarják a változásokat és nem képesek ezeket az új rezgéseket befogadni. Ők maradnak a saját rezgésszintjükön, viszont azok, akik emelkednek, már nem tudják elviselni a durva energiákat. Ilyenkor a két tábor energiája egymásnak feszül. Sokszor tapasztalhatjuk, hogy régi barátok, ismerősök maradnak el mellőlünk és új ismeretségek születnek.

A hazugságok, önáltatások ideje lejárt. Mindenkinek szembe kell néznie saját félelmeivel, megoldatlan ügyeivel. Mindenki saját magáért felelős, persze útmutatást kérhetünk, de az úton egyedül kell végig mennünk. Nem szabad elfelejtenünk, sose vagyunk egyedül! Azok, akiknek azonos a rezgésük, csoportokba szerveződnek és együtt haladnak tovább az úton. Lesznek, akik utolérnek minket és felzárkóznak, de lesznek, akik végleg elmaradnak.

Amikor becsukódik mögöttünk egy ajtó, kinyílik előttünk egy új! Ezt ne felejtjük el. Ne rágjuk magunkat azon, hogy mi lesz majd, hanem éljünk a jelenben, tanulva a múltból! Ez a feladat! Aki megtalálta „középpontját”, messzire sugárzik!

Hívójele bejárja a világot, és akinek szól, meghallja s válaszol. Rokon lelkek, ha tiszták, állandó adásban-vételben vannak. Ne félj, hogy társtalan maradsz. Szíved adásban van és megtalálod a veled „egyívásút”. Minden az „adó” erején és tisztaságán múlik. Ha csillagodat követed, életed is megváltozik. Régi szokások, szemléletek és társak is elmaradnak. Mások jönnek helyettük... – ...az egónk az egyetlen ellenségünk, ami visszavethet fejlődésünkben. Az, aki elhiteti velünk, hogy nem vagyunk méltók a változásra, az emelkedésre, hogy nem is érdemeljük meg a tudást. Ne higgyünk neki!

Az egyik legerősebb fegyver, a szeretet, mely mindent elsöpör és nincs ellenség, mely szembe szállna vele. Jelenünkben szív csakránk megnyitása a feladat, ami korántsem olyan egyszerű, mint amilyen könnyű leírnom. Sok sérelmet, fájdalmat és feldolgozatlan traumát cipelünk magunkban (életek óta), aminek feldolgozására és megbocsátására most jött el az idő.

Bontsuk le falainkat! Merjünk hinni, bízni és szeretni! Még ha védtelenek is leszünk általa, sebezhetők, de a régi színjátékok már nem folytathatók magadat kell átalakítani, ha sorso-don változtatni akarsz. Ha belül változol, megváltozik a „kívül” is. Lelked sugárzása messzire hat, átvarázsolja a külvilágot. De magadon kell kezdeni! Ha külső harmóniára vágysz, először magadban kell összhangot teremtened. Ha szeretetre vágysz: szeretned kell! Ha társra vágysz, alkalmassá kell válnod a társulásra. Akiben ez a „benső mágnes” működni kezd, nem akarja a másikat sem elnyomni, sem manipulálni – úgy vonz, hogy mindenkit meghagy a maga szabadságában. Az emberek ezt megérik. A vonzásnak ezt az ellenállhatatlan erejét szeretetnek hívjuk.” (Müller Péter)

Nostradamus Pannoniáról

Nostradamus élete végén, öregen és betegen kapta a megrendelést egy magyar főembertől, hogy írjon próféciákat Magyarországról. Ez a „nagyhírű és vitéz” nemzet fia három-ezer ezüstöt fizetett Nostradamusnak ezért a munkáért, s a megrendelő személyében gróf Zrínyi Miklósról ismerünk, a szigetvári hősről, aki valóban három hónappal élte túl a jóslatok szerzőjét, s 1566. szept. 8.-án halt hősi halált.

Napjaink történései is visszaköszönnek.

84. /

Az írott szó elhal majd,
és egyre szegényebb lesz a beszéd,
a nemzetre egy talány hoz bajt,
mely elveszi az emberek esztét.

**Egész nap otthonukban ülnek,
bámulnak hazug, mozgó képeket,
s mire a bálványok ledőlnek,
már alig születnek gyermekek.**

85. /

Ötven esztendő lejártán új világ lesz,
a magyarok végre kézbe veszik sorsuk.
Nem a pénz lesz az úr, hanem a munka,
a törvény az uzsorásokat sújtja.

**Az ország még sokáig nem lesz gazdag,
de többé senki sem hal éhen,
a néppel új királyt is választanak,
s kezdődik előlről minden, mint régen.**

87. /

Amit értelmes elme el sem képzel,
az megtörténik majd Hungáriában.
Senki nem boldogul erővel, sem ésszel,
csak gyilkos ármány és ravaszság van.

**Dolgozni akarnál, de nincs munka,
pedig a földek parlagon hevernek,
aki eddig a munkát csak unta,
most koldusa lesz az idegeneknek.**

90. /

Az erdőn túl él az ország jobbja,
de számában kisebbik része,
földjét az erősebb elrabolja,
ezeregyszázból nyolcvan évre.

**Már csupán nyelvében él, de él még,
s gyarapszik, míg Erdőn innen fogynak,
az ő küzdelmük hozza el a békét
és egységét minden magyaroknak.**

91. /

Csak temetni tudnak, nem ünnepelni,
erejük gyorsan elfogy, szalmaláng,
türelmesek, de kitartásuk semmi,
vezérük rosszul végzi mindahány.

**Költőiket elfelejtik gyorsan,
akárcsak régi énekeiket,
magyar se marad sok a honban,
de magyarul szólnak az idegenek.**

92. /

Immár vén és beteges koromban
távoli nemzetnek ködképeit láttam,
Isten a tanúm, hogy amit eddig mondtam,
megtörténik egyszer majd a valóságban.
Nagyhírű és vitéz nemzet fia kérte,
lebbentsem előtte föl a jövő fátylát, –
háromezer ezüst volt a munkám bére,
örvendenek neki koldusok és árvák.

93. /

Akinek mindezt írtam rendelésre,
három hónappal él tovább, mint magam.
Csatát veszít, de a harcnak nem lesz vége,
minden ledőlt toronynak súlya van.
A pogány még százhusz évig itt lesz,
de egyre jobban gyengül –
személye két nemzet közt híd lesz,
s utódja nagy művet ír a küzdelemről.

94. /

Keletről primitív, barbár horda tör
Magyarországra, nem először.
A nép minden vagyonát elhordja,
a csőcselék a mélyből előtör.
**Megérkeznek a haza elárulói,
sértődöttek, és idegenek
tíz évig tudják a népet zsarolni:
vörös és sárga a címerben egyek.**

97. /

Lesz majd, hogy a pénz egyre kevesebbet ér,
s az emberek apraját eldobják,
és hiába lesznek a pénzek egyre szebbek,
súlyuk miatt már a koldusok sem hordják.

Itt tartunk most

**Értéke nem lesz semmi a munkának,
és nem lesz semmi haszna a pénznek,
uzsorások magyar földre licitálnak,
gazdagok helyett fizetnek a szegények.**

98. /

Róka, s hiéna vezeti a népet,
alattuk szétesik az ország,
a róka egyedül sokat téved,
a hiéna megássa a sírját.

**Végtelen a nép ostobasága,
de lassan feltámad az új erő,
nem hallgat róka hiéna szavára,
Pannónia nem lesz dögtemető.**

**Ennek a kezdetnek szeretnék a
szemtanúja lenni még...**

99. /

Jön új nemzedék, mely erős lesz,
és nem szégyelli többé, hogy magyar,
a vének nemzedéke önmagán erőt vesz,
s nem csak önmagának túr és kapar.

**Erkölcseben megújul majd az ország,
és végre büszke lesz minden fia,
mert ámulatba ejti egész Európát
sok száz évnek elteltével Pannónia.**

II.

PÁRATLAN ANYANYELVÜNK

Páratlan anyanyelvünk 1.

Kedves rokonom küldött nekem e-mail mellékleteként egy nagyon érdekes, mondhatnám azt is, számomra kincset jelentő összeállítást.

Amikor elolvastam, eszembe jutott:

Édesapám örökségeként kisiskolás-koromtól művelem és nagyon tiszteltem nyelvünket, forgattam a könyveket, és csodáltam nagyjaink-elődeink remek munkáit. Gyakran hallottam tőle: vigyázzunk az élet mindennapjaiban is a nyelv használatára, s helytelenítette, amikor sokan élvezettel vegyítenek beszédjükbe-munkáikba idegen szavakat. Az volt a véleménye, hogy természetesen szabad használni – mértékkel –, hiszen az, nélkülözhetetlen. Azonban olyankor mindig jegyezzük meg az idegen szó mellett a magyar jelentését, mert nem várható el, hogy mindenki értse az idézett szó jelentését.

Sokan vitatták a véleményét, hogy bizonyos idegen szónak más a jelentése, mint amit találnánk rá a magyar nyelvben. Aztán rájöttek, hogy ha nincs, akkor alkotni kell új magyar szót rá, ami pontosan jelöli az idegen kifejezést.

Legtöbbször azonban a magyar nyelv igazán széles skáláján megtalálták az idegen szó helyes megfelelőjét, ami gyorsan elterjedt.

Talán azért ragadt rám az, hogy mindig féltettem a magyar nyelvet, és szinte fájt, ha olyan anyag került a kezembe, ahol túlzottan találtam olyan idegen kifejezéseket, amelyek jelentése a magyarban is megtalálható. Sokan nem értettek egyet velem sem, amikor az idegen szavak használatát ellenezném.

Ezek után – engedje meg a kedves olvasó, hogy bemutassam azt az ajándékot, amihez az Internet segítségével hozzájutottam.

A kapott anyagot idézem, csupán annyiban változtattam rajta, hogy a csillagok helyett idézőjelet használok.

„Mit mondtak a külföldiek a magyar nyelvről?”

Nicholas Lezard kritikája Szerb Antal Utas és Holdvilágról a The Guardian-ben (2004. ERTL ISTVÁN fordítása): A magyarok tulajdonképpen nem is földi lények, hanem egy szuperintelligens földönkívüli-faj, amelynek sikerült egybeolvadnia az emberiséggel, s csak műveik zsenialitása és nyelvük teljes érthetlensége árulja el őket.”

„**Jakob Grimm** meseíró (XIX. század), aki egyben az első német tudományos nyelvten megalkotója is volt, mondta: a magyar nyelv logikus és tökéletes felépítése felülmúl minden más nyelvet.”

„**N. Erbersberg** bécsi tudós (XIX. század): Olyan a magyar nyelv szerkezete, mintha nyelvészek gyülekezete alkotta volna, hogy meglegyen benne minden szabályosság, tömörség, összhang és világosság.”

„**George Bernard Shaw** drámaíró (az amerikai CBC-nek adott interjújában sokkal bővebben kifejtve) mondta: Bátran kijelenthetem, hogy miután évekig tanulmányoztam a magyar nyelvet, meggyőződésemmé vált: ha a magyar lett volna az anyanyelvem, az életművem sokkal értékesebb lehetett volna. Egyszerűen azért, mert ezen a különös, ősi erőtől duzzadó nyelven sokszorta pontosabban lehet leírni a parányi különbségeket, az érzelmek titkos rezdüléseit.”

„**Grover S. Krantz** amerikai kutató: A magyar nyelv ősisége Magyarországon /.../ meglepő: úgy találom, hogy átmeneti kőkori nyelv, megelőzte az újkőkori kezdetét /.../ az összes helyben maradó nyelv közül a magyar a legrégebbi.”

„**Berglund** svéd orvos és műfordító: Ma már, hogy van fogalmam a nyelv struktúrájáról, az a véleményem: a magyar nyelv az emberi logika csúcsterméke. (Magyar Nemzet 2003. XII. 2. – 5. o.)”

„**Teller Ede** atomfizikus halála előtt pár évvel ezt mondta Pakson: „...Új jeles felfedezésem, miszerint egy nyelv van, s az a magyar. (Mai Nap, Budapest, 1991. 9.)

Olvassátok és járjon át benneteket is a büszkeség, hogy a magyart mondhatjátok anyanyelveteknek!”

„**Gyimóthy Gábor: Nyelvlecke** (Firenze 1984. X. 12.)”

„Egyik olaszóra sodrán,
Ím a kérdés felmerült:
Hogy milyen nyelv ez a magyar,
Európába hogy került?
Elmeséltem, ahogy tudtam,
Mire képes a magyar.
Elmondtam, hogy sok-sok rag van,
S hogy némelyik mit takar,
És a szókincsben mi rejlik,
A rengeteg árnyalat,
Példaként vegyük csak itt:
Ember, állat hogy **halad**?
Elmondtam, hogy mikor **járunk**,
Mikor mondom, hogy **megyek**.
Részeg, hogy **dülöngél** nálunk,
S milyen, ha csak **lépdelek**.
Miért mondom, hogy **botorkál**,
Gyalogol, vagy **kódorog**,
S a sétáló szerelmespár,
Miért éppen **andalog**?
A vaddisznó, hogy ha **rohan**,
Nem üget, de **csörtet** – és
Bár alakra majdnem olyan
Miért más a **törtetés**?
Mondtam volna még azt is hát,
Aki **fut**, mért nem **lohol**?
Mért nem **vág**, ki mezőn **átvág**,

De tán **vágtat** valahol.
Aki **típeg**, mért nem **libeg**,
S ez épp úgy nem **lebegés**,
Minthogy nem csak sánta **biceg**,
S **hebegés** nem **rebegés**!

*

Mit tesz a ló, ha **poroszkál**,
Vagy pedig, ha **vágtázik**?
És a kuvasz, ha **somfordál**,
Avagy akár **bóklászik**.
Lábát szedi, aki **kitér**,
A riadt őz **elszökell**.
Nem **ront be** az, aki **betér**...
Más nyelven, hogy mondjam el?

*

Jó lett volna szemléltetni,
Botladozó, mint **halad**,
Avagy milyen **őgyelegni**?
Egy szó – egy kép – egy **zamat**!

*

Aki '**slattyog**', mért nem '**lófrál**?
Száguldó hová **szalad**?
Ki **vánszorog**, mért nem **kószál**?
S aki **kullog**, **hol marad**?
Bandukoló mért nem **baktat**?
És ha **motyog**, mit **kotyog**,
Aki koslat, avagy **kaptat**,
Avagy **császkál** és **totyog**?
Nem csak **árnyék**, aki **suhan**,
S nem csak a jármű **robog**,
Nem csak az áradat **rohan**,
S nem csak a kocsí **kocog**.
Aki **cselleng**, nem **csatangol**,
Ki '**beslisszol**' elinal,
Nem '**battyog**' az, ki **bitangol**,
Ha mégis: a mese **csal**!

Hogy a kutya **lopakodik**,
Sompolyog, majd **meglapul**,
S ha ráförmedsz, **elkotródik**.

*

Hogy mondjam ezt olaszul?
Másik, erre **settenkedik**,
Sündörög, majd **elterül**.
Ráripakodsz, **eloldalog**.

*

Hogy mondjam ezt németül?
Egy csavargó itt **kóborol**,
Lézeng, **ődöng**, **csavarog**,
Lődörög, majd **elvándorol**,
S többé már nem **zavarog**.
Ám egy másik itt tekereg,
Elárulja **kósza nesz**
Itt **kóvályog**, itt **ténfereg**...

*

Franciául, hogy van ez?
S hogy a tömeg mért **özönlik**,
Mikor **tódul**, vagy **vonul**,
Vagy **hömpölyög**, s még sem **ömlik**.

*

Hogy mondjam ezt angolul?
Aki **surran**,
mért nem **oson**,
Vagy miért nem **lépeget**?
Mindezt csak magyarul tudom,
S tán csak magyarul lehet!!!”

Lám, egy-egy gondolatra nálunk mennyi kifejezés van, s
hogy az egyes szavak árnyalatai milyen különbséget mutatnak!

Melyik nyelv tudja utánózni a magyart?

Mint láttuk, egyik sem, mert annyira egyedi, változatos, s
azt is hozzá tehetem: titokzatos!

Megjegyzés:

Így kaptam az Internetről:

Fwd: Fw: FW: Mit mondtak a külföldiek a magyar nyelvről
2010-02-15

Páratlan anyanyelvünk 2.

Őrizzük és legyünk büszkék ősi anyanyelvünkre, amely páratlan sajátosságokkal bír, amelyet külföldi kutatók és hírességek is elismerik. Nekünk, magyaroknak pedig kötelességünk óvni-védeni, és mélységében megismerni.

A következő összeállításhoz is az Internet segítségével jutottam, és szó szerint idézem. Úgy érzem, közreadom azért, hogy aki szereti anyanyelvét, megismerje.

Kilenc dolog, amit biztos nem tudtál a magyar nyelvről:

1.) Tudtad-e, hogy a magyar nyelv legrégibb emlékei közül egy kőbevésett magyar rovásírás található az Észak-amerikai Újfundland (Új Skócia) Yarmout öblénél?

Ezt a 992-ben állított, ma 1005 éves nemrég megfejtett emléket Amerika első felfedezőiről dokumentálta Tyrkir, aki a vikingekkel együtt végrehajtott tettét magyar rovásírással, kőbe vésve örökítette meg. Samuel Laing (1844 London) állapította meg elsőként, hogy **Tyrkir magyar volt**. Az izlandi nyelvben a „Tyrkir” a „Turk” megfelelője, amelyet arab, görög és török források egyöntetűen turkok-ként a magyarok jelölésére használtak.

Ezt az 1700-as években megtalált (181 kilós) követ ma a Yarmout Country Museum-ban őrzik.

A szöveget nem skandináv rúnákkal írták, hanem **magyar rovásírással**. Ezt a szöveget 1984-ben Budapesten fejtette meg Szilva Lajosné és így szól: „Ericcson járt e helyen is sok társával”.

2.) Tudtad-e, hogy a British Museum könyvtárában a legértékesebb **közép-európai ősnymtatvány** szövege így kezdődik: „Az Ephesom helyeknek yrth Zent Pál levelének elsew capitoliuma”? **Keletkezésének időpontja 1533, és magyarul íródott.**”

3.) Tudtad-e, hogy a Sorbonne egyetem nyelvészei, akik összehasonlításokat végeztek számítógépek segítségével, a nyelvek ősiségének vizsgálata kapcsán, hogy mely nyelv őrzött meg legtöbbet az ősműveltség elemeiből, az ős-etimonokból, alapszavakból, a következő eredményre jutottak:

A mai angol nyelv	4% etimont,
a latin nyelv	5%,
a héber	5%,
a csendes-óciáni nyelvek	7%,
az indiai mundakhol	9%,
a tibeti szanszkrit	12%,
az őstörök, türkmén	26%,
az ősi magyar nyelv	68% ős-etimont tartalmaz!

4.) Tudtad-e, hogy ma tudományos kutatásokat végeznek az ősnyelv kérdésében? Mi magyarok már 200 éve foglalkozunk ezzel, olyan kutatók, nyelvészek, történészek, mint az 1812-ben elhunyt Keresztesi Józseftől, Horváth Istvánon, Kőrösi Csoma Sándoron, Táncsics Mihályon, Varga Zsigmondon keresztül az 1973-ban elhunyt Pass Lászlóig. Ma Baráth Tibor is „A magyar népek őstörténete” című munkájában, vagy Kemény Ferenc nyelvész (Oslo), aki negyven nyelvet ért és tizenötöt beszél, az állítja, hogy a legősibb eurázsiai nyelv a magyar.

5.) Tudtad-e, hogy magyar családnév, földrajzi nevek ezerszám fordulnak elő a világ különböző helyein?

A Hawaii-i szigeteken élő dr. Vámos-Tóth Bábornak és munkatársai gyűjtésének köszönhetően az azonosított magyar szavak gyűjteménye egy új tudományágat képvisel, amelyet a AMANA névvel jelölnek.

Eszerint mintegy hatezer eredeti magyar név és névszerkezet fordul elő szerte az egész világon.

Csak egy példa: Magyar családnevünk, helységnév Indiában, egy dombvonulat elnevezése Irakban és Libanonban, továbbá hét földrajzi helyet jelöl Máltán, települést Tuniszbán, Burkina Fasóban, a Fülöp szigeteken, egy város neve Indiában, településnév a Kaukázusban és az udmurtoknál, utóbbiaknál éppenséggel az „Almás”, „Káldi”, „Kocsis”, és „Vajas” települések szomszédságában.

Való tény, hogy bizonyos szavak azonos módon előfordulnak különböző nyelvekben, de itt nem erről van szó csupán, hanem a feltűnően nagyszámú előfordulásban.

6.) Tudtad-e, hogy nyelvünk ősiségét egy angol nyelvész és irodalmár, Sir John Bowring, aki sok nyelv mellett magyarul is beszélt, így jellemezte az 1830-ban megjelent „Poetry of Magyar” című verses kötetének előszavában: „A magyar nyelv messze magasan áll, magában. Egészen sajátos módon fejlődött, és szerkezetének kialakulása olyan időkre nyúlik vissza, amikor a legtöbb európai nyelv még nem is létezett. Önmagában, következetesen és szilárdan fejlődött nyelv, amelyben logika van, sőt matézis, erő, a hangzatok minden hajlékonyságával és alakíthatóságával. E nyelv a nemzeti önállóság, a szellemi függetlenség legrégibb és legfényesebb emléke... A magyar nyelv eredetisége még ennél is csodálatosabb tényemény! Aki megfejti, isteni titkot boncolgat, annak is az első tételét.”

7.) Tudtad-e, hogy a magyar nyelv tömörítő-hatása szinte egyedülálló? Hogy hihetetlenül gazdag, képalkotó képessége van szavainknak, hogy „tárgyas ragozásával, harminchat mozzanatos, negyvenhat gyakorító, sok-sok kezdő, műveltető, ható igékkel, főleg pedig igekötőink előre és hátravetésével, amivel a cselekvés és az idő boszorkányos árnyalatait és mozzanatait jelölhetjük. Ilyen bravúrra a világ egyetlen más nyelve nem képes!” Példa a „néz” ige módozataira: néz, nézeget, nézelődik, nézőben, nézve, nézvést, nézetlen, nézhetetlen, néztében, nézetében, stb.

8.) Tudtad-e, hogy míg a nagy nyugati világnyelvek legjobb esetben is csak 7 magánhangzót ismernek (az olasz például csak 5-t), addig a magyar nyelv 14 magánhangzót ismer és használ: a-á, e-é, i-í, o-ó, ö-ő, u-ú, ü-ű?

9.) Tudtad-e, hogy a nyelvek összehasonlításában, mint a legdallamosabb, az első helyen álló olasz és a második helyen álló görög után a magyar következik?

Ezt nem kisebb nyelvtudós, mint Giuseppe Mezzofanti bíboros állította (1774-1849), aki 58 nyelven írt és 103 nyelven beszélt. Ő maga mondta, Ludwig August Franké költőnek: „Tudja, melyik nyelvet tartom az olasz és görög után minden más nyelv előtt leginkább dallamosnak és a verselés szempontjából a leginkább fejlődésre képesnek? A magyart. Ügyeljen, mert egy feltündöklő költői lángész még igazolni fogja nézetemet. A magyarok, úgy látszik, még nem is tudják, micsoda kincs lakozik nyelvükben...”

Valóban nem tudják, vagy csak kevesen! Hiszen akkor nem sietnének olyan gyorsasággal átvenni az angolszász szavakat, miközben mindennapi nyelvhasználatukban fájdalmasan hagyják zsugorodni gazdag szókincsünket, helyet adva a szlengnek az új zsargon kifejezéseknek.

Irodalom: Kiss Dénes: „ŐS-nyelv nyelv-Ős.” Antológia Kiadó Lakitelek, 1993; Cúth János: „A magyarságtudat kézikönyve” 1999. és Zentai László

Ezt az anyagot is az Internetről kaptam: 2010-02-21

Páratlan anyanyelvünk 3.

Ez a harmadik anyag, amelyet kaptam a magyar nyelv újabb kutatásairól. Azon íróársaim számára adom közzé, akik tisztelik és szeretik anyanyelvünket. Kellemes időtöltést kívánok hozzá. A kapott anyagot változtatás nélkül idézem:

Magyar nyelv – Ősi eredete

TAMANA – szavak múltja és jelene – „A Magyar nyelv tán az egész óvilág nyelveinek gyökere és anyja” (Berzsenyi Dániel).

A párizsi Sorbonne egyetem nyelvészei néhány évvel ezelőtt számítógépes összehasonlító elemzés segítségével megvizsgálták a világ összes élő és holt nyelvét.

Arra a kérdésre keresték a választ, hogy melyik őrzött meg legtöbbet az ősműveltség közös nyelvének elemeiből, az úgynevezett ős-etimonokból. A vizsgálat eredménye megdöbbentette a tudósokat is. Azt találták ugyanis, hogy az angol nyelv 4, a latin 5, a héber szintén 5, az indiai 9, a tibeti és szanszkrit 12, az ős-török 26, a magyar nyelv pedig 68 % ős-etimont tartalmaz!

Ez az elképesztően magas arány újabb bizonyítéka a magyar kultúra és nyelv ősiségének, amelyről Sir John Bowring nyelvtudós a következőket írja:

„A magyar nyelv eredete nagyon messzire nyúlik – nem von vissza, nem ad, és nem vesz el senkitől.

Ez a nyelv a legrégebbi, a legdicsősegebb monumentje egy nemzeti egyed-uralomnak és szellemi függetlenségnek. Amit a tudósok nem tudnak megoldani, elhanyagolják, úgy a nyelvkutatásban, mint a régészetben... A magyar nyelv eredete ennél (az egyiptomi templomok építésének csodálatosságánál) sokkal csodálatosabb fenomén. Aki megoldja, isteni titkot fog analizálni, és a titkok első tézise ez: kezdetben vala a szó, és a szó Istennél volt, és a szó lett az Isten.”

Egy Németországban élő nyelvkutató – **Lange Irén** – forradalmian új nyelvészeti módszerrel vizsgálja napjainkban a magyarság eredetének és kapcsolatainak kérdését. Nem az egyes szavakat, nyelvi elemeket boncolgatja, hanem összességében nézi a magyar nyelv világszemléletét, logikai szerkezetét, lelkületét, szellemiségét, értékrendjét.

A teljes nyelvi analízis alapján az alábbi jellegzetességeket találta:

Szelektív közlésmód, az evidencia elve: nyelvünk lényegre törő, az egyértelműt mellőzi. A létigét főszabályként elhagyjuk, jelentését leginkább ragokba építjük. Vándorlásunk során csak azzal bővítettük szókincsünket, ami a korábbiakhoz képest szokatlan, eltérő volt. A többes szám ragját a számnevek után elhagyjuk, ezzel is egyszerűsítünk. Nincs többfajta múlt időnk – mint például az angoloknak –, mert így is árnyaltan tudjuk magunkat kifejezni.

Az információkat fontossági sorrendben közöljük; például a nevek írásánál először a családnév van, mint ritkább megnevező szó, és csak utána a keresztnév, mint tömeges megjelenésű szó. Nyelvünk figyelem-elterelő; belső logikája olyan, hogy az egyértelmű dolgokat meg sem említjük: legfeljebb különleges esetekben utalunk rá.

– **Tulajdonszemlélet:** az indogermán haben/have (vagyis „birtokolni”) szó alkalmazása helyett nyelvünk alázatosan nézi azt, amit a Teremtőtől kaptunk. Az ilyen beállítottság láttán a materialista szemléletű indogermán megzavarodik.

– **Holisztikus világszemlélet:** a nemiséget egységesen szemléli; a szavak nemekre való felosztását értelmetlennek tartja. Egységként fogja fel az olyan dolgokat, amelyekből több van (pl. köröm, haj, szőr). A páros szerveket is egyként kezeli, ezzel a dolgok végső célját, biológiai funkcióját ragadja meg, és nem a szemmel látható felületes benyomást.

– **Szkíta és szittyá gyökerek** kutatásai során Lange Irén ókori írók szkítákról, szittyákról szóló leírásokra bukkant: „a szkíta ember szerény, érdektelen az anyagi dolgokban. Teljes körűen ésszerű, becsületes, őszinte; a legmesszebbmenőig következetes. Szókimondó, természete békés; amíg idegenek nem háborgatják saját rendjét: bölcs. Megállapította, hogy ez a leírás megegyezik saját következtetéseivel.

A TAMANA tudománya

Létezik egy segédtudomány, amely a nagyvilágban fennmaradt ősi földrajzi elnevezéseket gyűjti, vizsgálja, és veti össze a Kárpát-medencében előforduló település-, hegy-, tó-, és folyó-nevekkel. Ez a tudomány a Tamana, amelynek művelői több mint negyvenmillió földrajzi adatot dolgoztak fel az elmúlt években, és ami Dr. Vámos-Tóth Bátor magyar kutató nevéhez fűződik. A vizsgálatok eredménye ebben az esetben is megdöbbentő, hiszen az adatok szerint Földünkön Afrikától Japánig, Ázsiától Amerikáig mindenütt szinte hemzsegek a magyar nyelvű földrajzi elnevezések.

A TAMANA kutatás – sok mindenki számára – több dolgot is bizonyít:

Az értelmes-alkotó ember történelmének a kezdete:
száz évezredre, vagy még régebbi időkbe is visszanyúlik, ellen-
tétben azzal, ahogy jelenleg mindenfelé tanítják – hirdetik.

– Valamikor léteznie kellett, egy – az egész Földet átfogó,
magas szintű – egyetemes műveltségnek, mely a közbeeső
természeti csapásokat túlélve, azonos nyelvet, mintarendszert
– egyező párhuzamos eljárást alkalmazott a nevek – díszjelek
építészet – dallamok tekintetében.

Hogy is állunk a finn-ugor elmélettel?

Baráth Tibor: A magyar népek őstörténete c. könyvében
kifejtette, hogy népünk őshazájának földrajzi helyére jelenleg
mintegy nyolc javaslattal állunk szemben, amelyek az ural –
szibériai vidék helyett (ld. finnugor elmélet) a következő
tájakra helyezik a magyar-fajta bölcsőjét:

1. Magas- Ázsia hegyvidéke,
2. az Aral-tó környéke,
3. az Indus völgye,
4. a Kaukázus hegyvidéke,
5. Dél-Mezopotámia,

6. Délkelet-Afrika,
7. a mai Török- és Görögország és
8. az amerikai kontinens középső része.

Hogy ezeken az egymástól távol eső helyeken magyar nyelv- emlékek találhatók, kétségbe vonni nem lehet. De azt, hogy a mondott helyekről magyar törzsek kerültek a Duna-medencébe, adatszerűen még senki sem bizonyította be: csak feltételezte, vagy logikai úton következtette. A nyolc őshaza a jelenlegi megfogalmazásban egymásnak ellentmond, és egymást kizárja. Baráth Tibor munkahipotézise az volt, hogy a térképen egymástól messze eső magyar foltok, mivel igazak, nem állhatnak egymással ellentétben. Következésképpen azokat nem kiindulópontoknak, vagyis nem őshazáknak kell tekinteni, hanem végállomásoknak: egy korai területről, a valódi őshazából a szél- rózsa különböző irányában kirajzott magyar nép hiteles részei- nek, amelyek valamelyikéből a máig fennmaradt dunai magyar- ság is származott. Ezzel az elgondolással, ha beigazolható, az eddigi ellentmondónak látszó mozzanatok eltűnnek!

A messze került magyar néprészek, amennyiben ma már nem magyarok, az elveszett magyar törzsek csoportját alkotják, amelyek kultúr-hivatásukat új helyükön betöltve, beolvadtak a környező népekbe, avagy velük keveredve új népeket, új nem- zeteket hívtak életre. Töredékek állnak rendelkezésére bárme- lyik őshaza-elmélet követőinek. Ugyanazon tényekből teljesen mást raknak össze, és másképpen magyaráznak meg tényeket.

Az én véleményemet ezzel kapcsolatban Magyar Lajos fo- galmazta meg gyönyörűen KÖRÖSI CSOMA SÁNDORRÓL szóló versében:

„Beváltatlan álmom minek fájjon?
A tévedésnél igazam erősebb,
nem az a fontos, hogy rokonok -
de testvérek lakják ezt a földet.”

Hajduné Fábián Julianna

(Forrás: HarmoNet.hu)

Ez a harmadik anyag, amit kaptam 2010-03-06-ig

Páratlan anyanyelvünk 4.

Az előzményekben is utalnak ehhez hasonló tényekre, mégis érdemes elmerülni benne, mivel mást is találunk benne.

George Bernard Shaw drámaíró: ...ezen a különös, ősi erőttől duzzadó nyelven sokszorta pontosabban lehet leírni a parányi különbségeket, az érzelmek titkos rezdüléseit.”

Grover S. Krantz amerikai kutató: „A magyar nyelv ősisége Magyarországon /.../ meglepő: úgy találom, hogy átmeneti kőkori nyelv, megelőzte az újkőkor kezdetét /.../ az összes helyben maradó nyelv közül a magyar a legrégebbi.”

Tudtad-e, hogy míg a nagy nyugati világnyelvek legjobb esetben is csak 7 magánhangzót ismernek (az olasz például csak 5-t), addig a **magyar nyelv 14 magánhangzót** ismer és használ: **a-á, e-é, i-í, o-ó, ö-ő, u-ú, ü-ű**

Magyar Zenetudományi Intézet regisztrálta a **200.000-dik magyar népdalt**, amelyből 100.000 már megjelent nyomtatásban is. A 80 milliós **Németországban** összesen **6.000** (!) népdalt tudtak összegyűjteni.

Tudtad-e, hogy a nyelvek összehasonlításában, mint a **legdallamosabb** az első helyen álló olasz és a második helyen álló görög után a magyar következik?

Ezt nem kisebb nyelvtudós, mint Giuseppe **Mezzofanti** bíboros állította (1774-1849), aki 58 nyelven írt és 103 nyelven beszélt.

Ő maga mondotta, Ludwig August Frankl költőnek:

„Tudja, melyik nyelvet tartom az olasz és görög után minden más nyelv előtt **leginkább dallamosnak** és a verseség szempontjából a leginkább fejlődésre képesnek? **A magyart.** Ügyeljen, mert egy feltündöklő költői lángész még igazolni fogja nézetemet.

A magyarok, úgy látszik, még nem is tudják, micsoda kincs lakozik nyelvükben...”

Baráth Tibor: ...„A magyar népek őstörténete” című munkájában, vagy Kemény Ferenc nyelvész (Oslo), aki negyven nyelvet ért és tizenötöt beszél, az állítja, hogy a legősibb eurázsiai nyelv a magyar..!

Azt azonban meg kell jegyeznem, valamennyi nyelvkutató nem hagyhatta ki, hogy fantasztikus versét be ne mutatná.

Gyimóthy Gábor: *Nyelvlecke* (Firenze 1984. X. 12.)

Mivel e kötetemben már két helyen is szerepel,
ezért innen kihagytam.

Páratlan anyanyelvünk 5.

Ove Berglund svéd orvos és műfordító mondta: Ma már, hogy van fogalmam a nyelv struktúrájáról, az a véleményem, hogy: a magyar nyelv az emberi logika csúcsterméke.

(Magyar Nemzet 2003. XII. 2, 5. old.)

Tudjuk-e, hogy a világ második alkotmánya a miénk? Az első az izlandi 720-ból, a második pedig: Szent István király intelmei Imre herceghez.

Tudjuk-e, hogy a Honfoglalás idején Európában csak a görögöknek és a rómaiaknak volt írásbeliségük, és amikor mi megérkezünk a Kárpát-medence területére, már kiforrott, kész, mintegy 6000 éves írásbeliséget hoztunk magunkkal?

Tudtad-e, hogy a magyar nyelv emlékei közül egy kőbevésett magyar rovás található az észak-amerikai Újfundland (Új Skócia) Yarmout öblénél?

Ezt a 992-ben állított, ma 1005 éves nemrég megfejtett emléket Amerika első felfedezőiről dokumentálta Tyrkir, aki a vikingekkel együtt végrehajtott tettet magyar rovással, kőbe vésvé örökítette meg.

Samuel Laing (1844, London) állapította meg elsőként, hogy Tyrkir magyar volt. Az izlandi nyelvben a „Tyrkir” a „Turk” megfelelője, amelyet arab, görög és török források egyöntetűen turkok-ként a magyarok jelölésére használtak.

Ezt az 1700-as években megtalált követ ma a Yarmout Country múzeumban őrzik (181 kg). A szöveget nem skandináv rúnákkal írták, hanem magyar rovással.

Ezt a szöveget 1984-ben Budapesten fejtette meg Szilva Lajosné, aki így szól: „Ericcson járt e helyen is sok társával”

Mit mondtak a külföldiek a magyar nyelvről?

Jakob Grimm meseíró (XIX. század), aki egyben az első német tudományos nyelvten megalkotója is volt, mondta: „A magyar nyelv logikus és tökéletes felépítése felülmúl minden más nyelvet”.

George Bernard Shaw drámaíró (az amerikai CBC-nek adott interjújában sokkal bővebben kifejtve) mondta: „Bátran kijelenthetem, hogy miután évekig tanulmányoztam a magyar nyelvet, meggyőződésemmé vált: Ha a magyar lett volna az anyanyelvem, az életművem sokkal értékesebb lehetett volna.

Egyszerűen azért, mert ezen a különös, ősi erőtől duzzadó nyelven sokszorta pontosabban lehet leírni a parányi különbségeket, az érzelmek titkos rezdüléseit.”

Grover S. Krantz amerikai kutató: „A magyar nyelv ősisége Magyarországon ... meglepő: úgy találom, hogy átmeneti kőkori nyelv, megelőzte az újkőkor kezdetét ... az összes helyben maradó nyelv közül a magyar a legrégebbi.”

Tudtad-e, hogy nyelvünk ősiségét egy angol nyelvész és irodalmár, Sir John Bowring, aki sok nyelv mellett magyarul is beszélt, ekként jellemzett az 1830-ban megjelent

„Poetry of Magyar” című verses kötetének előszavában:

„A magyar nyelv messze magasan áll, magában. Egészen sajátos módon fejlődött, és szerkezetének kialakulása olyan időkre nyúlik vissza, amikor a legtöbb európai nyelv még nem is létezett.

Önmagában, következetesen és szilárdan fejlődött nyelv, amelyben logika van, sőt matézis, erő, a hangzatok minden hajlékonyságával és alakíthatóságával. E nyelv a nemzeti önállóság, a szellemi függetlenség legrégibb és legfényesebb emléke...

A magyar nyelv eredetisége még ennél is csodálatosabb tünemény! Aki megfejtí, isteni titkot boncolgat, annak is az első tételét...”

Tudjuk-e, hogy az Ómagyar Mária-siralom szövegét mi még a mai napig értjük, hiszen szókincsét, mind a mai napig használjuk?

Shakespeare drámáit, a művelt angol már csak szótár segítségével képes elolvasni, mivel annyit változott nyelvük az elmúlt 440 év során.

A miénk, megtartotta nyelvтанát és szókincsét. Nem volt hajlandó belesimulni, beleolvadni a nagy nyelvi forgatagba, hiszen több ezer éve kiforrott és csak minimális változtatásokra van szüksége!

Tudtad-e, hogy a British Múzeum könyvtárában a legértékesebb közép-európai ősnymtatvány szövege így kezdődik:

„Az Ephesom helyeknek yrth Zent Pál leveleinek elsew capitoliuma”?

Keletkezésének időpontja 1533, és magyarul íródott.

Tudtad-e, hogy míg a nagy nyugati világnyelvek legjobb esetben is csak 7 magánhangzót ismernek (az olasz például csak 5-t), addig a magyar nyelv 14 magánhangzót ismer és használ:

a-á, e-é, i-í, o-ó, ö-ő, u-ú, ü-ű

Tudjuk-e, hogy a Magyar Zenetudományi Intézet regisztrálta a 200.000-ik magyar népdalt, amelyből 100.000 már megjelent nyomtatásban is. A 80 milliós Németországban összesen 6.000 (!) népdalt tudtak összegyűjteni.

Tudtad-e, hogy a nyelvek összehasonlításában, mint a legdallamosabb az első helyen álló olasz és a második helyen álló görög után a magyar következik?

Ezt nem kisebb nyelvtudós, mint Giuseppe Mezzofanti bíboros állította (1774-1849), aki 58 nyelven írt és 103 nyelven beszélt.

Ő maga mondta, Ludwig August Frankl költőnek:

„Tudja, melyik nyelvet tartom az olasz és görög után minden más nyelv előtt leginkább dallamosnak és a verselés szempontjából a leginkább fejlődésre képesnek? A magyart. Ügyeljen, mert egy feltündöklő költői lángész még igazolni fogja nézetemet.

A magyarok, úgy látszik, még nem is tudják, micsoda kincs lakozik nyelvükben...”

Tudjuk-e, hogy a magyar mesevilág páratlan az egész világon?

Európában nem ismerik a tündért, hetedhét országot, fanyüvőt, hétfejű sárkányt, még nyelvtani szinten sem. Nincs szavuk rá.

...és végül, tudjuk-e, hogy 1805-ben csak 6 ember mert beiratkozni a Pázmány Péter Tudományi Egyetemre, mert félték, hogy az osztrákok megölik, kiirtják családjaikat?

Széchenyi István: „Jó magyarnak lenni, igen nehéz, de nem lehetetlen!”

Tudtad-e, hogy a Sorbonne egyetem nyelvészei, akik összehasonlításokat végeztek számítógépekkel, a nyelvek ősiségének vizsgálata kapcsán, hogy mely nyelv őrzött meg legtöbbet az ősműveltség elemeiből, az ős-etimonokból, alapszavakból, a következő eredményre jutottak: a mai angol nyelv:

4 % etimont,
a latin 5 %,
a héber 5 %,
a csendes-óciáni nyelvek 7 %,
az indiai mundakhol 9 %,
a tibeti szanszkrit 12 %,
az ősz-török, türkmén 26 %,
a mai magyar nyelv 68 % ősz-etimont tartalmaz!

Tudtad-e, hogy ma tudományos kutatásokat végeznek az ősnelv kérdésében?

Mi magyarok már 200 éve foglalkozunk ezzel, olyan kutatók, nyelvészek, történészek, mint az 1812-ben elhunyt Keresztési Józseftől, Horváth Istvánon, Kőrösi Csoma Sándoron, Tancsics Mihályon, Varga Zsigmondon keresztül az 1973-ban elhunyt Pass Lászlóig.

Ma Baráth Tibor is „A magyar népek őstörténete” című munkájában, vagy Kemény Ferenc nyelvész (Oslo), aki negyven nyelvet ért és tizenötöt beszél, az állítja, hogy a legősibb eurázsiai nyelv a magyar!

(Megjegyzésem: Az internetről kapott anyagban Gyimóthy Gábor: **Nyelvlecke** c. verse következik, amely az előző részletekben megtekinthető.)

Tudtad-e, hogy a magyar nyelvtömörítő hatása szinte egyedülálló?

Hogy hihetetlenül gazdag, képalkotó képessége van szavainknak, hogy tárgyas ragozásával, harminchat mozzanatos, negyvenhat gyakorító, sok-sok kezdő, műveltető, ható igékkel, főleg pedig igekötőink előre és hátra-vetésével, amivel a cselekvés és az idő boszorkányos árnyalatait és mozzanatait jelölhetjük.

Ilyen bravúrra a világ egyetlen más nyelve nem képes!

Példa a „néz” ige módozataira: néz, nézeget, nézelődik, nézőben, nézve, nézvést, nézetlen, nézhetetlen, néztében, nézetében, stb.

Napóleon megkérdezte Francois Talleyrand-t, hogy mit tegyen a magyarokkal.

Talleyrand válasza: – Felség! Régi szokásuk a magyaroknak, hogy felnéznek nagyjaikra, és büszkék a múltjukra.

Vedd el e nép múltját, és azt teszel velük, – amit akarsz!

A monarchia idején megvalósították Talleyrand elméletét, és sajnos ma is ez folyik.

Itt az ideje, hogy magunkhoz térjünk, s megbecsüljük kultúránkat és nagyjainkat!

Tudat-e, hogy magyar családnevek, földrajzi nevek ezerszám fordulnak elő a világ különböző helyein?

A Hawaii-i szigeteken élt Dr. Vámos-Tóth Bátor és munkatársai gyűjtésének köszönhetően az azonosított magyar szavak gyűjteménye egy új tudományágat képvisel, amelyet TAMANA névvel jelölnek.

Eszerint mintegy hatezer eredeti magyar név és névszerkezet fordul elő szerte az egész világban.

Csak egy példa: Magyar családnevünk, helységnév Indiában, egy dombvonulat elnevezése Irakban és Libanonban, továbbá hét földrajzi helyet jelöl Máltán, települést Tuniszbán, Burkina Fasóban, a Fülöp szigeteken, egy város neve Indiában, településnév a Kaukázusban és az udmurtoknál, ezen utóbbiaknál éppenséggel az „Almás”, „Káldi”, „Kocsis”, és „Vajas” települések szomszédságában.

Való tény, hogy bizonyos szavak azonos módon előfordulnak különböző nyelvekben, de itt nem erről van szó csupán, hanem a feltűnően nagyszámú előfordulásban.

Kedves fiam!

Isten segítségével elérted célodat, okleveles tanító lettél. Most kilépsz az élet iskolájába, a nagy küzdőtérre. Adja Isten, hogy reményeid teljesülésbe menjenek! Légy boldog az új életpályádon, úgy nyugodtan fogom fejemet lehajtani azon sírba, hol nem fáj semmi, mert azon tudat táplál, hogy szerencsés révpartra jutottál.

Atyai tanácsom az új küzdőtered küszöbén a következő: hogy Istenről meg ne feledkezzél, hogy szeresd az Őseink által vérrel áztatott édes hazánkat, hogy tiszteld, becsüld és szeresd embertársaidat, hogy felljebbvalóidat ismerd el, hogy kötelességedet mindenkinek megelégedésére végezd el, hogy járj elől minden jóban szóval, példával és tettel, és hogy kerüld a rossz társakat.

Ezek megtartásával az Isten segítsége veled lesz, és állandó boldogságot biztosít részedre. Adja Isten!

Szívből ölel szeretettel Atyád: Buzzásy László

Galambok, 1914. június hó 24.

Ó, AZ A MAGYAR NYELV!

Sikertelen randik röviden

A tűzoltó: Nem éreztem a tüzet.

A vegyész: Hiányzott a kémia.

A focista: Nem passzoltunk egymáshoz.

A hegesztő: Nem volt meg a szikra.

A kórboncnok: Élőben egészen más.

A matematikus: Nem jött be a számításom.

Az ügyvéd: Nem az esetem

A táncos: Valahogy nem fogott meg.

A liftkezelő: Nem voltunk egy szinten.

A nőgyógyász: Olyan ürességet éreztem.

A vak: Nem egyezett a látásmódunk.

A festő: Nem festettünk jól együtt.

A cukrász: Nem volt elég édes.
A hadvezér: Nem tudtam meghódítani.
Az autó-versenyző: Váltanom kellett.
Az orvos: Nem hozott lázba.

Az informatikus: Nem volt kompatibilis.
A jós: Nem volt közös jövőnk.
A terrorista: Nem ejtett rabul.
A rádiós: Nem voltunk egy hullámhosszon.

A bűvész: Nem varázsolt el.
A hulla: Nem dobogtatta meg a szívem.
A bokszer: Nem voltunk egy súlycsoport.
Pókember: Nem sikerült behálóznia.

A terminátor: Nem olvadtam el tőle.
A zenész: Nem tudtam ráhangolódni.
Az időjós: Nem volt felhőtlen a kapcsolat.
A kukás: Szemét volt.

A pék: Ebből nem sült ki semmi jó.
A tolvaj: Nem lopta be magát a szívembe.
A hajós: Rossz helyen kötöttem ki.
A mezőgazdász: Nem aratott nálam sikert.

A bíró: Elítéltem a külseje miatt.
A postás: Próbálkoztam, de feladtam.
A vadász: Bakot lőttem vele.
A hegymászó: Nem juttatott el a csúcsra.

A színész: Csak megjátszotta magát.
A pilóta: Nem repített a magasba.
A rekorder: Nem tudtam megdönteni.
A rendőr: Nem volt lebilincselő.
A csúszdamester: Kicsúszott a kezeim közül.

És még mondja azt valaki, hogy a magyar nyelv nem CSODÁLATOS!

Ui. Csak az igazat nem mondta ki senki, azt hogy: RET-TENTŐEN RONDA VAGY! Ami azt igazolja, hogy a magyar – legalább szemtől szembe – igen csak udvarias!

Megjegyzés: A vers költője nem volt feljegyezve, de az anyagot T.Pandúr Judit küldte nekem e-mailen, 2013. jan. 24.

**Gyimóthy Gábor: Szókincstár – eredeti
Nyelvlecke** (Firenze 1984. X. 12.)

Egyik olaszóra sodrán,
Ím, a kérdés felmerült:
Hogy milyen nyelv ez a magyar,
Európába hogy került?
Elmeséltem, ahogy tudtam,
Mire képes a magyar.
Elmondtam, hogy sok-sok rag van,
S hogy némelyik mit takar,
És a szókincsben mi rejlik, **
A rengeteg rejlik, **,
Példaként vegyük csak itt: *
*Ember, állat, hogy **halad**?
Elmondtam, hogy mikor **járunk**,
Mikor mondom, hogy **megyek**.
Részeg, hogy **dülöngél** nálunk,
S milyen, ha csak **lépdelek**.
Miért mondom, hogy **botorkál
Gyalogol**, vagy **kódorog**,
S a **sétáló** szerelmespár,

Miért éppen **andalog**?
 A vaddisznó, hogy ha **rohan**,
 Nem **üget**, de **csörtet**- és
 Bár alakra majdnem olyan
 Miért más **a törtetés**?
 Mondtam volna még azt is hát,
 Aki **fut**, mért nem **lohol**?
 Mért nem **vág**, ki mezőn **átvág**,
 De tán **vágat** valahol.
 Aki **tipeg**, **mért nem libeg**,
 S ez épp úgy nem **lebegés**,
 Minthogy nem csak sánta **biceg**,
 S **hebegés nem rebegés**!
 Mit tesz a ló, ha **poroszkál**,
 Vagy pedig, ha **vágtaázik**?
 És a kuvasz, ha **somfordál**,
 Avagy akár **bóklászik**.
 Lábát szedi**, aki **kitér**,
 A riadt őz **elszökell**.
 Nem ront be** az, aki **betér...**.
 Más nyelven, hogy mondjam el? *
 *
 Jó lett volna szemléltetni, **
 Botladozó**, mint **halad**,
 Avagy milyen **őgyelegni**?
 Egy szó – egy kép – egy zamat! *
 *
 Aki '**slattyog**', mért nem '**lófrál**'? **
 Száguldó** hová **szalad**?
 Ki **vászorog**, mért nem **kószál**?
 S aki **kullog**, hol marad? **
 Bandukoló** mért nem **baktat**?
 És ha **motyog, mit kotyog**,
 Aki **koslat**, avagy **kaptat**,
 Avagy **császkal és totyog**?
 Nem csak árnyék, aki **suhan**,

S nem csak a jármű **robog**,
 Nem csak az áradat **rohan**,
 S nem csak a kocsi **kocog**.
 Aki **cselleng**, nem **csatangol**, **
 Ki **'beszisszol' elinal, **
 Nem `***battyog'*** az, ki **bitangol**, **
 Ha mégis: a mese csal!
 Hogy a **kutya **lopakodik**, **
 Sompolyog, ** majd **meglapul**,
 S ha ráförmedsz, **elkotródik.** **
 Hogy mondjam ezt olaszul?
 Másik, erre **settenkedik,
 Sündörög**, majd **elterül.** **
 Ráripakodsz, **eloldalog, **
 Hogy mondjam ezt németül?
 Egy csavargó itt **kóborol**, **
 Lézung, ődöng**, **csavarog**, **
 Lődörög**, majd **elvándorol**,
 S többé már **nem zavarog**.
 Ám egy másik itt **tekereg**, **
 Elárulja kósza nesz
 Itt **kóvályog**, itt **ténfereg.. ..**
 Franciául, hogy van ez?
 S hogy a **tömeg **mért **özönlik**, **
 Mikor **tódul, **vagy **vonul, **
 Vagy **hömpölyög**, s még sem **ömlik**,
 Hogy mondjam ezt angolul?
 Aki **surran, **mért nem **oson**,
 Vagy miért nem** lépeget**?
 Mindezt csak magyarul tudom,
 S tán csak magyarul lehet. . .*

Árnyalatok: HALAD-MEGY-szóra

andalog	indul	öklel – vaddisznó
araszol	iramodik	özönlik – tömeg
átvág	kaptat	jön-megy
baktat	kitér	indul
bandukol	kóborol	iramodik
battyog	kocog	poroszkál
beront	kódorog	rebeg
beslisszol	koslat	robog
betér	kószál	rohan
biceg	kotróik	sétál
bitangol	kóvályog	settenkedik
bóklászik	kullog	siet
botladozik	lábát szedi	slattyog
botorkál	lapul	somfordál – kutya
császkál	lebeg	suhan
csatangol	lépdel	surran
csavarog	lépeget	száguld
cselleng	lépked	szalad
csörtet – vaddisznó	libeg	szedi – a lábát
dülöngél – részeg	lódul	szökell – őz
elbitangol	lófrál	tekereg
elkotródik	lohol	ténfereg
eloldalog	lopakodik	típeg
elszökell	lót-fut	tódul
elterül	lódörög	topog
elvándorol	mászik	toporog
fut	mászkál	totyog
gyalogol	megy	törtet
halad	mendegél	üget – a ló
hömpölyög	menetel	vágtat
inal	oldalog	vágtáz
iramodik	oson	vándorol
jár	ődöng	vánszorog
járkál	ógyeleg	vonul
jön-megy		zavarog

Megjegyzés:

E-mailben kaptam. Jó időtöltés, kiegészítettem.

Megy és mozog szavakra változatok:

Küldte valaki e-mailben, én kiegészítettem.

Megy:

baktat
bandukol
barangol
battyog
botorkál
császkál
csatangol
fut
gyalogol
halad,
húzza a lábát
hátrál
indul
jár,
járkál
jön-megy
kaptat
kocog
kódorog
koslat
kószál
kullog
lépdel,
lépeget,

lófrál
lohol
lót-fut
mászkal
megy
menetel
mocorog
robog
rohan
siet
slattyog
suhan
száguld
szalad
tipeg
totyog

Sétál:

andalog
araszol
őgyeleg
vanszorog

Rohan:

(vaddisznó),
csörtet

iramodik
felöklel
támad

A ló:

előre tör
kitér
lebeg
libeg
poroszkál
tipeg
törtet
üget
vágat
vágtáz
versenyez
vontat
zabol

Őz:

legel
menekül
mérkőzik
szökell
viaskodik

Részeg:

biceg
dülöngél
tántorog
tornászik

Kutya:

betér
biceg
bitangol

bóklászik
csavarog
elkotródik
eloldalog
elterül
elvándorol
kitér
kóborol
kóvályog
lábát szedi

lopakodik
lőddörög
meglapul
oson
sántít
somfordál
surran
tekereg
ténfereg

Változatok tevékenységre:
tesz-vesz-valamit csinál

ácsol
ágyaz
akaszt
alamizsnát ad
áll
álmodik
almot rak
almoz
alszik
andalog
apad
ápol
arat
araszol
ásít

átvág
autót vezet
autóz
babonáz
baktat
ballag
bámul
bandukol
bánt
bántalmaz
barangol
barkácsol
barnul
battyog
beállít

befőz
befűt
beolt (beteget)
beolt (fát)
beront
berreg
beruház
betér
beszisszol
beszél
betakar
betakarít
biceg
birkózik
bizonyít

bóklászik
boldogít
bólogat
boncol
bont
borít
borogat
boronál
borotvál
borsot tör
borul
borzong
botladoz
botorkál
böngész
börtönöz
caplat
cigarettázik
cigit tölt
csábít
csámcsog
császkál
csatangol
csavar
csavarog
csinál
csókol
csomagol
csonkol
csöpögtet
csörög
csörömpöl
csörtet
dagad
dagaszt
dalol

darabol
dobál
dohányoz
dolgozik
dorombol
dörömböl
dörzsöl
dózsöl
dudál
durrogtat
duruzsol
duzzog
dülöngél
éget
ekéz
elbitangol
élesít
elinal
elkendőz
ellenőriz
elslisszol
elterül
énekel
epekedik
épít
esdekel
esküszik
eszik
etet
fabrikál
fakaszt
fáradozik
farag
farol
fát vág
fázik

fejt
fékez
fekszik
fektet
fél
felad
felhúz
felkel
félrenyel
felszed
fen
fenyeget
fényképez
fest
fésül
fészket rak
fizet
focizik
foltoz
fon
forгат
foszt
fosztogat
fotóz
főz
fúr-farag
fut
fülel
füllent
fürdet
fürdik
fűrész
füröszt
fűt
füvet nyír
fűz

görbít
görnyed
gyalogol
gyilkol
gyógyít
gyomroz
gyötör
gyötrődik
gyújt
gyújtogat
gyúr
háborog
hadakozik
hadar
hajt
halad
hallgat
hallgatódzik
halogat
háborog
háborúz
hámoz
hancúroz
hangol
hánt
hántol
harangoz
harcol
hasogat
hebeg
hegedül
hempereg
hemzseg
hengerel
henyél
herél

hever
hevít
hímez
hint
hintázik
horgol
horkol
hörög
hunyaszkodik
hunyorog
húz
hútt
idomít
igazgat
igazít
imád
imádkozik
indít
indul
integet
ír
iszik
izgul
járkál
játszik
javít
jegel
jódlizik
jógáz
kábít
kábul
kacag
kacsint
kajtat
kalandoz
kalandozik

kalapál
kalimpál
kanalaz
kandikál
kantároz
kanyarít
kanyarodik
kanyarog
kapál
kapar
kaparász
kapaszkodik
kapcsol
kapitulál
kapkod
kárál
karcol
kardoskodik
karikázik
karmol
káromkodik
kártol
kártyázik
kaszál
kasztrál
kattog
kavar
kefél
kér – felkér
kel (álmából)
keltet
ken
kenegyet
kenyerez
kerepel
kerget

kerít	könyörül	lépeget
kér	köp	leszáll
kéreget	köpül	lézeng
készül	körít	lófrál
kever	körmöl	lót-fut
kezel	körmöt vág	lovagol
kibelez	köszönt	lő
kirándul	köt	lődörög
kitér	kötöget	lövöldöz
kóborol	kövez	lúgoz
kocog	krákog	lustálkodik
kódorog	kukorékol	magol
koldul	kukucskál	magyaráz
kolompol	kullog	makog
koncol	kunyerál	mángorol
kontráz	kuporog	mar
kontúroz	kurjongat	marad
kopácsol	kuszál	marat
kopog	kutat	markol
koppant	lábadozik	masíroz
kormányoz	labdázik	másol
koronáz	lakik	maszatol
kortyol	láncol	mászik
koslat	lángol	mászkál
kóstol	lapátol	masszíroz
kószál	lapít	matat
kosztol	lapul	mázol
kotor	lát	melegít
kotródik	leáll	menekít
kotyog	lebeg	menetel
kovácsol	lebzsel	mér
kovászol	legel	mereng
kóvályog	lélegzik	mérgelődik
kölcsönöz	lenget	mérgez
köhög	lép	merít
könyörög	lépdel	mérlegel

mesél	olt (pl. tüzet)	pukkan
meszel	olt (pl. fát beolt)	radíroz
metsz	olvas	ragaszt
mintát rajzol	operál	rajzol
misét mond	ordít	rak
mocorog	orgonál	rakodik
mókázik	orrol	rámol
morog	ostoroz	ráront
morzsol	oszt	rebeg
mos	öblöget	remeg
mosakodik	ődöng	repít
mosdat	öl	rí
mosogat	ölt	ríkat
motoroz	öltöget	rikolt
motyog	öltözködik	ripakodik
mozog	öltöztet	rebeg
mulat	önt	robog
mulattat	ömleszt	rohan
munkálkodik	összead	roncsol
mustrál	pályáz	rongál
mutál	parancsol	ront
mutat	pattog	röptet
mutatkozik	pelenkáz	rúg
mutogat	penget	rugdal
műt	pénzt számol	sáncol
művel	permetez	sántít
nevet	pingál	sápad
néz	pipál	sároz
nyer	pirít	satíroz
nyergel	piszkít	seper
nyír	pofon vág	sétál
nyújtózkodik	pofoz	settenkedik
nyúz	pofozkodik	sikál
okít	pólyáz	simogat
oktat	porol	sír
oldalog	pucol	sirat

sötétít
sportol
stoppol
suhan
súlyoz
súrol
surran
sündörög
süt
szab
szabadít
szabdal
szagol
száguld
szalad
száll
szamaragol
szánt
szárít
szaval
szed
szegez
szel
szemel
szemet huny
szemetel
szemez
szerel
szétszed
szítál
szorít
szorul
szúr
szurkál
szül
születik

tagol
takar
takargat
takarít
takarózik
támad
táncol
tángál
tangózik
tanít
tántorog
tanul
tanulmányoz
tarol
tegez
teker
tekereg
tekint
temet
ténfereg
tenyészt
tép
teper
terel
terít
termel
tesz-vesz
tetőz
tetszeleg
tevékenykedik
tilol
tipeg
tipor
tisztít
tódul
tol

tolmácsol
topog
toporog
tornászik
totyog
tölt
tömörít
töröl
törtet
túloz
turkál
turbékol
tussol
tüzel
ugrándozik
ugrik
unatkozik
uralkodik
úszik
utazik
üget
ül
ültet
üt
ütlegel
üvegez
vág
vagdal
vágdat
vágtáz
vajúdik
vakar
vakarószik
vakít
vámol
vándorol

vánszorog
vár
várakozik
varr
vasal
vásárol
verekszik
versel
versenyez
verset mond
veszekszik
vesztegel
vet
vezényel

vezérel
vezet
vibrál
viccel
viharzik
visít
visong
vitat
vitatkozik
vív
vizitel
vizsgál
vonatozik
vontat

vonul
vonz
vonzódik
vonyít
zaklat
zarándokol
zavar
zavarog
zenél
zongorázik
zsákol
zsíroz

Magyar szavak és földrajzi kifejezések világszerte...

Tamana

Ezzel a szöveggel küldte nekem a kedves rokonom:

Remélem, nem untatlak Benneteket.

Kigyűjtöttem a meglévő térképekről a mai magyar nyelvnek teljesen megfelelő néhány településnevet. Természetesen mindenhol sokkal több van, de ezek szembeötlőek.

Ki gondolta volna, hogy Új-Guineában van egy Hargita nevezetű település, Sierra Leonében Komárom, vagy a Fülöp-szigeteken Galánta, Balaton...?

Csak kukkantsatok bele!

Berzsenyi Dániel szerint TAMANA – szavak múltja és jelene – „A Magyar nyelv tán az egész óvilág nyelveinek gyökere és anyja”

Amit viszont érdemes tüzetesen átnéznetek, az India: Csengele, Karcag, Fajsz, Szováta, Kartal, Csaba, Szeged...

Egy-két előfordulás esetén azt is mondhatnánk, hogy véletlen, de ez mégis valami más...

Érdekes végigböngészni, hogy milyen sok ismert névvel fogtok találkozni:

Afganisztán

- Tamana
- Fajsz
- Kotányi
- Mágar-Magor
- Mándi-Huszár
- Tatai

- Tokaj

- Zala

Alaszka

- Igló
- Kata
- Nána
- Tata
- Tokaj

Afrika

- 4 Tamana
- Arad
- Bátori
- Búza
- Csanád
- Csángó
- Garam
- Gyula
- Hun
- Magari
- Magyar
- Nádor
- Pápméra
- Sepsi
- Sikonda
- Tamanahon
- Tisza

Ausztrália

- Tamana
- Buda-Buda
- Turáni
- Turóc

Baszkföld

- Kalota
- Ordas
- Rába
- Sió
- Szittyá
- Turul
- Túri
- Zabola

Botswana

- Boróka
- Pápaméra

Brazília

- Aranka
- Huba
- Kassa
- Makó
- Mura
- Tápé
- Pap

Bougainville

- Lajta
- Tokaj
- Tomori

Dél-Amerika

- Tamana
- Csángó
- Csepel
- Csicsó
- Inga
- Ozora
- Palánka
- Túrivára
- Zemplén

Dél-Anglia

- Magor

Ecuador

- Balátajákó
- Paripa
- Pataló

Fidzsi-szigetek

- Korompa
- Nánendre
- Szovátai

Fülöp-szigetek

- Tamana
- Balaton
- Bartók
- Bikal
- Dorog
- Galántai
- Kiliti
- Liptó
- Magyar
- Makád
- Sió
- Szalai
- Tokod
- Tolna
- Zabola

Görögország

- Tamana
- Csongoráda
- Kalavárda
- Kalota
- Karakas
- Kárpátos
- Tisza
- Tómaros
- Várhalom
- Várvára
- Vízτάji

Honduras

- Csepel
- Mátra
- Mura
- Ótura
- Palánka
- Szováta
- Zámbo

India

- Tamana
- Arad
- Aranka
- Balota
- Barabás
- Bihar
- Bogáta
- Buda-Bál
- Buda-Kóta
- Csaba
- Csengele
- Csitár
- Darvas
- Déva
- Dudar
- Fajsz
- Hun
- Kádár
- Karancs
- Karádi
- Karcag
- Kartal
- Kárpát
- Korompa
- Kozma
- Kucsera

- Magyar
- Magyar-Úr
- Marót
- Maróti
- Nánási
- Onga
- Szeged
- Szinva
- Szováta
- Tarpa
- Tura-Vári
- Vatta
- Vág
- Várad
- Várda
- Vikár
- Zirc

Irán

- Arad
- Bihar
- Búza
- Gyulakend
- Karakas
- Magyar
- Makó
- Mánd
- Parád
- Pest
- Puszta
- Sió
- Szusza
- Temesvár
- Vás
- Vásár
- Zalán

- Zaránd
- Zobor

Japán

- Avasi
- Bogáta
- Inota
- Karakó
- Magari
- Magácsi
- Makóvári
- Mohora
- Óvári
- Siószava
- Tokai
- Tokaj
- Tomori
- Tótoki

Kanári szigetek

- Arató
- Bárbuda
- Búzamada
- Galga
- Sió
- Taszáрте

Kaukázus

- Avar
- Árpavár
- Csákúr
- Csángó
- Galánta
- Kalota
- Kalocsa
- Magyar

- Mohácskália
- Úrkút
- Várvára
- Velemér

Kréta

- Kalota
- Kamara
- Karakas
- Kaszab
- Kosári
- Szittya
- Szamos
- Vámos
- Vízτάji
- Zsíros

Libanon

- Ágvári
- Baksa
- Bátor
- Kanizsa
- Kaszab
- Karádi
- Mágor
- Mura
- Turul
- Szusza
- Várda

Mali

- Tamana
- Acsafa
- Bobula
- Boróka
- Duna

- Gyula
- Keveháza
- Palánka
- Tiszabér
- Tünde

Mesopotamia

- Aradi
- Botmál
- Budaúr
- Karádi
- Lávakút
- Kislak
- Magar
- Pataki
- Szalma
- Tamama 2

Mexikó

- Csákánytok
- Csákhalál
- Mátébóka
- Mohora
- Palánka
- Pápakál
- Temesi
- Temeskál
- Tiszajuka
- Tiszamár
- Váricsík

Mindanao

- Balabuda
- Budás
- Galántay
- Kanász

- Magyar
- Máralak
- Siókun
- Tokod

Mongólia

- Komárom
- Kukutyin
- Tarna

Nílus környéke

- Hun-ur
- Kushtamana
- Magyar
- Zala

Pápua-Új-Guinea

- Batári
- Bátor
- Duna
- Galga
- Hont
- Magyar
- Sió

Ponape

- Avar
- Mánd
- Perem
- Sukoró

Sabir

- Aradi
- Budaúr

- Karádi
- Kislak
- Pataki
- Tamama
- Turán
- Zab

Salamon-szigetek

- Bimbula
- Máravári
- Máténána
- Kálivára

Sierra Leone

- Balota
- Bánkbaja
- Daru
- Kamara
- Komárom
- Tama
- Tamanahun
- Vára-vára

Sínai félsziget

- Balla
- Magara
- Mátra
- Támad

Sundaland

- Garam
- Perlak
- Rába
- Tanaméra
- Tibor
- Tomori

Szicília

- Baláta
- Chépfalu
- Elemér
- Mazár
- Székúr

Tibet

- Bagirét
- Bélachány
- Daru-Magyar
- Kunavár
- Mánasárovár

Új-Guinea

- Balita
- Batári
- Budaung
- Dobódobó
- Halimba
- Hargita
- Kámatál
- Kelemen
- Kukucsaba
- Kunágó
- Magavára
- Mágori
- Mende-Mendi
- Nánafia
- Návavári
- Rába-Rába
- Szakvári
- Váraváronga

Ujgúria

- Bag-Tokay

- Kaba
- Karakas
- Tura
- Urungur

Új-Zéland

- Tamana
- Aranka

„A magyar nyelv, az emberi logika csúcsterméke!

Előbbre való, mint a latin, vagy görög nyelv!”

Mezzofanti bíboros az 1800-as években mondta, aki közel 30 nyelvet beszélt, magyar verseket is fordított!

Íme egy levél, csupa **h**-val:

Helgám!

Hazám határait hátrahagyva, három hétig Hegel, Heyne honában, Hannoverben, Hamburgban helyettesítettem hivatalos honoráriumért Hans Herbertet.

Hetedikén hétfőn hárman Hédivel Hugóval, (Holland házaspár) Hágából, Helsinkibe hajóztunk.

Hédi horgolt, hímzett. Hugó heverészett, hálólhelyére húzódott, hogy Horatiusnak hódoljon.

Hajósaink hevenyészett hálóval, horoggal hitvány heringet halásztak.

Hajónkat hamarosan hömpölygő hullámok háborították, halászcsonakként himbálták, hányták Herkulesünket.

Helsinki hídjai, hétemeletes házai, hatalmas hengerműve, hőerőművei hatásosak.

Harisnyagyárai, húsüzemei hetedhét határban híresek.

Huszonharmadikán hangversenyen Händel, Haydn, Hubai hegedűversenyét hallgattuk.

Hébe-hóba hülyéskedtünk, hotelünk halljában huncutkodtunk,
hatásos históriákkal hárijánoskodtunk.
Havazik Helsinkiben. Hó hull háztetőkre, hidakra, halpiacokra.
Hódprémet, hócipőt, halinacsizmát hordanak.
Hómunkásaik helytállását három havilap hirdeti.
Hannoiból háborús híreket hoznak, heves harcokról, holnapi
hidrogénbombákról
Harctereken háborútól, himlőtől, hastífusztól, hepatitisztől
hullanak hajszott halandók.
Hőmérőnk higanyszála hajnalban húszig húzódik.
Háromnegyed hétkor hosszan hangzik Helsinki harangszava.
Hív a huomenta! (jó reggelt) – Hallani helyenként.
Hotelünk hangulatos, hanem hálósobáink huzatosak, hidegek.
Helységeiben hintaszékek, heverők, háziszöttesekkel.
Heveny hörgő huruthoz hamar hozzájutottam, hevertem
huzamosan.
Hotelbéli hálótársaink hűvösek hozzánk. Hugó hajnali három-
kor horkol, helytelenkedik, hangulatunk haragosra hanyatlik.
Hideg hétköznapokon néha hétkor, holdfénynél hólabdázunk,
hokizunk, helsinkiek helyeslő „huj- huj- hajráját” hallgatjuk.
Hétvégi hóortunk: hógolyózás.
Hokizás helyett hol huszonegyezéssel, hol Hubertusz hörpint-
getésével hevülünk, húségünket holtig halasszuk.
Hédi Helsinki hölgyekkel hímező hobbijának hódol.
Holnapra helikopterrel Hamenlinába hívnak Hejkéék.
Harmincezres helység, hazai hatvanunkhoz hasonlít.
Hadtörténész haveromnál, Hejkééknél hálók.
Hiába hagyta Helgám Hegyeshalomnál, harmatarcod,
hattyúnyakad, hollóhajad hazaszólít Hejkéék honából.
Hazahív Hungária!
Hosszú hontalanságomból, húsvétra hazaérkezem hozzátok
Hevesbe.
Hermelinbunda hízelegne hiúságodnak, ha hozzáférhető?
Hajnalkának helyes hósapkát, Hubának hullámvasutat, helyez-
tem hátizsákomba,
Hugónak homokozó-játékot, horgászfelszerelést hozok.

Hármatok híján honvágyam hétről-hétre hatalmasodik.
Hiszem, hogy húsvétkor hiánytalanul helyreáll harmonikus
házasságunk, Hevesben, házunkban húsvétolhatunk.

Helsinkiben halak havának huszonhetedikén: Hű Henriked”

Ezt a levelet H betűkkel csak magyarul lehet megírni!
Azt hiszem, más nyelven meg sem próbálná senki.

Internetről kaptam a szokásos küldemények között,
Én csupán apró külalakot másítottam rajta.
A levél elindítóját azonban nem nevezték meg.

III.

Tréfák és derűs történetek

Balassagyarmaton megtörtént:

Balassagyarmaton idős ember vizsgálatra ékezik az orvosi rendelőbe. – Doktor Úr! Fáj a torkom és köhögök – suttogja rekedten.

– Sebaj, bátyám! – mondja az orvos – kezét a páciens vállára helyezve az ablakon át a temetőre mutat, és így folytatja: – Azok ott kint, örülnének, ha még köhögnének!

Dezső története....

Egy nap Dezső egy orvosi vizsgálatból azzal a hírrel tért haza Annához, a feleségéhez, hogy orvosa szerint már csak 24 óra van hátra az életéből. Letörölgette felesége arcáról a könnyeket, majd megkérte, szeretkezzenek. A nő természetesen nem tiltakozott, mire szenvedélyes szex kerekedett. Hat órával később, Dezső újra odament az asszonykához, és így szólt hozzá:

– Kedvesem, most már csak 18 óra van hátra az életemből. Lehetne, még újra?

Anna nem mondott nemet, újra vad szex következett. Kicsit később, amikor épp lefekvéshez készülődött, Dezső ráébredt, hogy már csak 8 órája van hátra az életéből. Gyengéden megböködte Anna vállát, és azt mondta:

– Drágám? Kérlek! Csak még egyszer utoljára, mielőtt meghalnék!

Anna belement a játékba, majd az aktus után a másik oldalára fordult és elaludt. Dezső fejében azonban egyre csak ketyegett az óra, tikk-takk, tikk-takk, és addig-addig forgolódott álmatlanul, míg végül már csak 4 óra maradt hátra az életéből. Szelíden megkocogtatta felesége vállát, hogy felébressze.

– Kicsim, már csak négy órám maradt! Nem lehetne...?

Felesége hirtelen felült, felé fordult, és így szólt:

– Na ide hallgass, Dezső! Hagyj békén pihennem. NEKEM holnap reggel fel kell kelnem! NEKED nem!

Dani unokám gimnázium-osztályának kiadványa:

APÓSÜLÉS – egy osztály műveiből – 1997-99. címen kiadott könyvből.

Pap Csaba: Barlang c. írásából (kivonat):

„A bűnbarlangok egy része csábít, de oda be nem léphetek. A bűnbarlangokat – az ázott kutyámmal ellentétben – kerülöm. Nincs mit rejtegetnem titkos üregekben.

Talán az agyam hasonlít olykor-olykor a barlanghoz: néha a fejemben sűrű sötétség van, s csak néhány hajszálnyi repedésen át jut be némi világosság.”

Dumas és a végrehajtók

Egyszer egy gyűjtőívet hoztak a híres francia regényíróhoz, hogy adakozzék egy elhalt adóvégrehajtó temetésére. Az író úgy látszik, nem nagyon szerette őket, mert megkérdezte:

Mennyibe kerül a temetés?

Ötven frankba! Felelte a gyűjtő.

No, akkor itt van száz frank, temessenek mindjárt kettőt – felelte az író.

Mátyás királyunk csakis az egyenes embereket kedvelte (1440 – 1490)

Egyszerre kért kihallgatást egy árulkodó és egy hízelgő. A király végig se hallgatva előadásait, e szavakkal bocsátotta el őket:

– Menjenek, uraim, az ecettől gyomorégést, a cukros víztől pedig émelygést kapok.

Mátyás király, meg a gonosztevő

Mátyás király halálra ítélte egy gonosztevőt, de rábízta, hogy milyen halálnemet választ.

– Oh, kegyelmes királyom – könyörgött a ravasz gonosztevő, ha már megengeded, hogy a halálom nemét magam választhassam meg, engedd meg, hogy végelgyengülésben halljak meg.

Orvosi várószobában

- Önnek is az idegeivel van baj?
- Igen. És önnek?
- Szintén. Ha este ágyba fekszem, a fejemet mindig mintha lefelé, a lábamat pedig mintha felfelé húznák...
- Azért kár volt idejönnie.
- Akkor mit csináljak?
- Feküdjék fordítva az ágyába!

Indiszkkrét szilveszteri történetek

ASSZONYOM!

Az elmúlt évben hányszor jelent meg reggeliző-asztalnál fészületlenül, rendetlen pongyolájában?

Hányszor főzött olyan ételt ebédre, amelyet a férje nem szeret?

Hányszor jelentette ki keserű hangon: „Igazán nincs mit felvennem. Csupa ócska rongy lóg a szekrényemben?”

Hány kölcsönkapott könyv ünnepli az ön könyvespolcán a Szilvesztert?

Hányat látogatott meg ama hölgyek közül, akikkel nyaralás közben megismerkedett, és akiknek ugyanakkor fogadott sírig tartó barátságot?

Hányszor nyugodott bele mosolyogva, hogy ma nem mennek színházba (moziba, társaságba)?

Hányszor nem volt deficit a konyhapénz körül?

Hányszor ment a férje gomb híjas kabátban a hivatalba?

Hányszor nem volt készen az ebéd (vacsora), mikor a férje hazaérkezett?

Hányszor felelt őszintén ezekre az indiszkkrét kérdésekre, anélkül, hogy gondolatban hozzátette volna: „Igen, de ő is”, vagy: „Igen, de ő nem...”

URAM!

A múlt évben hányszor csókolta meg a feleségét borotvátlan állal?

Hányszor hozott – csak úgy, uk-muk-fukk –, egy csokor ibolyát haza?

Hányszor állapította meg a felesége új ruhájáról, vagy kalapjáról, hogy: „nagyon ízléses, remekül áll. És nem is volt drága”?

Hány kölcsönkapott könyv ünnepli az ön könyvszekrényében a Szilvesztert?

Hányszor mondta a szabójának (cipészének, fehérneműszállítójának), hogy elsején küldje a számlát”, abban a biztos tudatban, hogy nem fogja kiegyenlíteni?

Hányszor ment feleségével mosolyogva színházba (moziba, társaságba)?

Hányszor mondta vigasztalóan, mikor deficit volt a konyhapénz körül, hogy: „nem baj, mucikám, majd én helyrespórolom a szivaron”!

Hányszor hozta haza a kabátjáról leszakadt gombot?

Hányszor nem érkezett haza, amikor az ebéd (vacsora) már régóta készen várta?

Hányszor felelt őszintén ezekre az indiszkrét kérdésekre, anélkül, hogy gondolatban hozzátette volna: „Igen, de ő is”, vagy: „Igen, de ő sem...”

Diákok mondták:

Iskolai dolgozatokból

Történelem témakörben:

IV. Béla idején járásokra oszlott az ország. A legismertebb járás a tatárjáras volt.

A régi uralkodók főleg várromokat építettek.

István királyt a pápa felkente a trónra.

Az éhen halt sereg kitakarodott az országból.

A végek vitézei többnyire nem éltek haláluk napjáig, mert már korábban elestek.

II. József, a vaskalapos király Mária és Terézia fia volt.

Zrínyit a bécsi kamarilla által fölbérelt vadkan ölte meg.

Arany János a Walesi bárdokkal sújtott le a Habsburg-házra.

Széchenyi az Akadémián bejelentette a Lánchíd szabályozását.

Barbarossa seregében kitört a pestis, amely elől maga a császár is csak álruhában tudott menekülni.

A trójai háborúban sok ellenséget letartóztattak.

Lincoln anyja már csecsemőkorában meghalt.

A Magna Charta kimondta, hogy ugyanazért a bűnért senkit sem lehet kétszer megölni.

Julius Cézárt a márciusi Idusok ölték meg.

Luther Mártont kiszögezték a Wittenbergi templom kapujára.

Kálvin János a szószéken kelt ki.

Előző forrásból, egyéb témakörben:

Kolumbusz szeretett amerikázni.

A bibliai Dávid a filatelistákkal harcot.

Shakespeare víg nőekkel élt Windsorban, és vígjátékként tévedéseket írt.

A nemzetiségi iskolákba több ajkú diákok járnak.

Aki korpa közé keveredik, azt megeszik a diszók.

Nyáron nő a kalapos gomba, télen a kucsmagomba.

Móricz Zsigmond hét karajcárért írta meg a gyermekkorát.

Villon fő műve az Ótestamentum.

Beethoven Bonbonban született.

A görög ábécé kezdete: alfa, béta, céda.

A görögök Helénáknak nevezték magukat.

A görög regék szerint minden hajóst elbűvölt a szirének szirénázása.

János vitéz két főszereplője: Jancsi és Juliska.

Amint a költő írta: ha férfi vagy, légy férfi, ne hitvány délibáb.

A Bibliát Gutenberg találta fel.

A Szentlélek postagalamb képében szállt az apostolokra.

És akkor a költő megírta Szundi Két apródja című versét.

Petőfi Sándornak Petrovics Emil volt az édesapja.

A farkas felfalta Piroskát, de belebetegedett, mert Piroska romlott volt.

Ádám evett a tiltott fa gyümölcséből, ezért büntetésül, feleségül kellett vennie Évát.

Spanyolország legnagyobb hegyei a Piramisok.

Egyiptom őslakói a múmiák.

Az Antarktiszon bányászni lehet a halat.

A víz 100 Celsius-fokon olvad.

A sós heringnek azért vágják le a fejét, hogy a só ne csípje a szemét.

A halászhálónak a spárgával összekötött lyukakat nevezik.

Könnyen fejébe szállt a vér, mert a feje üres volt.

A déli féltekén akkor van nyár, amikor a Nap merőlegesen süt a Baktériumra.

A harangvirág a bimbambuszok családjába tartozik.

Többféle kerek számot ismerünk, de a legkerekebb szám a nulla.

Az emberiség nem győz hálálkodni Edisonnak, akinek láng-elméjéből kipattant a villamos, amely szikrájával hajtja a kocsit, és benne az utast.

A modern lakásokban távfűtésű gladiátorokkal fűtenek.

A fecske egy költöző madár, olyan, mint a gólya, csak sokkal kisebb, és nem hasonlít rá.

Az őserdő olyan terület, ahová emberi kéz még nem tette be a lábát.

A középkori lovagok a lovagi tornákon mindig egy hölgyet tűztek ki maguk elé.

Annuska árva lány, sosem volt anyukája, apukája, így a nagynénje hozta szívességből a világra.

(**Megjegyzés:** Németiné F. Katalin gyűjteményéből. A korabeli FÜLES rejtvény-magazinokból ollóztam – Kun Erzsébet után.)

Egészség – diéta

Kórházban:

- Miért szaladt el a műtét elől? – kérdezi a nővér a beteget.
- Mert a műtősnőtől azt hallottam az operáció előtt:
- „Mitől fél? Ez csak egy közönséges vakbélműtét.”
- Na és?
- Nem nekem mondta, hanem a sebésznek.

Diéta a legjobb életforma!

Az alábbi négy világraszóló felismerés példátlan!

1. Ha a gyaloglás egészséges lenne, a postások örökké élnének.

2. A bálna úszik egész nap, csak halat eszik, vizet iszik és mégis kövér.

3. A teknősbéka nem szalad, nem úszik, nem ugrál, nem siet sehova, és 450 évig él.

4. A nyuszi szalad, ugrál és vegetáriánus, él 5 évet.

(Küldte: Szilágyi Szabolcs Varsó)

Figyeljetek, s a négy kérdésre úgy válaszoljatok!

1.) Igaz-e, hogy a gyaloglás egészségünkre válik?

Az igen válasz nem jó.

Ugyanis: Ha a gyaloglás egészséges lenne, a postások örökké élnének.

2.) Egészséges táplálkozás fogyaszt, netán hizlal?

Nem mindig!

Ugyanis: A bálna éjjel-nappal úszik, csak halat eszik, vizet iszik, mégis kövér!

3.) Jó-e az egészségünknek a semmittevés, a teljes nyugalom?

Nem lehet rá igennel válaszolni! Egy példa rá: A teknősbéka nem szalad, nem úszik, nem ugrál, nem siet sehova, mégis 450 évig él.

4.) Egészségre válik-e, ha valaki mindig nyüzsög, ráadásul vegetáriánus?

Itt is, jobb válasz a NEM?! – Egy példa: A nyuszi szalad, ugrál és vegetáriánus, és mégis, csak 5 évig él!

Férfi-nő, férj-feleség:

A feleség késő este, váratlanul jön haza egy üzleti útról. Csendesen nyitja ki a hálószoba ajtaját, mikor meglátja, hogy ágyon, a paplan alatt, nem kettő, hanem 4 láb van!

Rohan a baseball ütőért, és elkezd ütni a paplant, amilyen erősen csak tudja, majd kimegy a konyhába valamit inni!

Üveges szemekkel, darabos mozgással vonszolja át magát a nappaliba, ott ül a férje, magazint olvas. Meglátva a feleségét, megszólal:

– Szia, drágám, a szüleid látogatóba jöttek, átengedtem nekik a hálószobánkat!

D' Albert, a nagy zeneszerző, kétszer házasodott. Feleségének is voltak gyerekei az első házasságából, meg neki is. A második házasságából is születtek. Így történhetett meg aztán, hogy egyszer a felesége kétségbeesve rohant hozzá:

– Kérlek, gyere gyorsan, teremts rendet. A te gyerekeid, meg az én gyerekeim ütik a mi gyerekeinket!

Bikini

A férj forgatja a divatlapot, és rámered egy bikiniben pompázó hölgy fotójára.

Felesége odapillant, és epésen megjegyzi:

– Ha ilyen volnék, ki sem lépnék a házból!

A férj epekedve felsóhajt:

– Ha ilyen volnál, én se....

Egyszer, egy hosszú beszélgetés után férjem vállára hajtottam a fejemet, és felsóhajtottam.

– Tudod mit, meneküljünk el együtt valahová!

– Már megtettük, felelte –, és ez lett belőle.

Éjszaka a férj felkelti a feleségét: – Ébredj, egy férfi járkal a lakásunkban! Az asszony felsóhajt: – Na, végre!

Férj bókol a feleségének:

– A tárlaton egyetlen festmény volt kiállítva, amit meg lehetett nézni, a tied.

– Kedves tőled, mosolyodik el a feleség.

Férj: – Ugyanis a többi előtt tolongtak az emberek.

Feleségem a nőgyógyásza zsúfolt várójában ült, amikor megszólalt egy mobiltelefon. A gazdája, egy nő percek alatt magyarázta a hívónak a tünetei intim részleteit, és hogy milyen problémára gyanakszik.

Aztán egyszer csak témát váltottak, és a nő azt mondta:

Á, nem ő. Annak már vége. Majd hozzátette: Később majd elmondom. Erről most nem szívesen beszélnék, itt nagyon sokan vannak körülöttem.

Fiatalasszony az ágyban a férjéhez:

– Sűgjál a fülembe valami mocskosat!

A férj: – A konyha...

Figyelmesség

– Jean, vadászni megyünk.

– De uram, az úrnő alszik!

– Nem baj, majd lábujjhegyen fogunk löni.

(Napvilág íróklubtól: csabaiadndi.)

Idős házaspár egy baráti párnál vacsorázott. Vacsora után a feleségek kivonultak a konyhába. A két férj az asztalnál beszélgetett. Egyik mondja a másiknak:

– Tegnap egy nagyon jó étteremben vacsoráztunk. Merem ajánlani nektek is.

– Mi a neve az étteremnek?

Az első férj sokáig gondolkodik, végül megkérdezi: – Mi is a neve annak a virágnak, amit szeretteidnek adsz ajándékba? Tudod, az, ami piros és szúr.

– A rózsára gondolsz?

– Igen, ez az! – kiált fel az ember, majd a konyha felé fordul és kiordít: – Rózsa, mi volt annak az étteremnek a neve, ahol tegnap este vacsoráztunk?

Női ruhaboltban

– Hol találok valami ajándékféleséget? – Kosztümök az első emeleten, kötöttáru balra... pontosabban mire gondolt?

– A feleségemnek szeretnék venni valamit.

– Ja, leértékelt áruk az üzlet végében.

Guy de Maupassant

Urak és hölgyek beszélgetnek:

„Asszony: Elmondok valamit. Ismertem egy férjet, aki névtelen levelet kapott, és éppen abban a percben ért haza, amikor... egyszóval, zajt hallott, a lakásban rendetlenség... erre elszántan, hogy a csábítót rögtön megöli, égő gyertyával a kezében az ágy mellett álló szekrényhez ugrik.

A szekrény üres. Becsukja és hangosan megállapítja: „Ez üres!”, és a másikhoz rohan. Az is üres.

Izgatottan csapja be a szekrény ajtaját és ordít: „Üres!”

A kandalló mellett álló harmadik szekrényhez siet – és abban megpillant egy dragonyos kapitányt, a kapitány bent áll a szekrényben, kezében kard.

Ezt az ajtót még hevesebben csapja be, kétszer is ráfordítja a kulcsot, s megnyugodott hangon kijelenti:

Sehol senki. Tévedtem.”

(Gyöngykisasszony c. válogatott elbeszélések c. kötet 553. oldal.)

Hajat mos a férfi, felesége pedig a tükör előtt illegeti magát.

Feleség: Olyan kövér vagyok!

Férj: Dehogyan vagy kövér!

Feleség: Szörnyű a hajam!

Férj: Dehogyis, nagyon szép a frizurád!

Feleség: Még sosem néztem ki ilyen szörnyen!

Férj: Dehogynem!

Új mobiltelefon:

Tegnap este a párommal feküdtünk az ágyban és nézegettük a mobilját, amit a napokban vásárolt. Egészen belemerültünk a különböző funkciók elemzésébe, majd hirtelen egy automatikus emlékeztető jelent meg a képernyőjén: „Ne felejts el hazudni a péntek estéről!”

Gyermekszaj-Móricka viccek

Anyu, a szobalányunk tud repülni?

– Dehogy! Honnan veszed?

– Mert tegnap, mikor elmentél itthonról, apu azt mondta neki, hogy ő egy angyal.

– Igen? Na, akkor fog repülni!

A tanár diákjainak azt a feladatot adja, hogy írjanak rövid fogalmazást a következő témákról: hit, nemesség, nemiség és rejtély.

Móricka keze kisvártatva a magasba lendül, mondván, ő már el is készült.

A tanárt meglepi ez a gyorsaság, és megkéri a fiút, hogy olvassa fel a fogalmazását.

Móricka: – „Jóságos Isten! – kiáltott fel a grófnő. – Terhes vagyok, és nem tudom, kitől!”

A tanító néni az igeragozást magyarázza.

Én jövök, te jössz, ő jön. – Mit jelent ez, Pistike?

– Azt jelenti, tanító néni kérem, hogy senki se marad otthon!

Biológus óvónőknek tartott továbbképzést, és arra is szakított időt, hogy beszélgessen a gyerekekkel.

– Mi fedi a tyúk testét? – kérdezte tőlük.

Zavart csend támadt, majd **Zolika** némi habozás után megmentette a csoport becsületét.

– Nem emlékszem pontosan, mit mondott az óvó néni, de vagy toll, vagy ceruza!

December elején a mama emlékezteti kisfiát:

– Nemsokára találkozni fogsz a **Mikulással**.

A gyerek közömbösen fogadja a hírt.

– Azért úgy-e, hiszel még a Mikulásban? – kérdezi a mama.

A gyerek eltöpreng, majd így szól:

– Igen, de azt hiszem, idén már utoljára.

Feladat az iskolában, a Nemzeti dal

A gyerekek a Nemzeti dalt tanulják, és rajzos felelet formájában kell nekik beszámolni az elképzeléseikről.

Ferike a táblára rajzol egy kardot, és egy láncot, és aláírja: „Fényesebb a láncnál a kard...”

Pistike egy hidat rajzol, alá a pataokban mosakodó embereket és ezt írja: „Mit ránk kentek a századok, lemossuk a gyalázatot...”

Janika sok-sok dombot és keresztet rajzol a táblára s aláírja „Hol sírjaink domborulnak, unokáink leborulnak...”

Mindhármat megdicséri a tanár, és ötöst kapnak.

Móricka jelentkezik, és ügyesen ábrázolja Orbán Viktor fejét a táblára.

A tanár döbbenetesen kérdezi tőle:

– Hogy kerül Orbán Viktor a versbe?

– Ő a sehonnai bitang ember! – válaszol Móricka komoly arccal.

Gyerekek! – kérdi a tanárnő: ki tudná megmondani, hogy hívják azt az állatot, amelyiktől még az oroszlán is fél?
Józsika jelentkezik: – Oroszlánné-nak!

Halló, tanár úr!

- Azért telefonálok, mert a gyerek ma sajnos nem tud iskolába menni. Nagyon megfázott.
- Rendben van. Hogy hívják a gyereket?
- Kovács Marcellka.
- És kivel beszélek?
- A papámmal!

IGEN?

Két kislány, öt- és egy hatéves esküvőt játszott. Az édesanyjuk hallotta, amikor egyikük sorolja:

- Joga van hallgatni.
- Bármilyen, amit elmond, felhasználható ön ellen.
- Joga van ügyvédet fogadni.
- Megcsókolhatja a menyasszonyt.

Iskolabuszon

- Úgy tudom, az öcséd most ment elsőbe.
- Igen.
- És hogy megy neki a tanulás?
- Elég jól, már van három piros és egy fekete pontja.
- És azt a feketét miért kapta?
- Hát, mert beírta magának a három pirosat.

Iskolában

A kissé molett tanárnő a gyerekeket kérdezi:

- Na, ki tudja megmondani nekem, hogy mit ad nektek a tyúk?
- Egy kislány jelentkezik. – Tojást!
- Nagyon jó! És azt meg tudjátok mondani, mit ad nektek a kecske?
- Egy kisfiú jelentkezik. – Kecsketejet!

– Bravó! És mit ad nektek a tehén?

Pistike jelentkezik. – Mindenféle rohadt házi feladatot, meg dolgozatot.

Kisfiam, ha jó leszel, a mennyországba kerülsz, ha pedig rosszkodsz, akkor a pokolba mész.

– Értem, mama. És milyen legyek, hogy a cirkuszba mehessek?

Kisfiam mindig kutyusokat, macskákat kapott tőlünk, így próbáltuk elterelni figyelmét a testvér iránti vágyakozástól.

Öt év után született egy kistestvére. Mikor először meglátta, meglepődött, hogy milyen apró az újszülött. Kis kedvenceire gondolva megkérdezte tőlem: – Megmondanád, hogy ennek mekkora a tappanca?

Kisfiú szeme alatt monoklival tér haza az iskolából.

Az aggódó mama megkérdezi: – Mi történt?

A fiú azt feleli, hogy nézeteltérése volt egyik osztálytársával.

Ez így nincs rendjén, kisfiam: – Holnap viszel neki egy szelet csokoládét, és kibékültök.

Másnap, mikor hazaér a fiú, a másik szeme alatt is monokli van.

– Most meg mi van? Kérdezi az anyja.

– Még egy csokit akar.

Leleplezés: Egy kisfiú véletlenül betévedt egy előkelő strand női öltözőjébe. A hölgyek visítózni kezdtek, és kapkodtak a törülközőjük után, hogy leplezzék magukat. A gyerek csak állt a zűrzavar kellős közepén, majd azt kérdezte: – Mi a baj? A nénik nem láttak még kisfiút?

Levél Istenhez

Kedves Isten!

Hittanórán mesélték, hogy mit csinálsz. Ki végzi a munkád, amikor szabadságra mész?

Bill

Kedves Isten!

A jelmezbálon ördögnek fogok öltözni. Nem baj?

Marine

Kedves Isten!

Tényleg láthatatlan vagy, vagy ez csak egy trükk?

Ketrin

Kedves Isten!

Ilyennek tervezted a zsiráfot, vagy csak véletlenül alakult így?

Norma

Kedves Isten!

Elmentem egy esküvőre, és csókolóztak a templomban. Ez O.K.?

Neil

Kedves Isten!

Nekem a Miatyánk a kedvencem. Egyből megírtad, vagy sokat kellett törnöd a fejed? Ha én írok valamit, mindig újra kell írnom.

Lois

Kedves Isten!

Coe Atya a barátod, vagy csak üzleti kapcsolatod van?

Donny

Kedves Isten!

Köszönöm a kistestvért, de én egy kiskutyáért imádkoztam.

Joyce

Kedves Isten!

Hogyhogy az utóbbi időben nem találtál fel egy új állatot se? Csak a régiek vannak.

Johnny

Kedves Isten!

Kérlek, tegyél még egy ünnepet Karácsony és Húsvét közé.

Ginny

Kedves Isten!

A nyaralás alatt végig esett. Apa nagyon mérges volt, és olyan dolgokat mondott Rólad, amit nem szabad. Remélem, nem fogod bántani.

A barátod (nem mondom meg ki vagyok)!

Kedves Isten!

Kérlek, küldj nekem egy pónilovat. Eddig még sose kértem semmit. Utánnézhetsz.

Bruce

Kedves Isten úr!

Jobb lenne, ha az emberek nem jönnének szét olyan könnyen. Rajtam három öltés van, és kaptam injekciót is.

Janet

Kedves Isten!

Ha vissza kell jönnünk, és újra meg kell születnünk, hadd ne legyek Jennifer Horton, mert őt utálom.

Denise

Kedves Isten!

Ha nekem adod Aladdin lámpáját, bármit Neked adok, amit csak akarsz, kivéve a pénzem és a sakk-készletem.

Raphael

Kedves Isten!

Lehet, hogy Káin és Ábel nem ölte volna meg egymást annyira, ha külön szobájuk lett volna. Nálunk ez működik a bátyámmal.

Larry

Kedves Isten!

Lefogadom, hogy nagyon nehéz neked mindenkit szeretni az egész világon. Mi csak négyen vagyunk a családban, és mégse megy.

Hédi

Kedves Isten!

A bátyám elmondta, hogy hogyan születünk. Nem hangzik valami jól.

Marsha

Kedves Isten!

Ha vasárnap figyelsz a templomban, megmutatom az új cipőmet.

Mickey

Kedves Isten!

Azt tanultuk, hogy Edison csinálta a fényt. De a hittanórán azt mondták, hogy Te csináltad. Biztos vagyok benne, hogy ellopta az ötleted.

Donna

Kedves Isten!

Nem gondoltam, hogy a narancssárga megy a lilával, amíg kedden nem láttam a naplementét, amit Te készítettél. Klassz volt.

Eugene

Mama megkérdezi négyéves kisleányát:

- Miért fogyott el olyan hamar a fürdőszobából a szájvíz?
  - Láttam, hogy apa megkóstolta, de kiköpte.
  - Aztán a testvérem kóstolta meg, de ő is kiköpte.
- Gondoltam, *jobb, ha kiöntöm az egészet.*

Mi a különbség a csatahajó, és a kiscica között?

A csatahajó: torpedóromboló, a kiscica: törpe doromboló.

Móricka bemegy a gyógyszerárba és így szól:

- Kérek valami helyi érzéstelenítőt!
- Minek az neked?
- Ma viszem haza a bizonyítványomat!

Móricka szomorúan meséli az apjának:

- Képzeld, ma 3 órán keresztül aludtam.
- De hát az nagyon kevés!
- De... Nem akartam matekórán is aludni...

Nagypapa köszöntése

Az öt éves Mórickát a nagypapa születésnapj köszöntőre tanítják, amely így szól:

- Rövid a versem, mint a nyuszi farka, éljen soká a nagypapa!

A nagy napon Móricka egy kicsit összekeverte a szavakat:

- Rövid a versem, mint a nagypapa farka, éljen soká a nyúl!

(Napvilág íróklubtól: csabaiandi.)

Nejem hétvégén egy szakmai konferenciára utazott. Egyik szünetben úgy döntött, hogy hazatelefonál.

„R” beszélgetést kért.

Hatéves kisfiam vette fel a telefont, és egy idegen hangot hallott: – M. H. óhajt önnel beszélni. Vállalják a költségeket?

A fiú kétségbeesetten kiabálva rohant kifelé: Papa! Náluk van a mama! És pénzt akarnak!

Nyelvtanórán

A tanárnő azt a tanulót hívta ki a táblához, akinek a magatartásával és felkészültsége körül is, mindig gondok merültek fel.

- Kérlek, írd fel a táblára, hogy „Budapest”! A gyerek habozott, de aztán elkezdte felírni: Butapest...

Papa és mama esténként felváltva a kisfiuk mellé fekszenek. Egyik este a férj már jó félórája a gyerekszobában volt, amikor a kisfiú lábujjhegyen váratlanul kitipeg a nappaliba.

– Minden rendben, mami – közli büszkén: – Papa elaludt.

Petike bemegy a kisállat-kereskedésbe, meglát egy teknőcöt.

– Tessék mondani, ez mennyibe kerül?

– Ezer forint, fiacskám.

– És tok nélkül mennyi?

Pistike hazajön az iskolából, és diadalmasan mondja:

– Papa, a tanító úr elismerte, hogy több eszem van, mint neki.

– Hogyhogy?

– Először azt mondta, hogy ha valamit nem tudunk, kérdezzük meg egy okosabb embertől.

Aztán meg, azt kérdezte tőlem, hogy mennyi ötször tizenöt!

Pistike későn jön haza az iskolából. Papája szigorúan kérdőre vonta, hogy hol csavargott?

– Egy bácsi elvesztett az utcában egy ezrest, és eddig kereste.

– És mi közöd neked ahhoz?

– Rajta álltam.

Pistike megbukott földrajzból, és egy nyugdíjas tanárnő készíti elő pótvizsgára. Amikor hozzá akartak látni a tanuláshoz, Pisti sehol sem találta az atlaszát. Végül a tanárnő megígérte, hogy ifjúsága óta iskolaszerei közül kikeresi a saját atlaszát. – Tanárnő kérem – szólt erre Pisti – az az atlasz nem lesz jó. *Félek, hogy még Amerika nincs rajta!*

Ragozd az eszik ígét! – szólítja fel **Mórickát** a tanár.

– Én eszem, te eszel, ő eszik.

Kicsit gyorsabban – noszogatja a tanár.

– Én falok, te falsz, ő fal – hangzik a válasz...

Samukát a mamája sorozatos rosszalkodásáért bezárja a kamrába. Később megsajnálja a gyereket, és az unalom ellen be akar nyújtani neki egy könyvet.

– Nem könyvet kérek – szól ki a rosszcsont –, inkább egy konzervnyitót!

Sovány tejről

– Hű, de sovány ez a tej, mondja a férj a feleségének. A feleség helyett megszólal ovis Pistike: – Anyu, ha ezután tejet vásárolsz, mondd meg a boltos néninek, hogy a kövér boci tejéből adjon neked. (Túri Imre anyagában olvastam.)

Tanítónő észreveszi, hogy **Gézuka** grimaszokat vág, s rászól:

– Fiam, ezt nem szabad tenned! Mikor kislány voltam, nekem mindig azt mondták, ha grimaszokat vágok, úgy marad az arcom! Gézuka ránéz a tanítónőre, és megállapítja: – És úgy is maradt.

Vallásóra zajlik az iskolában. A hitoktató a Mindenható Istenről tart előadást. Azt elemzi, hogy vigyáz ránk, mindenütt ott van, ezért jól kell viselkedni, mert mindent lát.

Móricka elgondolkodva ül egy darabig, majd hirtelen felemeli a kezét, s amikor engedelnyt kap, megkérdezi:

– Tisztelendő bácsi, mondja meg, hogy nálunk is ott van mindenhol, a lakásunkban is?

– Természetesen, ott van mindenütt, a legkisebb helyiségben, még a pincében is.

– Erre **Móricka** gondterhelten azt mondja: Puff neki! Nincs is pincénk!

Katona, rendőr, sofőr utazással kapcsolatos viccek, humoros történetek

A rendőr éjfél után megállít egy autóst, aki gyorsan vezetett.

- Hová siet ilyen gyorsasággal?
- Előadásra megyek. Témája: az alkohol káros hatása.
- Tényleg? Az éjszaka kellős közepén? Ki tartja ezt az előadást?
- A feleségem...

Dicsekvés 1.

Remek ez az új kocsi – fordul utasához az úrvezető, csak hát, ha kétszázötvennel megyek vele, valami köhécssel a motorban.

Az „anyósülésről” lakonikusan érkezik a válasz: – Biztos egy angyal.

Dicsekvés 2.

- Képzelve szomszéd, olcsóbb lett a benzin.
- Tényleg?
- Nem. De képzelje el!

Dönteni kell

Felirat egy **taxi** hátulján: „Ön dönt: iszik vagy vezet. Az én óradíjam 25 dollár, az ügyvédé 200”.

Egy időős hölgy izgatottan telefonál a rendőrségre:

– Azonnal jöjjenek ki! A szemben levő ház kertjében egy fiatal pár naphosszat szeméremsértő módon mutatkozik. Meztelenül flangálnak!

A rendőrök helyszíni szemlét tartanak, majd beszüntetik az eljárást: – Asszonyom, az égvilágon semmit sem lehet látni!

– Hát persze, mert rosszul nézik! De húzzák csak ide az asztalt, tegyék rá a hokedlit, és ha felállnak rá, akkor oldalt, azon a kis résen át mindent láthatnak.

Hősködő

- Igaz, hogy neked minden faluban van egy menyasszonyod?
- Igaz.
- És hogy bírod ezt?
- Autóval járok.

Japán turista megy a reptérre.

Egyszer csak a taxit megelőzi egy Honda.

– A, Honda, nagyon gyors, Japánban készült! – kiált fel a japán. Mennek tovább, amikor egy Toyota előzi meg őket.

– Á, Toyota, nagyon gyors, Japánban készült! – kiált fel ismét a japán.

Harmadszorra egy Mitsubishi suhan el mellettük.

– Mitsubishi, nagyon gyors, Japánban készült! – mondja ismét a turista.

A sofőr nem szól semmit, hamarosan kiérnek a reptérre.

– 100.000 forint lesz – mondja a taxis.

– Micsoda? Az nagyon sok – hápog a japán.

– Taxióra, nagyon gyors, Magyarországon készült! – válaszolja a sofőr.

(T. Pandur Judit Napvilág íróklub.)

Kakas balesete

Az autó laposra vasal az országúton egy kakast.

A baleset után a **sofőr** fölveszi a döglött állatot, és elballag vele a közeli házhoz.

– Asszonyom, természetesen mindent megteszek, hogy pótoljam a veszteségét.

– Rendben van, uram! Menjen hátra a kert végébe, *a tyúkok már nagyon nyugtalanok.*

Kalauz Úr!

– Csak öt perce szálltam föl a vonatra, és máris ellopták a pénztárcámat. Kalauz válasza: – Mit csodálkozik, uram! Hiszen gyorsvonatra szállt fel!

Két farmer beszélget.

- Az én farmom olyan nagy, – dicsekszik az egyik – ha reggel elindulok az autóval, csak este érek a végére.
- Ajaj, nekem is volt már ilyen rossz kocsim...

Két utóversenyző társalog:

Paul Newman amerikai színész szenvedélyes amatőr-autóversenyző, és mindig szívesen beszél a versenypályákon elért eredményeiről. Hasonlóképpen bolondja az autózásnak pályatársa, Robert Redford is. Egy alkalommal, amikor együtt forgattak, Newman a forgatási szabadnap után büszkén újságolta:

- Tegnap elsőnek futottam be autómmal egy floridai versenyen. Redford közömbösséget színelve bólintott, majd csípősen megjegyezte:
- Hallottunk róla, úgy-e, fékhiba volt!

Női autóvezető

A feleség összetört autóval ér haza, mire a férj: – Jézusom! Mi történt?

- Nekem jött egy biciklista.
- Na de hányszor?

Őrmester

- Lépjenek ki, akik szeretik a zenét! – üvölt az őrmester a felsorakozott katonáknak.
- Öten lépnek ki a sorból.
- Mit kell énekelni? – kérdi az egyik.
- Semmit. Átviszik a tiszti klubba zongorát!

Rozoga taxin

Két nagyhangú fiatalember leállít egy nagy, rozoga taxit.

- Mondja, üres ez a Noé bárkája? – szellemeskedik az egyik.
- Mire a taxis: – Szálljanak csak fel, ott hátul *még pont két barom számára van hely.*

Sztriptíz a taxiban

Egyik szálló felé a pityókás turista a taxi hátsó ülésén vetkőzni kezd.

A felső ruhák után gombolni kezdi az ingét, mikor a sofőr ráförmed:

– Uram, hagyja abba sztriptízt, amíg nem érkezünk meg a szállodába!

– Miért? – csodálkozik az utas, majd hozzáteszi: Igazán előbb is szólhatott volna! Ugyanis a cipőmet már kivettem az ajtó elé.

Matematika

Döbbenetes, hogy a matematikusok mi mindent ki nem találnek! Bár nem vics, de próbáld ki!

A lábméretedet szorozd meg kettővel, adj hozzá 40-et!

Az eredményt szorozd meg 50-nel, és adj hozzá 11-et.

A kapott számból vond le a születési évszámodat (négyjegyű szám).

Eredmény:

– első két számjegye a lábméreted,

– az utolsó két számjegy pedig az, hogy hány éves vagy.

Ha nem jött ki, Tévedtél!

**

Nos, én kiszámoltam, de engem egy évvel megfiatalítottak.

Ezért annyit változtattam a számításon, hogy a végén 11 helyett 12-t adtam hozzá a kapott számhoz, s akkor kaptam meg a valós adatot.

Nők figyelem! Nekünk kedveztek az eredménnyel!

Nagydiákok – iskola – tanár – professzor

A lánykollégiumban a zuhany vize azonnal tűzforróvá változott, amint valaki lehúzta a vécét.

Ezért hangosan figyelmeztették egymást: „Lehúzom!” kiáltással.

Egyszer a lányom is otthon volt, amikor egyik barátunkkal beszélgetve elpanaszoltam: ő akkor már annyira eltávolodott tőlem, hogy már nem is beszél magáról annyit, mint régen.

Ebben a pillanatban a fürdőszoba felől felharsant a hangja: „Lehúzom!”

Szent egek! – döbönt meg a vendégünk. Te még ennél is többet akarsz tudni róla?

A professzor tréfája: Egy jelentéktelen író dicsekedve panaszkolta a professzornak, hogy micsoda méltánytalanság éri őt rendszeresen, mivel plagizálják a műveit.

A professzor válasza: – Igaza van, egy koldust szégyen meglopni!

A szórakozott professzorhoz késő délután bekopogtat egy hallgató.

– Tessék! Mit óhajt?

– Professzor úr, ezt az időpontot tetszett adni az utóvizsgára.

– Akkor jöjjön. Ezek szerint maga az utolsó csomó a zseb-kendőmön!

A szórakozott egyetemi tanár minden délben lement az egyetem uszodájába. Úszás után a zuhanyozóba ment, ott letette úszószemüvegét a padra, levette és kicsavarta az úszónadrágját, aztán lezuhanyozott.

Egyik nap az úszás után, szokás szerint letette a padra a szemüvegét, levette, kicsavarta az úszónadrágját, majd meg akarta nyitni a zuhany csapját, – és akkor vette észre, hogy nem a zuhanyozóban van, hanem a medence szélén áll.

Az egyetemen újságírást tanul a fiú. Feladatul kapják, hogy el kell olvasni egy könyvet, és írjanak róla ismertetést. Minderre csak két napot kaptak. A fiú túlságosan belement a részletekbe, így a kitűzött határidőre a beszámolónak csak a fele készült el. Ezért a lap aljára ezt írta:

„Később befejezem. Itt aludtam el.”

A tanár pedig a következőt írta rá: „Én is!”

Ballagási ünnepségen két diák adott ízelítőt a „Száz dolog, amit soha nem fogunk elfelejteni” toplistából.

Egyik szülő halkán megkérdezte a fiától: Mi ez? A számítógépesek segélyhívója?

Nem, – papa – feleli a diák. A pizza-vendéglő telefonszáma.

Buttler Mária: „Nagyanyjának, Madách Imre leánytestvérének a legnehezebb években elhangzott gondolatait idézi mintegy magának is útmutatásként: – Tudod, mi ott lakunk a kerítés mögött, és nem tudtuk, hogy milyen nehéz az élet.”

(Található: Utasi Ágnes, A. Gergely András, Becskeházi Attila: **Kisvárosi elit** c. MTA által kiadott könyv 84. oldal.)

Dani unokám 1997-99. évi gimnáziumi osztályának műveiből **APÓSÜLÉS** c. kiadványában Pap Csaba: Barlang írásában (kivonat, 10. oldal) írja:

„A bűnbarlangok egy része csábít, de oda be nem léphetek. A bűnbarlangokat – az ázott kutyámmal ellentétben – kerülöm. Nincs mit rejtegetnem titkos üregekben.

Talán az agyam hasonlít olykor-olykor a barlanghoz: néha a fejemben sűrű sötétség van, s csak néhány hajszálnyi repedésen át jut be némi világosság.”

Egy pedagógiai szaklap körkérdéses pályázatot hirdet fiatal pedagógusok számára.

A következő kérdésre kell válaszolni:

Soroljon fel három dolgot, amitől vonzó az ön számára a pedagógus pálya.

A legrövidebb pályázat így hangzott:

Június, július, augusztus!

Irodalomórakon a hátsó padokban mindig zajos élet folyt.

A tanár többször megpróbált rendet teremteni, mígnem egyszer kifakadt:

Elég legyen végre! Szép kis trió vagytok ti ott négyen!

Két diák a tanári előtt várt a testnevelő tanárra. Nem-sokára jött egy másik – szintén testnevelő-tanár, akitől megkérdezték, hol találják a tanár urat. A válasz:

– Várjatok még, gyerekek, a tanár úr mindjárt jön, csak még futtatja a lányokat!

NEMZETEK bemutatása egy középiskolás szemszögéből:

AMCSIK Földünk lakói utálja, megveti, gyűlöli őket. Mert buták, elkényeztettek, primitívek, azt sem tudják, hogy az Európa nevű ország nem határos Párizs nevű országgal. Vécére autóval járnak, van drive-in patikájuk, bankjuk, és drive-in templomuk. Csupa olyan kaját zabálnak, amitől tízévesen is szívrohamot lehet kapni, ott mindenki dagadt, aki nem, azt Hollywoodba viszik mutogatni a nagyvilágnak. Ülnek az olajukon, tartalékolják, másokat meg leigáznak miatta, és vígan pöfögnek tovább az udvariatlan, arrogáns, unszimpatikus, lenéző, nagyképű rohadékok. Nagy a hadseregük, és mindenki dolgába beleavatkoznak a demokrácia nevében, mégis kevés háborút nyernek meg. Szeretik a mellüket verni, hogy Ők a világ megmentői és Hollywoodszerűen ünneplik saját magukat. Felkarolják a buzikat szavazatukért, felvonulnak velük, biszexualitást buzdítják az emberek között és a moralitást a pokol fenekére viszik. Ezáltal ez a beteg társadalom megérett az elpusztulásra, mint az egykori RÓMA.

ANGOLOK Róluk több dolog is beugorhat egyszerre, az egyik, hogy semmi mást nem esznek, mint húst, krumplit és zöldborsót, és hogy egyáltalán nem tudnak főzni. Eleve rejtély, hogy hogyan maradnak életben. Viszonylag nagy a fejük az angol gyerekeknek, mert egy szigeten szaporodnak nagyon rég óta, és egyébként is rondák, fehér a bőrük, vörös a hajuk, a nők pedig szét vannak esve. Vértelenek, rossz szeretők, kimertek, udvariasak, távolságtartóak, műmosolygók. Angol humoruk van, amit rajtuk kívül senki nem ért – talán ők se, barna sört isznak és foci-huligánkodnak. Télen is szandált hordanak, mégsem fáznak fel.

FRANCIÁK Ők az a nép, akik büdösek, nem fürdenek, borvirágos az orruk és minden idegennel bunkók, azaz nem nézik jó szemmel, ha valaki nem beszél az ő nyelvükön. Nem

hajlandóak angolul beszélni és csigát zabálnak. Náluk minden nagyon drága, és egyébként is folyton a drága kávéházakban ülnek a drága és tökéletes (de egy számmal kisebb) ruháikban.

GÖRÖGÖK Minden görög férfi nőszülni akar azonnal, és sok gyereket, de rögvést! A mamaimádatuk tényleg túlzás, már-már beteges. Persze ők is napbarnítottak, izmos testük van és csillogó bőrük. Karakteres férfias arcuk, a női álmot továbbjai. Tényleg azt gondolják, hogy minden tőlük származik, az egész világegyetemet Görögországból eredeztetik. Hangosak és lusták, későn kelnek, későn fekszenek. A nők halálra dolgozzák magukat, míg a férfiak dominót játszanak a sarki tavernában. A csajok egy idő után nagy seggűek, és szőrösek, fiatalnak gyönyörűek, de hamar ráncosodnak és vénülnek. Jókedvűek és életvidámak, vallásosak és nagyon babonások egyszerre. Minden szavuk és nevük – ikszre végződik.

JAPÁNOK Csak rizst, halat és olyan élő állatokat esznek, amik nyelés közben bármikor megölhetnek. Agresszíven beszélnek egymással, rengetegen seppukut követtek el közülük, a többiek földrengésben és radioaktív sugárzásban halnak meg. Olvashatatlanul írnak, minden nagyon drága, sokan vannak és icipici lakásokban élnek. Rengeteget dolgoznak, öltönyben alszanak a metrón, külföldön meg olyanok, mint egy óvodáscsoport. Ha nem lenne rajtuk hátizsák, orra buknának a rengeteg fényképezőgéptől és kamerától, ráadásul minden tetszik nekik, és mindent kibírnak.

KÍNAIAK Mindenhol ott vannak. Kicik. Olcók. Szárgák. Minden csak száz forint.

KANADAIK Békeszerető, technikailag fejlett, kissé maradi, identitáshiányú nép. Egy aránylag fiatal, túlnyomó részben angol benyomás által meghatározott ország, melynek sok belügyi problémája van a legyőzött franciákkal és az indiánokkal, a

gerinces fellépés hiánya miatt közvetlen a megnyert háborúk és egyezmények után. Barátságosak, és kissé udvariasak bizonytalanságuk miatt. Hatalmas országuk megedzette őket az utazásra. Szeretik a téli sportokat és az egyetlen szomszédjuktól, Amerikától átvesznek sok, mások által kevésbé úzott sportágakat, és kultúrát. De azért szeretik büszkén megkülönböztetni magukat az Amerikaiaktól. Jó katonák, bátrak és szívósak. Kitűnő a rendőrszervezetük. Mindig készek a bajban lévő országok kiségitésére. Kissé bizonytalanok más nemzetek, népek, nyelvek környezetében. Nők és férfiak nem különbek, mint az átlagok.

MAGYAROK Bátrak, fölényesek, okosak, nagyképűek, vendégszeretők. Magyarok lenni eleve egy paradox. Van bennük ősi gőg régi sikereik óta, ugyanakkor egyszerre megtört szolganép hajlama. A titkos, nem közismert történelmük, nyelvük eredete szerint egyik legősibb népcsoport, már az időszámítás előtti időkben nagy hatalommal-kultúrával bírt, amit a modernbb idők tudósai próbálnak különös okokból hitelteleníteni. Maga a Magyar nyelv duzzad a logikától, ez ad nekik az intelligenciában megnevezhetetlen előnyt abban, hogy a NAGY képet előbb, jobban látják más nyelvűekhez képest a probléma megoldásnál. Ennek ellenében kicsinyesek, kivéve szorgalmukban, feltaláló-képességbe, vendégszeretetben. Finom ételeik, boraik vannak és szeretnek enni bármilyen alkalommal. Szaporodásukkal baj van, és ha életben akarják nemzetüket tartani, talpra kell állniuk ifjaikkal együtt megmaradásukért. A nők szépek és jól tartják magukat a férfiak magabiztosak, úgy az élet, mint a szerelem terén.

NÉMETEK A németek olyanok, mint a vonalzó. Mindent bírnak és még az otthonukban is katonás rend van. Meg sör folyik a csapból is. Sokan közülük az Alpokban élnek kis faházakban és kiválóan jódliznak. A hajuk elől praktikus, hátul szép. A világ összes strandján korán reggel ők foglalják el a legjobb napágyakat. Égnek és nem barnulnak. A zokni-szandál

kombóról nem tudnak leszokni. Hozzátenném, hogy egyes területeken a férfiak a pelenka elhagyásától 120 évesig gyopármintás kantárral ellátott rövidnadrágban járnak, amitől teljesen infantilis benyomást keltenek. Mindent kicentiznek, élére állítanak, katonás fegyelemmel.

OLASZOK Az olaszok hangosak, alacsonyok és azt mondják, sokat szexelnek. Folyton téstát esznek, mindenkinek barna haja van és a szeme is olyan, öregkorukra megnő a hasuk. Az olasz-pasik macsók, előszeretettel flörtölnek és néznek, mindenképpen jól öltözködnek. Röviden: mindenkit megdugnának, ha lehetne, és isteni kávékat isznak. Családszeretők, életük középpontja a családjuk, akikkel sok időt töltenek, és imádják a gyerekeket, még a férfiak is nekiállnak gügyögni az utcán. A nők katolikusok, a férfiak focisták, de mindkettőjükön egy csomó kereszt lóg.

OROSZOK Olcsó, vagy drága, de föltétlenül pacsuli kölniktől bűzlenek. Bunkók, megisszák az ablakmosó folyadékot is, ha mástól épp nem lehet berúgni, de többnyire van náluk pár kanna vodka, amit uborkával isznak. Viselkedni egyáltalán nem tudnak, lökdösődnek, tolakszanak, és a műanyag homárt is a tányérjukra rakják az all-inclusive szállodában. Ha turistászkodnak, nemcsak erről, de rettenetes öltözködésükről és vérvörös rúzsukról is meg lehet ismerni őket, ráadásul mindig seftelnek valamivel, és szerintük minden nő ribanc.

SKANDINÁVOK Nagyon nagyra nőnek, főleg a lányok. A nőknek nagy és gömbölyű mellük van, tej-szőké és Ingridnek hívják őket. A pasik Olafok, és mindegyiknek viking-őse van. Gyakorlatilag annyi sört tudnak meginni, amennyit csak akarnak, és télen mindenki Thaiföldre megy. +5 fok felett szerintük minden víz meleg. Szaunába élnek. Európába csak egy pólóban utaznak, az is elég nekik. Akiket nem Ingridnek vagy Olafnak hívnak, azok érthetetlen névvel rendelkeznek.

Megjegyzés: Az Internetről kaptam (2012.09.14.)
bemutatom, mert vicces, mulattató!

Ezt kell közreadni majd a választás előtt

Népek erényeiről... (mail-attachment.googleusercontent)

Amikor a Jóisten megalkotta a Földet, hogy az emberek azon éljenek, úgy döntött, hogy minden népek ajándékozik KÉT erényt.

Így az amerikaiakat tanulékonyra és törvénytisztelővé, a németeket kitartóvá és rendszeretővé, a japánokat munkabíróvá és türelmessé tette.

A magyarokhoz érve arra kérte Gabriel arkangyalt, hogy a következőket jegyezze le:

„Ezek legyenek okosak, becsületesek és Fidesz szavazók.”

Amikor a teremtés befejeződött, az arkangyal felhívta az Úr figyelmét:

Jó atyám! A Föld összes lakójának két erényt ajándékoztál, de a magyaroknak három van. Ez azt jelenti, hogy ők jelentősebbek lehetnek a Föld többi népénél. Ez lenne a Te akaratod?”

Igazad van – mondá az Úr – ez nem lenne igazságos. Mivel azonban ajándékot nem lehet visszavenni, meg kell oldani a helyzetet.

Mostantól – folytatá az Úr – a magyarok megőrzik a három erényt, de hogy ne emelkedjenek más népek fölé, egyikük sem gyakorolhat egyszerre kettőnél több erényt!

Ez az Isteni elrendelés az oka annak, hogy aki a Fideszre szavazott és becsületes, az biztosan nem okos.

Aki okos és a Fideszre szavazott, az biztosan nem becsületes.
Aki pedig okos és becsületes, az nem szavazhat a Fideszre!
Úgy legyen! (Így kaptam, s így továbbítom.)

Skót viccek – humoros történetek

Ajándék 1.

A skótot születésnapjára két sorsjeggyel lepi meg a felesége.

A skót rárivall az asszonyra: – Észnél vagy? Két sorsjegyet venni, amikor csak egy főnyeremény van?

Ajándék 2.

Mutasd a kezed, szívem! – mondja a skót a feleségének. – Remélem, nem lesz szűk az ujjadra, amit a születésnapodra vettem neked!

Te édes! – Csak nem gyűrűt kapok?

– Ugyan már! Gyűszűt!

Férj ifjú nejével beszélget

– Tudod, hogy az evőeszközkészlet, amit anyádtól kaptunk nászajándékba, nem lehet ezüst? – szól a **skót** ifjú nejéhez.

– Te ilyen jól ismered a nemesfémeket?

– Nem azokat, hanem az anyádat ismerem!

Iskolában

A skót iskolában kémiaórát tart a tanár. Megkérdez egy tanulót: – Mi gondolsz, ha beledobom ezt a pennyt ebbe a savval teli edénybe, feloldódik?

- Á... semmi esetre sem! – feleli a tanuló.
- Jól van, fiam. És miért nem?
- Mert ha feloldódna, akkor nem tetszene beledobni.

Az automata és közte csak annyi volt a különbség, hogy ő százdollárossal működött, nem fémpénzzel. (Larry Collins-tól)

Skót az üzletben

- Kérek valamilyen olcsó **ruhafogast**.

Eladó: – Tessék, parancsoljon, darabja ötven forint.

Skót: – Nincs valamivel olcsóbb?

Eladó: – De igen. Itt van három darab szög, Uram!

Szent Péter és a skót

Szent Péter elhatározza, hogy körülnéz a Földön. Egy koldus képét ölti magára, így járja inkognitóban a világot. Eljut Skóciába is, ahol egy **skót paraszt** látja vendégül. Péter hálából azt mondja a parasztnak: – Kívánj valamit, bármilyen kívánságod teljesítem.

- Akkor varázsolj nekem egy tehenet, kéri a skót.

Péter int, máris ott a tehen.

Skótunk azonnal megfeji, és a friss tejet leteszi Szent Péter elé.

Az öreg szent jóízűen megissza, s mert rokonszenves neki, hogy ilyen szerény a skót, azt mondja neki: – Jóságod elnyeri jutalmát. Kívánj még valamit!

- Jó... Kérek két fontot a bögre tejért!

Telefon

A skót felhívja a szex telefont. Egy női hang megszólal:

- Neked mindent megteszek!

Mire a skót: – Akkor hívjál vissza!

Üzletben

– Mondja, mibe kerül az esernyő ott a kirakatban? – kérdezi a **skót** az eladót.

- Öt fontba.
- És nincs valami olcsóbb?
- De igen, uram. Az eső.

Vendéglőben

A skót betér a vendéglőbe, odamegy a pincérhez, és ad neki némi borralalót.

- Asztalt szeretne foglalni? – kérdi a pincér.
- Ellenkezőleg! Egy óra múlva bejövök egy hölgygel, és szeretném, ha ön azt mondaná, hogy mára már minden asztal foglalt.

Szőke (naiv) nő

Barátnők

- Négyhetes *fokhagymakúrát* csináltam.
- És most hogy érzed magad?
- Magányosan.

Boltban

Fiatalember bemegy a háztartási boltba vásárolni. Megkérdezi a csinos eladólányt: – Van valkyd?

- Mire a lány pironkodva válaszolja: – Épp most nincs senkim!
- Te még nem mentél férjhez?
- Nem... Még várom az Igazit!
- És ki számít igazinak?
- Aki elvesz feleségül!

Favicc

Két agysebész beszélget:

- Képzeld a múltkor műtöttem egy szőke nőt.
- És?
- Felnyitottam a fejét, de csak egy madzagot találtam benne.
- És?
- Elvágтам a madzagot.
- És mi történt?
- Leesett mindkét füle...

Gavallér

– Zavarban vagyok, Mancika! Úgy érzem, nem tudom magácskát meghódítani.

A nő: Próbálkozzon csak nyugodtan, Pista! Eddig még mindenkinek sikerült.

Hihetetlen

- Az utcán egy molett szőke hölgyet megszólít a hajléktalan:
- Asszonyom, már három napja egy falatot sem ettem!
- Mire a hölgy: Hogy magának mekkora akaratereje van!

Kirakatban

A nő megáll egy kirakat előtt és olvasni kezdi a kifüggesztett reklámtáblát:

„AMIT NEM LÁT A KIRAKATBAN, MEGTALÁLJA A BOLTBAN!”

Erre bemegy és megkérdezi: – Tessék mondani, itt van az anyukám?

- Miért lenne itt?
- Mert a kirakatban nem látom...

Levelet várok

A szomszédoknak feltűnik, hogy a közelben lakó fiatal nő délelőtt folyamán gyakran kijár megnézni a postaládáját, holott csak délután jár a postás.

Megkérdezik tőle: – Valami fontos levelet vár?

– Nem – feleli a nő. – Csak a számítógémem állandóan azt jelzi, hogy levelem jött.

Mit lehet tenni?

Mi oka lehet annak, ha a **bomba-csinos** nő nem tud férjhez menni?

Vagy az, hogy túl gyakran mond nemet, vagy az, hogy túl gyakran mond igent.

Névjegykártya

A szőke nő névjegykártyát akar csináltatni. Nézegeti a katalógust a korábban tervezett kártyákból.

Egy idő után megszólal: – Ezek jók, de tudnának olyat is csinálni, amin az én nevem van?

Ruhapróba

– Felpróbálhatnám azt a ruhát a kirakatban? – kérdezi a csinos szőke nő a butik vezetőjétől.

– Csak nyugodtan – feleli a nő. – *alán idecsalogat néhány vevőt.*

Szőke nő a hivatalban

– Fiatal nő érkezik, aki az első útlevelét akarja kiváltani, megáll az íróasztalnál, majd minden okmányát leteszi az ügyintéző elé.

A szőke hivatalnoknő sorra megnézi az iratokat, s mindent rendben talál egészen addig, amíg kezébe nem veszi a születési-anyakönyvi kivonatot.

Ez nem jó – és visszaadja – *a leánykori nevére állították ki!*

Szőke nő panaszkodik a barátnőjének

– Képzeld, a múlt héten egy társaságban elmondtak mindennek, még r...-nak is nevezték! Kérlek, mondd meg, mit tegyek?

– Legközelebb ne menj olyan társaságba, ahol ismernek!

Üzletben

A rengeteg kiválasztott terméket felpakolta a futószalagra, utolsóként egy cserepes fűszernövényt.

A férfi viccesen megkérdezi: – Ez az utolsó tétel nem grátisz?

A fiatal pénztáros gondosan forgatja, nézegeti, majd határozottan válaszol: – Nem, ez rozmaring!

Tréfás történetek a családomban

Asszonynév

A következő fejtegetésem a leánynév-asszonynév használatához kapcsolódik. Történt egy alkalommal, hogy kórházba kerültem, – már nem is tudom, mivel, talán éppen Attilám születésekor. Az ágyhoz kötött betegekhez az irodai alkalmazottak egy táska-írógéppel a jöttek a fölvételt intézni.

Hozzám érve, egy fiatal nő kérdezi tőlem az adataimat. Bemondom a nevem: X-né F Katalin. A nő csak néz rám, mintha nem jól hallaná...

– Férje nevét mondja!

Megismétlem.

– De a férje keresztnévét, ne a saját lánynevét mondja!

Mondom neki, hogy *az nem az én nevem!*

Nem érti...

Elkértem tőle a gépet, és magam kopogtam be a nevem az írógépbe.

Láttam rajta, még most sem érti, hogy nem Jánosné,
Istvánné, vagy Sándorné vagyok...

Hogy mik vannak?

1961.

Egy korabeli Nőnapon elhangzott töredék:

„Férjemnek ... úrnak! – Eddigi kifogástalan hűsége és magavise-
letére való tekintettel este 24 óráig kimaradást engedélyezek. –
Feleség.

FIGYELMEZTETÉS: Jelen engedély lefüggönyözött szeparéba
való belépésre és ott nőkkal való hancúrozásra nem jogosít.
A jegygyűrű elrejtése az engedély azonnali elvonását vonja
maga után!

VISSZAVONÁSIG ÉRVÉNYES!

Megfogadom, hogy nem élek

Bizalmaddal vissza.

Mint ma született bárány

Lelkem bűntől tiszta.

Nem járok én szeparéba,

Ahol a bűn fészkel

Édes kincsem hidd el.

Ámde minek fogadkozom

Összevissza ennyit:

Rajtad kívül soha, soha

Nem csalok meg senkit!”

„Fakarusz”

Vonattal indultam Balassagyarmatról Szirákra, hogy láthas-
sam kicsi fiamat, akit akkor átmenetileg, amíg lakást kapok,
szüleim gondoztak. Nógrádkövesdnél kellett átszállnom vonat-
ról autóbuszra. Ne gondoljon senki valami kényelmes buszra,
hanem – mint akkor neveztük, „**fakaruszra**” koncentráljanak.
Értsd ez alatt egy ponyvával letakart ócska nyitott teherautót,
amelynek platójára körben keskeny fapadokat helyeztek el,
ülés céljára.

Azok, akik oly szerencsések lehettek, hogy leülve eme *kemény kényelemben* részesülhettek, még nagyon örülhettek. Akiknek nem jutott a padon hely, azok tántoroghattak egész úton, egyik ülő embertől – vagy emberről – a másikra, avagy valaki ölébe, vagy egy kanyarban – a padlóra repülve...

A felszállás is, kicsit másként történt eme járgányra, nem egészen úgy, mint a mai buszokra, lépcsőkön, hanem legalább másfél méter magasra kellett valahogy feljutni, ha szerencséd volt, és egy erős ember fölemelt, vagy sikerült nehezen a magas jármű platóra fölkapaszkodni.

El lehet képzelni, micsoda „kényelmet” jelentett ilyen jármű-alkalmatosságon utazni, akarom mondani, rázkódni, mivel ennek rugózata egyáltalában nem erre a célra lett megkonstruálva, és az akkori utakról nem is tudom, milyen jelzőket lehetne zengedezni, amelyeken a háború okozta óriási gödrök, meg kiálló kövek még fokozták az utazóközönség utazás alatti élvezetét, szóval: majd’ kirázta lelkünket Nógrádkövesdtől Szirákig.

De milyen érdekes, most tréfálkozni rajta, pedig ilyen világot éltünk – akkor!

A járműnek én vagyok a keresztanya.
Részlet Kisvárosunk c. kisregényemből, az 1950-es évekből.

Fényképek-Gyermekszáj

Tízéves kislányom ölében ül a hároméves kisöccse, egy nagy fényképalbumot lapozva magyarázza neki, kit látnak a fényképeken.

Egyiken nagy fonott karosszékből a kisbaba képe látható, amint nevetve a karfába kapaszkodik.

Lányom megszólal: – Nézed, Attila: a képen ez a kisbaba Anyuci.

Kisöccse megdöbbenve néz rá, majd komolyan azt kérdezi:

– Hülye vagy? Anyuka nem kisbaba!

Második férjem első házasságában történt:

„Kriszti papája a fürdőszobában éppen zuhanyozik, amikor hároméves kislánya rányitja az ajtót.

Rémülten emeli szájához a kezét, megdöbbenve kirohan, és azt kérdi a mamájától: – Anyu, te tudtad, hogy a papa fiú?!”

Mit jelent egy év?

Mi nők, már csak ilyenek vagyunk!

1. Tizenéves voltam, amikor Erdélyben élő, idős nagyanyámnál töltöttem az iskolai szünetet. Eljött hozzám látogatónak egy évvel idősebb lánytestvére, akivel annyira egyformák voltak, mintha ikertestvérek lennének. Én is szinte csak a ruhájukról tudtam őket megkülönböztetni.

Valaki a társaságból megkérdezte tőlük, ki az idősebb?

Mire az én kedves Nagymamám kihúzta magát, és bejelentette: én egy évvel fiatalabb vagyok nála! Mindenki mosolygott a válaszun, biztosan arra gondoltak, hogy **mit számít egy év ebben a korban?**

2. Középiskolába jártam. Osztályfőnökünk a lányoktól megkérdezte az adataikat. Amikor sorra kerültem, bemondom, hogy X év, december 30.

– Hogy lehet valakinek ilyen születésnapja? – Kérdezte tőlem csodálkozva. Szülei nem várhattak még két napot? Ha fiú lenne, egy évvel hamarabb soroznák be katonának!

3. Most jöttem rá, hogy bizony néha sokat jelent egy év, amikor én is nyugdíjas korba léptem.

Ugyanis ha valahol megkérdezik tőlem, hány éves vagyok, az évszám után mindig hozzáfűzöm azt is, hogy én december 30-án leszek X éves!

Bizony nem mindegy, hogy ugyanazon az év januárban, vagy az év utolsó hónapjának utolsóelőtti napján jöttem a világra, mert ha például januárban lenne a születésnapom, akkor már egy évvel idősebb lennék!

Ennyit jelent egy év, vagy két nap!

(1980. Életem regényéből)

Ők ott is lakótelepen élnek?

Csendes, őszi délután unokáimmal temetőt látogattunk. Szemerklő esőben színes falevelek ropogtak a talpunk alatt, egymás kezét fogva sétáltunk, közben nézegettük a sírokat. Ahogy haladtunk a keskeny utakon, egyik helyen szoborral díszített sírhely, aranyozott feliratokkal, máshol lám-

Farkasréti temetőben

pákkal, fényképekkel, drága márványból emelt síremlékek, majd a gazdagságot sem rejtő kripták sorakoztak...

Tovább sétálva, virágokkal beültetett sírhantok mellett lépdeltünk, némelyiken szobor, virágtartó díszelgett, aztán szerény, apró dombok, majd urna-sírok következtek, végül a temetőfalba szinte beépítve, magas építményekben apró rekeszek szerénykedtek...

Az elhunytak nyughelyeit nézve, Emese, akkor négyéves unokám megkérdezte tőlem: – Miért van annyiféle sírhant, nagymama?

Kezdttem neki magyarázni, hogy a gazdag emberek elhunyt hozzátartozóiknak nagy és díszes síremléket állítanak, ami sok pénzbe kerül. Mások viszont, akiknek nincs annyi pénzük, csak egyszerű sírdombot ápolnak, beültetik virágokkal, mert ők is szeretik azokat, akiket eltemettek.

A szegény emberek már csak kis urnasírokat vagy urnahelyet tudnak vásárolni, s rokonaik ott alusszák örök álmukat. Azonban a szerényebb síremlékeknél, apró mécsesekkel is ugyanolyan szeretettel emlékeznek meg róluk, amikor kijönnek nyughelyüket meglátogatni.

Mire négy éves unokám hirtelen azt kérdezi tőlem: – Mondd nagymama: ők ott is lakótelepen élnek? (2000)

Vicc a régmúltból

A következő történetet is én jegyeztem fel a háborús évek nehéz éveiből, azóta őrzöm.

Papa a kisfiával sétál. Egy húsbolt előtt kezdi magyarázni neki, mi a szocializmus és a kommunizmus. Tudod kisfiam, olyan világban élünk, amikor mindenki dolgozik, mindenkinek van annyi pénze, hogy megvegye magának a szükséges élelmiszert, ruhaneműt, mindent, amire neki és a családjának szüksége van. Ha majd fölépítettük a szocializmust, s eljön a kommunizmus, akkor már olyan jó világ lesz, hogy elhal az állam intézménye, nem kell pénz, s mindenki szükséglete szerint látja el magát.

Hogyan, apuka, ha nem lesz pénz, miből vásárolnak az emberek?

Úgy kisfiam, ha például hús kell a családnak (vagy bármi más), bemegy az üzletbe, pl. a henteshez, és annyi húst kap, amennyi kell a családjának, s azt hazaviheti. Persze ugyanúgy ruhát és mást is.

A kisfiú tátott szájjal bámul, majd megkérdezi: – *Apa! Mi az, hogy hús?*

(Idézet Életem regénye 13. fejezetéből. Ma már mulatságos történetnek hangzik a régmúltból, de sajnos, sokak ma sem tudhatják, mi az, hogy húst is lehet vásárolni!)

Vegyes viccek

Alkohol

Kutatások bizonyítják az alkoholoról, hogy:

a vodka jéggel = rongálja a vesét!

a rum jéggel = pusztítja a májat!

a gin jéggel = károsítja az agyat!

a whisky jéggel = árt a szívnek!

Mi a tanulság ebből?

Az, hogy a jég kimondottan árt az embernek!

Angyal

– Anyu, tud a szobalányunk repülni?

– Dehogy. Honnan veszed?

– Mert tegnap, mikor elmentél itthonról, apu azt mondta neki, hogy ő egy angyal.

– Igen? Na, akkor ő is repülni fog!

Anyós, mint a sör

– Az én anyósom olyan, mint egy jó pohár sör!

– Miért, olyan finom?

– Nem. Jéghideg, és amikor elém kerül, habzik a szája.

Bajusz

Férfi tűnődve mondja a barátjának:

– Ha az a kis bajusz nem lenne, pont úgy néznél ki, mint az anyósom...

– Nincs is bajuszom!

– De neki van...

Cigány és pap

Két cigány megy az úton. Szembe jön velük a pap. A papnak el van törve keze, a lába.

Kérdi tőle az egyik cigány:

– Plébános Úr, mi történt magával?

– Tudjátok gyermekeim, tegnap este elcsúsztam és beleestem a kádba.

Jól van, megy tovább a két cigány. Megszólal az egyik:

– Hé, te! Mi az a kád?

Mire a másik:

– Honnan tudjam, nem járok én templomba!

Fa-viccek

1.) Üzletben:

Kérek egy kiló narancsot.

– Narancs nincs, csak banán.

– És hogy jutok el Banánra?

2.) Pszichológusnál:

– Kérem, segítsen! Az emberek folyton azt mondogatják, hogy milyen csúf vagyok.

– Feküdjön a kanapéra, arccal lefelé!

FaViccek Mesakótól (Napvilág íróklub) (egy)emeletes (bölcs)kőd(ések)

Tünemények

– Miért hull a hó? – Mert nem akar nagyot suppanni.

– Miért dörög az ég? – Mert nem ismeri a pianisszimót.

– Miért esik az eső? – Mert az égiek elzárták a létrát.

– Miért síri a csend? – Mert szabadnapot vett ki a kántor.

– Miért prédikál korán reggel a pap? – Azért, hogy a hívek nyugodtan tudjanak még aludni.

*

Feketével:

– Miért feketék a dinnyeszemek?

– Mert magasról pottyantották le a hőségriadót.

– Miért feketedik meg ősszel a zöld dió burka?

– Mert szenved a kánikulától.

– Miért feketednek meg a napraforgószemek?

– Mert belefáradtak a turistalátványba.

- Miért koromfekete az éjszaka?
- Mert a csillagok sztrájkolnak.
- Miért fekete színű a fekete?
- Mert nem akarja, hogy felismerjék a sötétségben.
- Miért fekete Péter?
- Mert szükség van legalább egy balekra.
- Miért fekete a kávé?
- Azért hogy passzoljon az élethez.

*

Piroskával:

- Miért lakott nagymama az erdőben?
- Mert a városban nem tudta fizetni a gázszámlát.
- Miért kóborolt egyedül az erdőben Piroska?
- Mert elhagyta a párja.
- Miért csak egy üveg borocskát vitt Piroska a nagyinak?
- Mert a mami elvonókúrán volt.
- Miért kapta be a farkas nagymamát?
- Mert nagyanyó elfelejtette kifizetni a tűzifát.
- Miért tette föl a farkas a nagymama főkötőjét?
- Hogy ne rontsa el a százeurós frizuráját.
- Miért mentette meg nagymamát a vadász?
- Mert ki akarta próbálni a vízi pisztolyát.

*

Pöttöm Pannával

- Miért lett Panna Pöttöm?
  - Mert abban az időben szüntették meg az ingyenes tejpor-receptet.
  - Miért lakott Pöttöm Panna dióhéjban?
  - Mert a bank elárverezte a házukat.–
- Miért vállalt házimunkát Pöttöm Panna az egérnél?
- Mert gyűjtögette a lóvét egy külföldi rucira.
  - Miért repült Pöttöm Panna a madárral?
  - Mert a vakond ellopta a repülőjegyét.
  - Miért kapott szárnyakat Pöttöm Panna?
  - Azért hogy hamarabb eljuthasson a Jupiterre és ott parcellát vásárolhasson.

*

Sárkány:

- Miért vívott meg a sárkánnyal a legkisebbik királyfi?
- Mert azt hitte, hogy ő a Batman.
- Miért kellett elvigye a sárkányfogat a kicsi királyfi a vén királynak?
- Mert az öregnek már rég hiányzott a bölcsességfoga.
- Miért változott át békává a kicsi királyfi?
- Mert irtó pattanásos volt az arca.
- Miért győzte le a sárkány a középső királyfit?
- Mert az kevés spenótot evett.
- Miért kellett az öreg királynak az aranyalma?
- Mert a gazdák felverték a piaci árakat.

*

Fogpiszkáló:

- Miért nem kell fogpiszkáló?
- Hogy ne menjen kárba a maradék.
- Miért kell földő a fazékra?
- Hogy ne fusson ki a leves az ablakon.
- Mért zsíros a szalonna?
- Hogy töpörtyű lehessen belőle.
- Miért piros a paprika?
- Mert sokat jár a tengerpartra.
- Miért piros háztető?
- Hogy bolonduljanak a madarak.
- Miért édes a cukor?
- Hogy sűrűn keresd fel fogorvosodat.
- Miért hull a hó?
- Hogy a hóemberek táncoljanak.
- Miért esik az eső?
- Hogy nyakig élvezkedj a sárban.
- Miért alszik télen a medve?
- Mert nem akar emberrel találkozni.

**

Gyermekáldás

Az emeleten lakó Kovács úrnak öt szép gyermeke van.

Az alatta lakó Szabó úrnak viszont egy sincs.

Egy nap Szabó elkapja Kovácsot a lépcsőházban:

– Drága szomszéd úr, árulja el a titkát! Mi is régóta szeretnék gyereket, de sehogy sem sikerül. Maga biztosan meg tudja mondani, mit tegyek.

– Hát persze, mi sem egyszerűbb annál. Nem kell hozzá más, mint egy kád meleg víz, egy kis kölni és egy partvis.

– Megmagyarázná?

– Persze. Szépen kiöltözteti önmagát és elviszi vacsorázni.

Egy kis bor, pezsgő, tánc...

– És? – kérdi mohón Szabó.

– Hazajönnek, megtölti a kádat meleg vízzel, levetkőzteti a kedves feleségét, megfürdeti.

– És aztán?

– Megtörölgeti, itt-ott bekölnizi, hogy mindenütt jó illatos legyen.

– Jó, de minek a partvis?

– Azzal felkopog nekem, hogy jöhetnek!

Hallókészülék 1.

Egy ember meséli a szomszédjának:

– Éppen most vettem egy új hallókészüléket. Négyezer dollárba került, de ez a legjobb. Ezzel a hallásom tökéletes!

– Igazán? – mondja a szomszéd. – Milyen gyártmányú?

– Fél kettő.

Hallókészülék 2.

Egy idős úriember évek óta hallási problémákkal küszködött. Orvosához fordult, akinek sikerült számára olyan készüléket beszerezni, mely 100%-os hallást biztosít.

Egy hónap múlva ellenőrzésre ment az orvoshoz, aki azt mondta neki:

– Az ön hallása tökéletes. Gondolom, a családjá is nagyon örül ennek.

Az idős úr válasza: – Még nem mondtam meg a családomnak, inkább csak ücsörgök, és hallgatom a beszélgetésüket.

És?

Azóta már háromszor írtam át a végrendeletemet!

Horgász

Szomszédommal állandóan a horgászászon járt az eszünk: vagy horgásztunk, vagy nagy halakról és nagy kapásokról beszélgettünk.

Első fiunk születésekor boldogan kopogtam be hozzájuk:

– Megvan, gyerekek! Ötvenegy centiméter hosszú, három és fél kiló!

Barátom abban a pillanatban eldobta a kezében tartott újságot, kirohant a folyosóra, és felvillanyozva kérdezte:

– No és csuka vagy ponty?

Huncut kölyök:

Kisfiú ül a járda szélén és egy pálcára kötött zsinórt lógat be a csatornanyílásba. Arra jön egy asszony, megsajnálja a gyereket, elővesz a zsebéből egy százast és odaadja neki. Kedvesen azt kérdezi tőle:

– Mondd csak, hány halat fogtál eddig?

Mire a gyerek mosolyogva felnéz:

– Köszönöm! Ma már maga a hatodik.

Idegenvezető: Engedje, hogy én vezessem át az élet útvesztőjén...

Katona: Jött, láttam, győzött!

Kertész: Rózsát hintek a lába elé.

Kőműves: Építsünk közös otthont...

Kötélgyártó: A házasság szent kötélke fűzzön össze bennünket.

Orvos: Gyógyítsa meg beteg szívemet!

Pék: Megosztanám magával utolsó falat kenyeremet is.

Tanító: A szeméből olvasom ki minden kívánságát.

Tengerész: Nálam nyugodt révre talál az élet viharaiban.

Villanykörte-gyáros: Maga az életem világossága.

Irodában

Az igazgató reggel benyit az egyik irodájába és látja, hogy az egyik alkalmazott a titkárnőjével csókolózik. Megdöbbenve rákiált:

- Béla, hát ezért fizetem én magát?
- Nem, igazgató úr, ezt ingyen csinálom.

Jó vicc

Tábla egy javítóműhely ajtaján: „MINDENT MEG TUDUNK JAVÍTANI! Kérjük, kopogjon, mert a csengő nem működik!”

Kellemetlen

Ha a munkaidő vége után távozol, senki nem vesz észre, de amikor hamarabb elmész, biztos, hogy a parkolóban találkozol a főnökkel.

Két férfi beszélget:

- Hallom, megnősültél. Gratulálok!
- Köszönöm.
- És milyen az anyósod?
- Baromi ronda, de az üzletmenetet kiválóan elősegíti.
- És a sógornőd?
- Hú, ne tudd meg! Az, ha lehet, még rondább, de az üzletmenetben kiválóbb, mint az anyósom.
- Na és a feleséged?
- Ne is kérdezd! Olyan ronda szegény, hogy az hihetetlen, viszont az üzletmenetet ő segíti a legnagyobb mértékben.
- Te, mondd már, mi ez a családi biznysz, amit csináltok?
- Szellemvasút.

Két író beszélget:

- Kész a tragédia! Csak azt nem tudom, hogy az 5. felvonásban hogyan pusztítsam el a hőst?
- Olvastasd el vele az első négy felvonást.

Két szű beszélget a mestergerenda végén

– Hű, barátom, nagy munka vár ránk, mire a gerenda másik végéig percegünk.

– Rá se törődj pajtás, gondoldj arra, hogy az embereknek mennyivel nehezebb a dolguk: Fönntartják ezt a földgolyót, és még politizálnak is.

(Napvilág íróklub: Túri Imre.)

Ki, hogy vall szerelmet?

Akrobata: Tenyeremen hordom majd...

Aranyműves: Szeretném magamhoz láncolni.

Diplomata: Kössünk egymással szövetséget!

Kovácsné átmegy a szomszédasszonyhoz. Látja, hogy az éppen a nagy kanapét próbálja átcipelni a szoba egyik végéből a másikba.

– De nagy munkába fogtál, Rózsika! Miért nem várod meg, míg hazajön az urad?

– Még csak az kéne, hogy ő is rajta üljön!

Kocsmában

Két cimbora összefut meló után a kocsmában. Egyikük kérdi a másiktól:

– Mit iszol?

– Nekem nyolc!

– Nekem is!

– Megszólal a csapos: Tizenhat kisfröccsöt kérek!

Krómer Ágnes (Napvilág íróklub):

Miért jó a lónak?

???

Nem is jó neki

*

Miért jó a csigának?

???

Mert nem ló

*

Logika

A világ népességének húsz százaléka kínai, tehát minden ötödik ember kínai.

– Mi a családban öten vagyunk, tehát valamelyikünk biztosan kínai. – De ki az? Vagy az apám, az anyám, vagy a bátyám, Sanyi öcsém, Ho Csau-csu? Persze, magamat sem hagyhatom ki a számításból...

Milyen korban élünk?

Klasszikusban! Ez talán nem is vicc, mert való igaz, hogy a gazdagoknak KLASSZ, a szegényeknek meg KUSS!

Mókusok:

Két mókus találkozik az erdőben, a nagyobbik ökölbe szorítja a kezét.

– Mi van a kezében? – kérdi a kicsi. – Diócska?

– Nem.

– Mogyorócska?

– Az sem.

– Hát akkor?

– Görcsöcske!

Nyuszika sétál az erdőben, mikor hirtelen szerencséjére egy fához ér. A Farkas meg egy picit a villanyhoz.

(Napvilág íróklub, Patyolat.)

Polgármester és a cigány szomszédos telken építkeznek. Egyforma ház épül. Kész a ház.

Cigány: Polgármester Úr! Tudja-e, hogy az én házam kétszer annyit ér, mint a magáé?

Polgármester: Hogy-hogy?

Cigány: Hát úgy, hogy a maga háza mellett cigány lakik!

Politika

- Két szű beszélget a mestergerenda végén:
  - Hű, barátom, nagy munka vár ránk, mire a gerenda másik végéig percegünk.
  - Rá se törődj pajtás, gondoldj arra, hogy az embereknek mennyivel nehezebb a dolguk: Fönntartják ezt a földgolyót, és még politizálnak is.
- (Túri Imre anyagából vettem át.)

Repülőgépen

Utóbbi időben már ritkán adnak ételt a repülőjáratokon, ezért meglepett, mikor az utaskísérő azt kérdezte az előttem ülő férfitől:

- Uram, kér vacsorát?
- Mit választhatok? – kérdezett vissza a férfi.
- Azt, hogy kér, vagy nem kér – felelte az utaskísérő.

Részegek

Két részeg indul kifelé a kocsmából, majd mikor már elhagyták úgy 300 méterre, megszólal az egyik:

- Te, nagy gond van, elfelejtettem pisilni!

Mire a másik:

- Semmi baj, majd megtanítalak...

Székely vicc:

Öreg székely-kópé a hintaszékében ül az udvaron.

Egyszer csak egy limuzin gurul a ház elé.

Kiszáll belőle egy öltönyös ember és azt kérdezi tőle:

- Emlékszel rám, apám, én vagyok a fiad, akit 10 éve dohányért küldtél a városba.
- Azóta meggazdagodtam, megnősültem és híres lettem.
- Jó, jó, – mondja a székely – de hol a dohány?

Találós kérdések:

Mi az abszolút nulla?

- Léggömb, hámozva!

És az abszolút hír?

– A NÉMA elmeséli a SÜKETNEK, hogy a VAK látta BÉNÁT futni!

Villanykörte

Baráti társaságban elterjedt, hogy a villanykörte úgy van kialakítva, hogy ha a szádba beveszed, de utána már nem tudod kihúzni.

Kellő mennyiségű alkohol elfogyasztása után fellángolt a felfedezni vágyás szelleme, és csakhamar rá kellett jönniük, hogy tényleg nem lehet kihúzni a villanykörtét.

Ez először még viccesnek hatott, de miután negyedórás próbálkozás után se sikerült kihúzni a srác szájából a körtét, gyorsan fogtak egy taxit és beszáguldottak vele a legközelebbi klinikára.

A taxis csak röhögött rajtuk, és nem bírta elképzelni, hogy nem sikerül kiszedni a villanykörtét.

Fél óra múlva a taxist hozták be társai a klinikára, egy villanykörtével a szájában...

Zebra előtt

A zebránál egy idős néni megkér egy fiatalembert, hogy kísérje át az úttesten.

– Szívesen – válaszol a fiatalember.

– Akkor miért nem indulunk?

– Várni kell, mert piros a lámpa.

Kedves fiam, ha zöld, akkor egyedül is át tudok menni.

Lehet, nem mindenki hiszi, mégis, amelyeket a következőkben olvashatnak, megmagyarázhatatlan események. Ennek ellenére mind való igazság, megtörtént eset – velem, velünk, a családban.

Amíg nem találkoztam, hasonló esetekkel, én is kétkedve fogadtam ilyen történeteket, de most már nincs kétségem, mivel szem- és fültanúja voltam mindegyiknek.

Meggyőződtem arról, hogy igen is, történhetnek másokkal is hasonló esetek.

Ezért adtam a következő rész címéül:

IV.

HIHETETLEN ESETEK, ŐRANGYAL VIGYÁZZA UTUNKAT

„Őrangyal vigyázza utunkat”
Négy történet következik

1.) Csak a lovak álltak a helyzet magaslatán

Nem mostanában történt, amikor második éve birtokolt jogosítvánnyal egy **verőfényes tavaszi vasárnap délután férjemmel** útnak indultunk első autómmal – szülőfalumba, látogatásra. Eleinte még ráhagytam a férjemre, válassza ki térképen az útvonalat. Jobb is, ha elfoglalja magát, velem kevesebbet foglalkozik. Ő azonban csak a „toronyirányt” nézi, nem az út minőségét, és késve jelzi, ha kanyarodni kell. Most is Nógrád megye erdős-hegyes, árkon-bokron keresztül haladó, igen kanyargós útjait választotta. Igaz, szép tájon, hús erdőkön keresztül autóztunk kellemes időben, de kegyetlen rossz minőségű keskeny úton: hol erős magaslatokra föl, hol meredek lejtőkön le vitt utunk, néhány kilométer távolságon belül apró falvakon át, ahol nemcsak az emberek, de tehenek, tyúkók, kutyák épségére is kellett figyelni. Ezért sem üzemanyaggal, se idővel nem takarékoskodtunk. Amikor *végre* kiértünk a 21-es útra, mindjárt könnyebb volt vezetni. A gyér forgalmat kihasználva, négyesbe kapcsoltam, élveztem a sebességet. Egyszer csak férjem rám szól: – Itt, itt fordulj balra!

Igen ám, de az „itt” máris itt volt! Indexeltem, próbáltam fékezni, hátha be tudom venni az éles kanyart. Azonban ilyen sebességgel – kellő rutin nélkül – nem sikerült úton tartanom az autót. Ezer szerencse, hogy a kanyaron túl sekély árok húzódik, a jobb első kerékkel becsúsztam oda. Akkor még azt se tudtam hirtelen, hogy ilyen helyzetben nem szabad azonnal ellenkező irány felé kormányozni –, de én azt tettem. A hirtelen kormányzás miatt ismét az úton találtam magam, átlépve a felező vonalat. S jaj, nekem, éppen akkor jött szembe egy parasztszekér (vasárnap lévén) megrakva hat részzel, hangosan kurjongatva, vészesen közeledtek felénk.

Figyelmem rájuk szegeződött, s bár fékeztem, mégsem tudtam elkerülni az ütközést. Rettenetes csattanás után, s amint körülnézek, a két ló hátsó lábaikon állva, első lábukkal ott kalimpálnak fölöttünk a levegőben... számomra mérhetetlenül hosszú ideig... pedig mindez pillanatok alatt zajlott le. Behunytam a szemem, gondoltam: itt már nincs mit tenni...

Az történt ugyanis, hogy én – mint kellő gyakorlattal nem rendelkező vezető az ijedtségtől –, a fogat vezetője pedig a meglepetéstől és az ital hatására, nem álltunk hivatásunk magaslatán.

A társaságban csak a lovak voltak urai a helyzetnek! Ösztönösen érezték, mit kell, vagyis mit nem szabad tenni! Még gyermekkoromban hallottam, hogy a ló intelligenciája annyira terjed, hasonló helyzetben nem lép rá emberre. Ez most beigazolódott. Ugyanis a lovak tőlünk ellenkező irányba, hirtelen mozdulattal, az úttest szélére rántották a rudat, meg a szekeret, részeg utasaival együtt, – ezért nem zuhantak ránk.

Az ütközés az autót megállította, de a motor még járt, ezért amikor ijedtségemben a behunyt szemem kinyitottam, gyorsan kikapcsoltam, majd lassan körülnéztem, és egy nagy lélegzetvétel után tudatosult bennem, hogy élve megúsztam az ütközést... miközben a szekeresek kerültek az úttest ellenkező oldalán húzódó árokba. Gyorsan kiszálltam az autóból, odamentem hozzájuk, akik szép sorban ugráltak le a szekerről – mindnyájunk szerencséjére, a sekély árokba, – az ijedtségen túl teljes épségben.

Kicsit később a fogat vezetője amolyan igazi nógrádi cikornyás káromkodásba kezdett, hogy tönkrement a kocsija! Ami ugyan nem volt igaz, később derült ki, hogy csupán a rúd repedt meg, amivel minden baj nélkül haza tudtak menni. Se a

lovak, sem a szekér utasai nem sérültek. Magamban hálát adtam a Teremtőnek, hogy mindenki épségben megúszta.

Kezdtem kicsit magamhoz térni, körülnéztem: Alig hittem el, de se nekem, se férjemnek sem történt semmi baja. Megborzongva gondoltam arra, s úgy éreztem: most velünk csoda történt, és őrangyalunk vigyázott ránk, különben ha a fejünk fölött vészesen kalimpáló négy lóláb a fogat rúdjaival együtt ránk zuhan, akkor én most ezeket a sorokat biztos, hogy nem írhatnám.

Tudatosult bennem, hogy őrangyal vigyázta utunkat.

2.) Apám megérezte

A legutóbbi világháborút követő nehéz időkben, hazatérve front után apám ideiglenes jelleggel egy tanyai iskolában tanított, majd áthelyezték Szirákra, ahol egy 24 tanerős iskola igazgatói állását töltötte be, mellette a járás iskoláinak felügyeletét látta el.

Nyugdíjaztatása – 50 év tanítói munkája után – költözött a Balaton mellé. Balatonkenese-Üdülőtelepen épített házat, aminek alapját nagy erőfeszítéssel, földmunkával kellett előkészíteni, mivel egy szakadékot vásárolt – olcsó pénzen.

Apukám óriási akaraterővel bírt. Az élet megedzette. Erős akarattal, szívós munkával, az Üdülőtelep vasútállomásával szemben, a hegy oldalában alakította ki az új otthon helyét, ahová kanyargós út vezetett a házig, később már szépen gondozott bokrok és virágok között. A domb aljában lépcsőzetes megmunkálással nemes szőlőskertet telepített, ahol a Dél felől érkező napsugár finom szőlőfajtákat értelt ízletes fogyasztásra és nemes borok készítésére.

Málna- és ribizlibokrokon érett gyümölcsöt az unokák is fogyasztották, az ízes sárgabarack fa terméséből pedig anyukám finom lekvárt főzött.

Ebben az időben kellemes családi otthonban töltöttük a szabadságunkat, s gyermekeink az akkor vízfenéig tiszta Balaton vizében fürödhettek, s ott tanultak meg úszni.

Telt az idő felettük és felettünk, de sajnos, Anyukám ereje egyre fogyott. Aggódva jártam hozzájuk segíteni, hogy három gyermekem és felelősségteljes munkám mellett minél többet segítsen őket.

1971-ben húsvét előtti héten látogattam meg szüleimet. Anyukám évek óta már a lakásban sem tudott segítség nélkül járni; kényelmes nyugszékben töltötte idejét. Tudtam, hogy egyre jobban törékeny és gyöngé. A hétvégét azzal töltöttem, hogy rendbe tegyek körülötte mindent: megfürösztöttem, megmostam a haját és levágtam, igyekeztem neki csinos frizurát készíteni. Emlékszem, milyen jól esett neki a gondoskodás.

– Legközelebb, ha jössz, hozzál nekem töltött káposztát – kért. – Tudod, olyan töltött káposztára gondolok, amelyet mi (vagyis amelyet ő vagy én) készítünk, mert jó az, amit Apuka főz – mégis más. Ebben maradtunk. Megígértem, hogy legközelebb hozok neki olyat, amelyet szeretne. Húsvét utáni héten készültem ismét hozzájuk.

Azonban ünnep után kedden délután az irodában megszólalt a telefon. Veszprémi kórházból egy orvos hívott. A zavaros vonal miatt alig lehetett érteni, amit mond. Annyit értettem belőle, hogy Anyukám kórházba került, és nagyon rossz állapotban van; ha látni akarom, siessék meglátogatni. Megrémített a hír.

Azonnal tárcsáztam a bátyámat, hogy tud-e valamit Anyuka állapotáról? Többet tudtak róla, mint én, de jót nem mondhatott. Közöltem, hogy azonnal indulok hozzájuk autóbusszal, s onnan mennék tovább Veszprémbe.

Késődélután volt, mire Budapestre érkeztem. Bátyáméknál már összegyűlt a család. Guszti tegnap látogatta meg Anyukát, ajánlotta, hogy ma már ne induljak el, úgysem tudok vele beszélni; amikor ő ott volt, előző este már nem volt eszméletén. Rettenetesen érintett a hír. De hová mehetnék éjszaka egy idegen városban? Persze, az akkori vonat-közlekedés miatt már sem indulhattam mindjárt. Náluk maradtam éjszakára.

Másnap a hajnali vonattal utaztam Veszprémbe. Azonnal a kórházba siettem, de elkéstem. Már a portán szomorú hírral fogadtak, hogy drága jó Anyukám előző este kilenckor meghalt. Mélyen lesújtott a hír. Én intéztem el a szokásos szomorú teendőket ott a kórházban, és a temetkezési vállalatnál. Fölhívtam testvéreimet, velük egyeztetve intézkedtem. Budapesten fogjuk eltemetni a Farkasréti temetőben. Mivel még nem küldött értesítést a kórház Édesapámnak, az a feladat is rám várt, hogy én vigyem neki a szomorú hírt...

Autóbuszra szálltam. Szomorú utazás volt, azt tudni, hogy Édesanyánk nincs többé közöttünk. Bántott, hogy nem tudtam teljesíteni utolsó kívánságát, hogy töltött káposztát már soha többé nem vihetek neki.¹

Megérkeztem Balatonkenese-Üdülőtelepre. Olyan érdekes, és különleges volt számomra a találkozás Apukával. A kis szobában magába roskadva ült. Szeretettel üdvözöltük egymást, leültem melléje, beszélgetni kezdtünk. Nem értettem egészen a helyzetet, mert elutazásom előtt még egyszer benéztem a kórházba, ahol megerősítették, hogy nem küldték ki az értesítést a halálesetről, ahogy kértem reggel, hogy ne is tegyék, mert egyenesen odautazom, és jobb lesz, ha tőlem hallja, s nem egy kétsoros táviratból kell értesülnie a lesújtó hírről.

Egymás mellett ültünk a heverőn. Csodálkozva hallgattam, mert úgy beszélt, mintha már tudná, mi történt... Elmondta, hogyan került kórházba Anyuka, aki már nem él, s ő várja, mikor érkezik a gyászkocsi, amivel hazahozzák... Itt akarja eltemetni a ház mögött, a magas kerti falban kivájt pincehelyiségben, ott készít neki nyughelyet az aranyeső bokrok mellett, és a kerti virágokkal fogja beborítani. ***Én csak hallgattam, miért beszél így, hisz' nem tudhatja, hogy már nem él... De ő megérezte...***

---

¹ Lásd a később írt versemet.

Nemsokára csöngettek, – a postás jött. Én mentem a kapuhoz, és akkor hozta a gyászos hírről szóló táviratot. Akkor tájékoztattam Apámat, hogy én most Veszprémből jöttem, és Anyukát nem fogják ide hozni. Beszéltem telefonon a testvéreimmel és arra gondoltunk, hogy Budapesten kellene eltemetni. Szeretnénk, ha ő is egyetértene vele.

Nem fért a fejembe: honnan tudta olyan biztosan, hogy már nem él? – ezt nehéz volt feldolgoznom. Egymás iránti őszinte szeretet vezérelte őket életükben, hogy elvesztését – külön értesítés nélkül is megérezte.

Finta Kata: Megbocsátás?

Akkor jut eszünkbe,
mit kellene tennünk,
amikor már késő, ha szeretteink
örökre itt hagynak bennünket,
ahonnan többé vissza nem jönnek.

*

Emlékszem, amikor a kezét
szorosan fogtam,
fájdalmát átvenni akartam,
keszkenőmmel letöröltem
szeméből a könnyét,
hogy ne lássam kínját, szenvedését.
Nemsokára betegen várt megint,
látogatóba siettem hozzá
vigasztalni, gondját viselni:

megmosdattam, fésültem, étellel kínáltam.
Arra kért, ha legközelebb megyek hozzá:
azt vigyek neki, amit szeretne enni.

*

Örömet akartam neki szerezni.
Korán hajnalban, amikor bekopogtam,
sivár, üres házban találtam magam.

Elkéstem volna?

Miért nem várt engem?

Ilyen sietősen örökös magányába
miért sietett el?

*

Akkor jut eszünkbe,
mit kellett volna még tenni,
amikor már késő a bánat,
ha szeretteink lelke oda száll,
ahonnan vissza nem jó soha már.
Hiába – bármily' nagy a bánat –
ezen változtatni nem lehet!
Annyit kell tennünk:
imádkozunk értük!

3.) Férjem látogatása

Bármilyen hihetetlen, de megtörtént!

Már nagyon megromlott a látása, csak segítséggel tudott lépcsőn járni. Autóval vittem a szemészetre, ahol egy budapesti orvos megvizsgálta. Mivel itt nincsenek megfelelő műszerek, beutalót adott a fővárosi Szemészeti Klinikára. Meg-

nyugtatta, hogy csupán egy vizsgálatról van szó, utána még aznap hazaengedik.

Nekem mindkét térdem be volt dagadva, nem mertem arra vállalkozni, hogy Budapestre kocsival vigyem. A megjelölt *csütörtöki napon* kivettem az állomásra, fiammal megbeszélve, ő várta az autóbushznál, s onnan taxival kísért a Klinikára. Azonban nem engedték haza, mert zöld hályog miatt operálni kell a szemét. Fiam telefonált, hogy néhány dologra szüksége van ottléte idejére. Megbeszéltük, hogy a következő autóbusz vezetőjével felküldöm, ahol ő megint fogja várni, és még aznap beviszi neki a Klinikára.

Pénteken késő délután ismét csöngött a telefon. Férjem jelentkezett a Klinikáról, rossz volt a vonal, alig lehetett érteni, mit mond. Úgy kezdte, hogy valami fontosat akar velem közölni a folyamatban levő kárpótlásokkal kapcsolatban. A recsegések miatt azt ajánlottam, hogy holnap megbeszélünk mindent, mert a korai busszal indulva meglátogatom. Már becsomagoltam, s elviszem, amire még szüksége van. Ekkor megszakadt a vonal.

Este nyugtalanság vett rajtam erőt. Elkészíttem a ruháimat, amit másnap magamra veszek, aztán lefeküdtem, hogy kipihenjem magam. Még egy kicsit olvastam az ágyban, a szobában csak az olvasólámpa égett.

Olvasás közben megnéztem az órát, kilencet mutatott. *Hihetetlen történet,* valamilyen készítésre fölnéztem a könyvemből, és szemben velem, ahol férjem ülni szokott egy fotelban ülve televíziót nézni, most ott láttam őt ülve, felöltözve. A tv-felé fordulva merőn nézett a képernyőre, mintha műsort nézne...

– Mi az? Káprázik a szemem? Hisz Pesten van a Klinikán! Arra gondoltam, hogy a felgyülemlett gondok kikezdték az idegeimet...

Mégsem, mert Attila már lefeküdt, de most megszólalt: Nézd, Anyuka! Papa ott ül a fotelben... Valóban, még mindig ott volt, merőn figyelve a képernyőt...

Nem értettem a helyzetet, de túltettem magam rajta, aztán lekapcsoltam az olvasólámpát és elaludtam.

Szombat reggel útra készülődve, csöngött a telefon. Ki lehet az?, sietnem kell a buszhoz. A Klinikáról egy orvos keresett, kölcsönös bemutatkozás után a következőket mondta:

– Asszonyom! Sajnálattal kell közölnöm, hogy férje tegnap este kilenc órakor meghalt *(ez 1997. október 21-én történt)*.

Én szóhoz sem jutottam. Mert megdöbbenve jutott eszembe, hogy este éppen kilenc órakor látogatott hozzám... Az orvos részleteket nem közölve, elbúcsúzott. Arra gondoltam, hogy este, mikor megszakadt a vonal, férjem még valamit akart mondani... Aztán amint a fotelban ülve megláttam, pont abban az időben, mikor már nem élt, de búcsúzni eljött hozzám... Talán kiengesztelni akart sok mindenért, mert a korábbi udvariassága megkövetelte. Eddig nem hittem ilyen történetekben, de bármilyen különös, *most velem megtörtént!*

Katica lányomat is meglátogatta...

Ugyanis néhány nap múlva, vele együtt intéztük Budapesten a temetéssel kapcsolatos hivatalos ügyeket, közben beszélgetés közben elmondtam neki az esetet... Arra gondoltam, azt fogja mondani, hogy képzelődtem. Ezzel szemben csodálkozva hallgattam, amit tőle hallottam.

– Anyukám! Engem is meglátogatott Papa (így hívta második férjemet), éppen aznap este. Kiengesztelni jött, sápadt arccal kért tőlem bocsánatot. Te tudod, miért.

Már olvastam és televízióban ismerőseim beszéltek hasonló történetekről, hogy hozzátartozóik haláluk pillanatában megjelentek előttük. Ő is azt mondta: ha nem velem történik hasonló eset, nem biztos, hogy tényként elfogadtam volna. De mindez velem történt, s a pontos időpontját is följegyeztem, s a mai napig magam elé tudom idézni a látottakat. Nagyon különös volt, mert szokott ruhájában volt, de nem éreztem félelmet a jelenléte miatt.

Eddig nem hittem hasonló történetekben, de most velem, velünk történt, tehát valóság!

Most már én is elhiszem, amikor hasonló történetet hallok!

4. Órangyal vigyázta útját

A karácsonyi ünnepeket fiatalabb fiammal Budapesten töltöttük nővére vendégeként. Azonban a Szilveszter estét már otthon szerettem volna tölteni, ezért útra készülődtünk a délelőtti induló autóbushoz. Elhatározásunkat olyasmi akadályozta meg, amelyet még rémálmomban sem tudtam volna elképzelni...

A fiamról annyit meg kell említenem, hogy Down-szindrómás, azonban békés, jóindulatú, kedves ember, mindig tudtam rá hatni, most azonban nem értettem, mi történt vele. Annyira elszánt volt az arca, szinte elsápadt, a szemei beestek. Nem értettem, mi lehet vele... Csak ritkán kap enyhe nyugtatót, ha komoly ok adódik, mint pl. ma, mert már reggel láttam rajta, hogy vonakodott a készülődésnél.

De most nem fogott rajta a gyógyszer hatása.

Egyetemista unokám kísért a busz-pályaudvarra, segített a csomagokat vinni, de nem várta meg az indulást, tőle búcsút vettünk. Fiam azonban már indulás előtt húzta az időt, mert jól érezte magát nővére vendégeként, s amikor beállt az autóbusz, s a csomagokkal szerettem volna felszállni, a vezetője igyekezett kicsit várni, de hiába minden, Attila nem volt hajlandó felszállni, meg kellett várnunk a következő járatot. A csomagokat lepakoltam egy padra, gondoltam, ott várakozunk.

Ő csak hajtogatta, hogy nem jön haza, itt akar maradni a nővérénél. Már pedig tovább nem maradhatunk, ünnep után várja a munka, ezért nekünk valahogy haza kell jutnunk, késő délután az ünnepre való tekintettel nem lesz már buszjárat.

Attilán egy kis válltáska volt, benne a rajzai, színes filctollai egy kistrádió és egyéb apróság, a padon nagy bőrrönd, egy kisebb táska – ajándékokkal – némi élelmiszerrel, s a botom, mivel nehézkesen járok.

Éppen le akartam ülni, s mondtam Attilának, üljön ő is mellém, amíg beáll a következő járat, de nem akart, sőt, hirtelen gondolt egyet, és futásnak eredt, föl a lépcsőkön, hiába szölongattam, jöjjön vissza, nem hallgatott rám, s futott a metróállomás felé, s tőle szokatlan gyorsasággal pillanatokon belül eltűnt a szemem elől, már látni sem lehetett merre kanyarodott. Én ott álltam megkövülve a csomagokkal...

Úgysem tudtam volna követni, mert alig állok a lábamon.

Rettenetesen megijedtem. Félelem tört rám. Mi lesz most? Ha metróra száll, nem tudja, melyik irányba kell indulnia. A beszédjét idegenek nem értik, nem ismeri a számokat, se a betűket. Még soha sem utazott egyedül, csak velem, s az igazolványai is nálam vannak...

Amíg mindez végigfutott az agyamban, persze, a következő busz is elindult, a vezetője látta, mi történt, én pedig számtalan csomagomat-botomat igyekeztem összeszedni, s próbáltam az épületet megközelíteni lassú lépésekkel, hogy segítséget kérjek. Azonban épp' zárás volt, mire odaértem, az ő a vasrácsos kaput az orrom előtt lehúzta, hiába könyörögtem, engedjen be, hogy vonalas telefonon segítséget kérjek, mert elmondtam neki, mi történt. A vaskapu őre azonban hajthatatlan maradt, pedig a helyiségben még sokan álltak a pénztárak előtt, mi lett volna, ha megkönyörül rajtam, pedig láthatta, hogy majdnem járóképtelen vagyok.

Megálltam a hóban, hogy gondolkodjam és erőt gyűjtsek.

A rozoga mobilommal próbálkoztam, amikor egy tini kislány lépett hozzám, s megszólított – látva, hogy bajban vagyok – és fölajánlotta segítségét, mivel az ő busza csak fél óra múlva indul.

Örültem a segítségnek és megköszöntem, hogy valaki segíteni akar. Áadtam neki a mobilt, mivel utcai szemüveggel az apró számokat nehezen tudtam rajta megkülönböztetni. Kértem, keresse meg a segítség-hívó számát. Megtalálta, áadtam. A nagy zajban azonban alig lehetett valamit hallani, ezért röviden vázoltam kérésemet. Aztán hallottam, hogy kapcsolják a rendőrséget.

Megismételtem a mondandót, mire azt mondták, be kell mennem a IV. ker. kapitányságra, ott kell bejelentést tennem. Közöltem, hogy erre képtelen vagyok a csomagokkal, de még anélkül sem tudnék elindulni hóban, a botommal, mivel mozgássérült vagyok. Fölajánlották, hogy értem jönnek járőr-kocsival, adjam meg a helyet, ahol rám találhatnak.

Tíz perc sem telt el, bevíttek a rendőrkapitányságra. Sokan várakoztak, majd amikor rám került a sor, előadtam, mi történt. Nálam volt egy kis fényképalbum, amit lányom készített karácsonyra, benne több képen Attila is látható. Egyiket kiválasztottam, s áadtam azt, amelyen éppen abban a ruhában látható, amit ma visel. Azonnal intézkedtek, s nemsokára közölték velem, hogy az egész főváros minden járőre Attilát keresi...

Sokáig ültem egy széken, kétségbe esve. Nem tudtam megnyugodni, rettenetes órákat éltem át, az járt az eszemben, hová mehetett? Nemigen bíztam abban, hogy megtalálja, hol kell leszállnia a metróról, hiszen nemrég' változtatták meg az autóbusz-állomás helyét. A korábbi leszállóhelyen még talán el tudott volna igazodni, főleg, ha nem az ellenkező irányban közlekedő buszra szállt föl... Fohászkodtam a Mindenhatóhoz, hogy segítsen nagy bajunkban. Aggódtam, segít-e neki

valaki? Nagyon féltem, nem találkozik-e olyan valakivel, aki visszaélhet gyengeségeivel, mert hiába kérdez, vagy kérdezik, nagyon nehéz megérteni, mit mond, s még igazolvány sincs nála...

Teltek az órák, már éhes lehet, hiszen csak reggel evett valamit. Nagyon hideg van, nem úgy öltözött, hogy abban egész nap kint járkáljon... Egy átmeneti kabátban, egy szál zoknival a cipőjében... A pulóvere sem olyan meleg, hiszen otthon is közel a busz-állomás, a lányoméknál is a ház végében kell leszállni. Ki tudhatta, hogy egész nap kószálni fog hidegben, havas járdákon...

Már du. 5 óra lehetett, eszembe jutott, hogy a lányoméknem is tudják, mi történt. Telefonáltam Danikának (felnőtt unokám). Kértem, adja tovább, hogy nem tudtam elutazni, s hol vagyok... A lányom is értesült róla, felhívott telefonon, s közölte, a metró illetékeseit tájékoztatták, ezért már ott is keresik, mindenkit igazoltatnak.

Közben elkészült a jegyzőkönyv, egy rendőrtiszt átadta egy példányát. Közöltem, hogy nem utazom haza fiam nélkül, itt maradok a lányomnál. Megadtam a telefonszámot, hol értesítsenek, ha megtalálták a fiút.

Nemsokára értem jött Danika. Fölszedte a csomagokat, karon ragadott. Elindultunk. Út közben egy falatozóban szendvicset ettünk, én ásványvizet ittam, mert megéheztem, majd a metróállomáshoz indultunk. Elég messze van, biztos, hogy csomag nélkül se bírtam volna egyedül megtenni ezt az utat.

Lányomnál már vártak. Nagyon kimerültem, szinte rosszullét környékezett az izgalomtól. Elmondtam részletesen, mi és hogy történt. Szóba kerültek a jelenlegi állapotok, s a válság miatt nem lehet kijönni a nyugdíjból, kilátástalan a helyzetem.

Furcsa Szilveszter következett, csendesén teltek az órák. Sokáig nem történt semmi, aztán éjfél előtt megcsörrent az előszoba csengője. Lányom futott ajtót nyitni. Hallom, hogy lelkendezve kiabál: Öcsike! Te vagy? Kivel jöttél haza?

Hihetetlen, de valóban ő csöngetett, egyedül jött, tehát nem a rendőrök találták meg.

Én is siettem elé, lassan, fáradtan botladozott, alig állt a lábán. Átfagyva, éhesen érkezett, de örömmel öleltem magamhoz, s a jéghideg kezét simogattam. Mindnyájan örömmel, felszabadultan üdvözlöttük. Ő is örült. Leszedtük róla a kabátot, cipőjét. Teste, lába jéghideg volt... Kezet mosott, s nővére vacsorát készít neki. Farkasétvággal fogyasztotta el, hiszen egész nap – reggelijét kivéve – egy falatot sem evett. Azt mondta, hogy bolyongása közben valaki megkínálta egy feketekávéval. De hogy ki és hol, azt nem tudta közölni.

Fürdővizet készítettünk neki, besegítettük a kádba, nagyon fáradt volt. Élvezettel fürdött, a vízben átmelegedett. Ott vettük észre, hogy a lábán véres hólyagok éktelenkednek. Nem csoda, egész nap járkált.

Itt az éjfél, 2011! Köszöntöttük egymást, átölelve örvendünk, hogy már Attilával együtt lehetünk. Körbeültük az asztalt, faggattuk őt, mondja el, hol járkált, hogy talált haza. Hogy merre járkált, azt sajnós, nem tudta elmondani. Kérdésünkre, hogy a 7-es busszal jött-e, aminek itt a végállomása, s ismerős neki, azt válaszolta, igen, a hetessel.

Aztán nemsokára, kéretlenül és elgondolkodva, újabb esetet említett: Kezdte mesélni, hogy egy néni autójába elvette őt, ahol egy „kétfülű” (így hívja a kutyát) is utazott...

Megkérdeztük, hogy miért nem kísérté föl a néni? Erre nem tudott válaszolni.

Tanakodtunk, hogy lehet az, hogy ha egy felnőtt ilyen embert, aki nem tudja magát megértetni, miért nem kísérté föl? Lehetetlennek tartottuk. Az lett volna természetes, ha legalább felcsönget a kaputelefonon... Az is kétséges, ki engedte be a kapun, hiszen nem tud felcsöngetni sem, egyedül sosem jött eddig. Nem tudja elmondani, hogy találta meg az épületet, ahol nővére lakik... a lakcímét, pontos nevét sem tudja közölni, ha valóban autóval hozta vissza valaki... Ezért kételkedtünk be, mégis, akkor miért mondta? Nem szokott kitalálni dolgokat!

Lányom később érdeklődött, hogy a házban, aki már többször láthatta Attilát náluk, hátha valaki onnan segítettek neki, de senki sem tudott arról, hogy elkóborolt és találkozott volna vele.

Közben a kapott rendőrségi telefonszámon bejelentettem, hogy ne keressék tovább Attilát, hazajött.

Nemsokára a kerületi rendőrkapitányságról két rendőrtiszt csöngetett, meggyőződni róla, hogy valóság volt-e az egész, és hogy épségben került-e vissza. Leültek beszélgetni, ők is próbáltak még valamit kiszedni Attilából, nem nagy sikerrel, mivel nem tudta megmagyarázni, hogyan talált ide, ki lehetett segítségére? Ezen nem csak mi, a rendőrök is csodálkoztak. Megvizsgálták, nincs-e rajta valamilyen sérülés nyoma, de csak a cipő feltörése a bokáján látatta a sok járkálás nyomát. Aztán boldog újesztendőt kívánva, udvariasan elköszöntek.

Föllélegeztünk, hogy komoly baj nem lett belőle. Örök titokban marad, mi is történt valójában, merre járt. Egyedül? Csak annyit tudtunk meg, hogy rendőrökkel sem találkozott.

Nem fért a fejünkbe, és titok marad, hogyan találta ide?

Fontos, hogy köztünk van, és komoly baja nem lett.

Mi pedig arra az elhatározásra jutottunk, hogy csoda történt, és/vagy Órangyala vezérelte vissza!, s ezt komolyan hittük.

Az unokáim volt hitoktatójának – Marika néninek másféle betegséggel élő fia lakik vele, aki ugyan Attilánál jobban eligazodik a városban, s amikor megtudta, hogy Attila eltűnt, imádkozott érte, hogy visszataláljon! A mamája azt mondta, nem első eset, hogy meghallgatták az imáját.

Lányom sosem volt vallásos, most azt mondta, ezután már az lesz és kijelentette: Ez csoda! Csak csoda lehet!

Bárhogyan keressünk rá magyarázatot, ez már örök titok marad számunkra, de én is hiszem és állítom, hogy az Órangyala kísérte őt útján, és vezette vissza hozzánk!

(Megtörtént: 2010. Szilveszter napján.)

❧ VÉGE ❧

Záró szavak

Már kisdíák-koromban szerettem meséket-történeteket olvasni, s a fogalmazványaimra jó jegyeket kaptam, mivel betartottam az írással-helyesírással kapcsolatos előírásokat.

Egyébként nyilván adottság is kellett hozzá, és olyan családi környezet, amivel az akadályokat könnyebben le tudtam győzni.

A magyar tantárgy nekem nem okozott gondot, örömmel vettem részt az órákon. Persze, ehhez az is hozzájárult, hogy az általános iskolában, majd a középiskolában is olyan nevelőket fogtam ki, akik hivatásukhoz mértén nagyon jól értettek ahhoz, hogy a diákokkal megszerettessék a tantárgyat. A nyelvtan előírásaihoz pedig érzékes volt.

Amikor diáktársaim vagy a fiútestvéreim rosszul fejezték ki magukat, helytelen szavakat használtak, én azonnal megjegyeztem, s igyekeztem figyelmüket felhívni a hibára. Persze, mindez azzal járt, hogy nem tetszett nekik, s gúnyból neveztek el engem magyar tanárnőnek!

Szerettem olvasni, s a könyveket magaménak érezni, amiért a lehetőségeimhez képest szívesen megvásároltam a különféle könyveket. De nem csak elolvastam a köteteket, hanem azokból az érdekes kifejezéseket kijegyzeteltem, naplót is vezettem. Mindez később hozzásegített ahhoz, hogy a köteteim készítésénél felhasználhattam a gyűjteményemet. Mert az embernek fiatalkorában átélt történések ugyan eszébe jutnak idős korukban is, de azokat pontosan leírni csak úgy lehet, ha vannak hozzá a forrásai.

Mindig örülök, ha valaki a magyar nyelvről ír, s azt vallja, hogy anyanyelvünket védenünk kell. Akik irodalommal, versírással foglalkoznak, ne használjanak idegen szavakat, hiszen szókincsünk nem csak párját ritkítja, de páratlanul bőséges. Nekem szinte fáj, amikor irodalmi alkotásokban ma divatos, s leginkább a tinédzser-korúak által használt idegen szavakat, vagy irodalomhoz nem illő csúf szavakat találok, azzal a tévhitel, hogy az divat!

Ne higgyünk benne, hanem óvjuk, védjük gazdag szókincsünket, magyar nyelvünket!

Mindig jobban szerettem valós, megtörtént eseményeket olvasni, mint krimiket és kitalációkat. S azt vallom, hogy minden család és egyén élete egy-egy regény lehet, de csak úgy, ha azt valaki érdekesen tudja közvetíteni. Sosem kell a történeteknek utánajárni, közvetlen közelünkben is bőven akadnak megörökítésre érdemes témák.

Ebben a kötetemben is csupa olyan gondolat-történet szerepel, amiket életem folyamán följegyeztem, összegyűjtöttem közvetlen környezetemben. Találnak benne nagyon érdekes esetek leírását, melyeket talán nehéz elhinni, ezért a „hihetetlen” fogalomba soroltam, mégis igaz, nem kitalált történetek, mivel azokat én, vagy családom valamelyik tagja átélt. A valóságot rögzítettem.

Szeretném, ha gyűjteményemet olvasva, Önöknek, kedves olvasóimnak is kellemes időtöltéssel szolgálhatnék.

A szerző

A kép Katica lányomnál készült 2006-ban, születésnapjára ünnepségen, Bandi öcsémrel és két unokámmal.